

Essi Katariina Huovinen

Deal of the Century – Deal of the Devil:
Kriittinen geopoliittinen tutkimus Trumpin hallinnon Israel & Palestiina-
konfliktin puheista

Pro gradu -tutkielma
Kansainväliset suhteet
Yhteiskuntatieteiden tiedekunta
Lapin Yliopisto
Kevät 2022

Lapin Yliopisto

Yhteiskuntatieteiden tiedekunta

Deal of the Century – Deal of the Devil: Kriittinen geopolitiittinen tutkimus Trumpin hallinnon Israel & Palestiina-konfliktin puheista

Essi Katariina Huovinen

Kansainväliset suhteet

Pro gradu -tutkielma

86 sivua

Kevät 2022

Tiivistelmä:

Pro gradu -tutkielmassani tutkimusaiheeni on Yhdysvaltojen entisen presidentin, Donald Trumpin sekä hänen hallintonsa poliittiset puheet ja tekstit, joiden aiheena on Israelin ja Palestiinan konflikti. Tutkin Trumpin sekä hänen hallintonsa jäsenien puheita, ja pyrin löytämään Trumpin hallinnon luomat uudet geopolitiittiset mielikuvat Israelista ja Palestiinasta, sekä sen, minkälaisilla retorisisilla keinoilla näitä uusia mielikuvia ja merkityksiä luodaan.

Tutkielmani perustuu kriittiseen geopolitiikkaan, ja siihen liittyvään identiteettipolitiikkaan. Käsittelen aineistoa diskurssianalyysillä sekä retoriikan tutkimisella. Kriittinen geopolitiikka on yksi geopolitiikan haara, jossa tutkija itse ei ole irrallinen tutkimuskohteestaan, vaan se vaikuttaa siihen tutkimuksensa kautta. Pyrin hahmottamaan myös, että mikä asema kriisillä on Trumpin Yhdysvaltojen sisäpolitiikassa. Tämän lisäksi pohdin Trumpin presidenttiyden aikaista ulko- sekä identiteettipolitiikan paradigman muutosta.

Trump luo Israelista historiallisen yksipuolista kuvaa kriisin uhrina ja kärsijänä. Israel on Trumpin puheissa oikeutettu päättämään omista alueistaan, ja Israel esittäytyy puheissa vahvana demokratiana ja Yhdysvaltojen ystävänä. Israel on puheissa itsenäinen valtio, joka historiaankin nojaten on oikeutettu alueisiinsa, ja myös oikeutettu puolustamaan niitä, vaikka voimakeinoin. Palestiina esitetään vahvasti konfliktin aiheuttajana sekä hankalana osapuolena. Trumpin luoma mielikuva palestiinalaisista on vahvasti sidoksissa Hamasiin ja ääri-islamiin. Tämän lisäksi Trump loi puheillaan tilanteen, jossa Yhdysvallat ja Israel

päättävät Palestiinan selviytymisestä ja heidän valtionsa rajojen muodostamisesta, eikä palestiinalaiset.

Israelilla on merkittävä asema Yhdysvaltojen sisäpolitiikassa, ja sen asema vahvistui entisestään Trumpin aikana. Trump käytti hyväkseen Yhdysvaltojen suurta joukkoa evankelisia kristittyjä, ja heidän vahvaa haluaan tukea Israelia. Trump oman presidenttikautensa aikana muutti merkittävästi Yhdysvaltojen ulko- sekä identiteettipoliittista paradigmaa, ja vei Yhdysvaltojen kansainväliset suhteet uudenlaiseen suuntaan, johon ei kuulu diplomatia tai yhteisten asioiden ajaminen.

Avainsanat: kriittinen geopolitiikka, diskurssianalyysi, Yhdysvaltojen ulkopolitiikka, Israelin ja Palestiinan kriisi

Sisällys

1. Johdanto.....	4
1.1 Tutkimuksen aihe ja pro gradun rakenne	4
1.2 Perustelut tutkielman aiheen valinnalle.....	5
2. Tutkimuskysymykset ja tutkimusaineisto	7
2.1 Pää tutkimuskysymys ja tukevat tutkimuskysymykset.....	7
2.2 Trumpin ja hänen hallintonsa puheet sekä tekstit aineistona.....	8
3. Tutkielman teoreettinen viitekehys.....	10
3.1 Geopolitiikka ja kriittinen geopolitiikka.....	10
3.2 Retoriikan ja diskurssien suhde kriittisessä geopolitiikassa	17
4. Tutkimuksen taustaa	19
4.1 Israel-Palestiina konfliktin historiaa	19
4.2 Yhdysvaltojen Israel-Palestiina konfliktin politiikka ennen Trumpia	22
4.3 Trumpin Yhdysvaltojen Israel-Palestiina politiikka	25
5. Israel on demokratian sydän	29
5.1 One State of Israel – Israelilla on oikeus alueisiinsa	29
5.2 Jerusalem – Israel’s Undivided Capital.....	36
5.3 Israelilaiset edustavat rauhaa ja demokratiaa – taistelu antisemitismia vastaan..	42
6. Palestiina on mitä Israel sanoo sen olevan	47
6.1 Palestiinan viimeinen mahdollisuus – muut määrittelevät Palestiinan.....	47
6.2 Palestiinalaiset ovat ulkopuolisia toisia – Hamas & Islam	53
7. Johtopäätökset.....	62
7.1 Israel-Palestiina konfliktin merkitys Yhdysvaltojen sisäpolitiikassa.....	63
7.2 Yhdysvaltojen ulko- sekä identiteettipolitiikan paradigman muutos	69
8. Lähteet.....	77

1. Johdanto

1.1 Tutkimuksen aihe ja pro gradun rakenne

"They have to stop with the terror because what they're doing with the missiles and with the stabbings and with all of the other things they do, it's horrible and it's got to end," he [Trump] said in March 2016, repeating a view that is hardly uncommon among many Americans, namely that Palestinians are defined by their "terrorism" (Middle East Eye 7.11.2020).

Vuonna 2017 Yhdysvallat sai uuden presidentin, ja samalla myös uuden lähestymistavan Israel & Palestiina konfliktin politiikkaan. Yllä oleva lainaus on yksi hyvä esimerkki siitä, miten Yhdysvaltojen 45. presidentti Donald John Trump on käsitellyt Israelin ja Palestiinan kriisiä, ja minkälaisia mahdollisia mielikuvia hän luo itse alueista ja sen asukkaista. Trumpin kommentointi Palestiinaa kohtaan oli jo ennen hänen presidenttikautensa alkua tämän kaltaista: palestiinalaiset määriteltiin pitkälti heidän terrorisminsa kautta. Trump itsessään on kovin tunteita herättävä sekä provosoiva puhuja, ja kyseinen lainaus ei ole erityisen shokeeraava hänen suustansa. Trump on entinen tositelevisiosarja Diilin tähtijuontaja, rikas kiinteistö-, kasino- ja hotellialan liikemies, missikilpailujen omistajuutta unohtamatta. Jollain keinoin tämä henkilö kuitenkin päätyi oman aikansa yhdeksi muistettavimmaksi poliitikoksi, sekä republikaanipuolueen johtohahmoksi. Hänestä on tullut myös eräänlainen perinteistä linjaa edustavan identiteetin, isänmaallisuuden ja amerikkalaisuuden perikuva joillekin yhdysvaltalaisille. Samalla Trump käsitteli Israelin ja Palestiinan konfliktia samalla tavalla, kuin Yhdysvaltojen sisäpoliittisia kysymyksiä, provosoivasti ja tunteita herättävästi.

Tässä pro gradu -tutkielmassa keskityn erityisesti juuri Trumpin ja hänen hallintonsa poliittiseen puheeseen ja tekstiin, sekä hänen luomiinsa mielikuviin Palestiinasta ja Israelista. Aloitan tutkielmani perustelemalla pro graduni tutkimuskohdetta, ja sitä, miksi juuri Trumpin Israel & Palestiina politiikka valikoitui aiheekseni. Luvussa kaksi käyn läpi tutkimuskysymykseni sekä käyttämäni aineiston. Luvussa kolme keskityn teoreettiseen viitekehukseen, eli keskityn kriittisen geopolitiikan avaamiseen erityisesti juuri tutkielmani kannalta. Kerron hieman klassisesta geopolitiikasta, kriittisen geopolitiikan historiasta, sekä siitä, miten pystyn hyödyntämään kriittistä geopolitiikkaa tutkielmassani. Samassa luvussa

käsittelen myös menetelmäni, eli retoriikan tutkimusta sekä diskurssianalyysiä, jotka kulkevat käsi kädessä kriittisen geopolitiikan kanssa. Luvussa neljä keskityn erityisesti tutkimukseni taustaan, ja kerron lyhyesti Israelin ja Palestiinan konfliktin historiasta, ja sen merkityksestä. Käyn läpi myös juuri Yhdysvaltojen osuutta tässä, niin ennen Trumpia, kuin Trumpin aikana. On mielestäni tärkeää ymmärtää se, minkälaiseen poliittiseen tilanteeseen Trump tuli presidentiksi, ja miten hän tätä tilannetta lähti hoitamaan. Luvussa viisi keskityn itse tutkimustuloksiin, ja luvun viisi aiheena onkin Trumpin luoma käsitys Israelista, sekä israelilaisista. Luku kuusi taas keskittyy nimenomaan Palestiinaan ja palestiinalaisiin, ja Trumpin luomaan mielikuvaan heistä. Luvussa seitsemän tiivistän tutkimustulokseni, sekä esitän pohdintaa aiheeseen liittyen. Haluan tässä luvussa myös herättää keskustelua mahdollisesta Trumpin ajan ulko- sekä identiteettipoliittisesta paradigman muutoksesta, sekä pohtia Trumpin mahdollisia sisäpoliittisia motiiveja hänen Israeliin ja Palestiinaan liittyvässä politiikassa. Pro graduni nimi, *Deal of the Century – Deal of the Devil*, oli mielestäni oiva tapa kuvata tätä koko konfliktia, sekä Trumpin, Israelin ja Palestiinan käsitystä Trumpin esittämästä rauhansuunnitelmasta. Trump itse kutsui suunnitelmaa termillä *Deal of the Century*, ja Israel oli tästä samaa mieltä. Palestiinan edustajat taas ovat kutsuneet tätä suunnitelmaa termillä *Deal of the Devil*.

1.2 Perustelut tutkielman aiheen valinnalle

Palestiinan ja Israelin kriisi on siis tutkielmassani ratkaisevin ulottuvuus. Se on merkittävä ja pitkäaikainen kansainvälisen politiikan ongelmakohta, ja ratkaisun löytäminen siihen tasoittaisi koko alueen ilmapiiriä, erityisesti muslimiväestön ja juutalaisten kesken. Yhdysvalloilla on ollut aina poikkeuksellinen asema Israelin ja Palestiinan konfliktin hoidossa, ja Yhdysvaltojen panos asiaan on aina ollut merkittävä. Kautta aikain Yhdysvallat on ollut Israelin keskeinen liittolainen, ja tuki Israelia kohtaan myös Palestiina-kysymyksessä on ollut välttämätön. Tämä on jo itsessään aihe, mikä oikeutetusti herättää kysymyksiä Yhdysvaltojen tasapuolisuudesta esimerkiksi rauhanneuvotteluiden välittäjänä, ja Yhdysvaltojen motiiveja on tästä syystä kyseenalaistettu. Suurvaltamaana Yhdysvaltojen presidentillä on merkittävä vaikutusvalta aiheeseen, ja hänellä on yleisestikin poikkeuksellinen voima määritellä maailmapoliittisia linjoja eri konfliktien suhteen. Yhdysvaltojen tuki merkitsee hyvin usein koko länsimaisen maailman tukea, sillä Yhdysvallat nähdään ”vapaan maailman” johtajana, joka tekee suuret kansainvälisen politiikan linjavedot. Kukaan ei myöskään halua ärsyttää Yhdysvaltojen johtoa turhaan.

Trumpin presidenttiys oli merkittävä poikkeus tässäkin asiassa, sillä hänen sanomisiensa taakse oli välillä huomattavasti vaikeampaa asettua tueksi. Useat suurten maiden johtajat ottivat takapakkia Trumpin sanomisista, ja välillä liittolaisten tuki oli Trumpilla vähissä.

Yhdysvallat on jo kriisin historian alkuajoista asti ollut merkittävä osapuoli, presidentistä riippumatta. Trumpin presidenttiyden aikaiset puheet ja geopolittiset mielikuvat ovat onnistuneet viemään konfliktin osapuolia vain kauemmas toisistaan. Trumpin politiikka on onnistunut pahentamaan erityisesti palestiinalaisten ja israelilaisten jo ennestään tulehtuneita välejä. Osaltaan Trumpin presidenttiyden alku oli jokseenkin lupaava, sillä lupasihan hän tuoda pysyvästi rauhan osapuolten välille omalla rauhansuunnitelmallaan, ”vuosisadan diilillään”. Trumpin puheilla ja kannanotoilla oli pitkät ja merkittävät vaikutukset alueella, joten on mielestäni perusteltua lähteä myös tutkimaan näitä kyseisiä puheita. Se mielikuva, mitä Trump näistä alueista puheissaan tuottaa, luo mielikuvaa myös näiden alueiden asukkaista. Ja tämä hänen luomansa todellisuus edesauttaa hänen omien poliittisten intressiensä viemistä eteenpäin, ja helpottaa niiden hyväksymistä myös kansainvälisellä kentällä. Hänen luomansa mielikuvat alueista myös vaikuttavat hänen omaan kannatukseensa, ja hänen omien kannattajiensa tukeen häntä kohtaan. Kärjistettynä, jos hän osaa luoda tarpeeksi uskottavan mielikuvan konfliktin osapuolista, saa hän helpommin mahdollisesti oman kannattajakuntansa tuen hänen päätöksillensä näiden alueiden suhteen. Onhan Yhdysvaltojen presidentti merkittävä mielipidevaikuttaja.

Trumpin aikainen politiikka sekä hänen puheensa konfliktin suhteen nostavat väkisinkin esiin kysymyksen siitä, että oliko Trumpin hallinnolla todellisuudessa tahtoa luoda pysyvää rauhaa osapuolten välille, vai oliko kyseessä jotain aivan muuta. Vaikka Yhdysvaltojen edelliset presidentit ja heidän hallintonsa eivät onnistuneet saamaan konkreettista muutosta alueelle tai konfliktin suhteen, ovat jotkut heistä antaneet jonkinlaisen symbolisen tukensa Palestiinalle. Vaikka he eivät ole antaneet tukeaan konkreettisin toimin Palestiinan suuntaan, ovat he nostaneet palestiinalaisten esittämät huolet ja epäkohdat esiin, ja tiedostaneet ne todeksi (Erdogan & Habash 2020, 133). Yleensä Yhdysvaltojen rooli on ollut nimenomaan neuvonantajan ja sovittelijan muodossa, mutta Trumpin hallinto on tuonut täysin oman mallinsa mahdollisen rauhansuunnitelman suhteen.

Ristiriitaisuuksien presidenttiydestä kertoo esimerkiksi se, että Trumpin tyttären Ivanka aviomies, eli Trumpin vävy Jared Kushner, oli vaatimattomasta poliittisesta kokemuksestaan

huolimatta kuitenkin vastuussa Trumpin hallinnon rauhansuunnitelman teosta, tästä vuosisadan diilistä. Rauhansuunnitelman tavoitteena oli saada viimein kauan kaivattu rauha Israelin ja Palestiinan välille. Kushner on itsekin ortodoksijuutalainen, ja ei ole mikään salaisuus, että Kushnerilla on merkittäviä sidoksia Israelin juutalaisiin merkkihenkilöihin, ja samalla tämä konflikti oli hänelle henkilökohtaisesti tärkeä. Israelin sen aikainen pääministeri Benjamin Netanjahu on esimerkiksi jopa yöpynyt Kushnerin vanhempien kodissa New Jerseyssä, joten henkilökohtaiset sidokset ovat tältä osin merkittävät (New York Times 11.2.2017). Yhtä ristiriitaista on kuitenkin myös se, että vaikka Trump onkin nähty Israelin juutalaisten merkittävänä kannattajana ja tukijana, on häntä vaalien aikana ehditty syyttää myös antisemitismistä. Esimerkki tästä on, kun Trump julkaisi vastaehdokas Clintonista häntä parhaavan twiitin, johon liittyi Daavidin tähti, ja joka oli aikaisemmin kiertänyt myös uusnatsien ja tunnettujen antisemitistien nettifoorumeilla (The Guardian 2.7.2016). Kaikki nämä tapahtuneet asiat luovat mielenkiintoisen asetelman, jota on perusteltua lähteä myös tutkimaan kansainvälisten suhteiden alalla. Trumpin puheista voi löytää merkittäviä mielikuvia Palestiinan ja Israelin alueista, joilla Trump mahdollisesti pyrkii vaikuttamaan omaan politiikkaansa.

2. Tutkimuskysymykset ja tutkimusaineisto

Tässä osiossa kerron tarkemmin päätutkimuskysymyksestäni, sekä sitä tukevista tutkimuskysymyksistä. Tämän lisäksi käyn läpi pro graduni aineiston, joka koostuu Trumpin ja hänen hallintonsa puheista ja teksteistä, jotka olen poiminut analyysiä varten.

2.1 Päättutkimuskysymys ja tukevat tutkimuskysymykset

Tämän pro gradu -tutkielman päätutkimuskysymys eli tutkimusongelma on:

- *Minkälaista mielikuvaa presidentti Trump luo puheellaan Palestiinasta ja Israelista, ja miksi?*

Haluan siis aineistostani selvittää sen tavan, miten Trump ja hänen hallintonsa kriisin osapuolista puhuu. Tähän kysymykseen on merkittävää löytää vastaukset, jotta voimme

ymmärtää Trumpin motiiveja niin sisä- kuin ulkopolitiikankin kannalta. Tämän lisäksi venytän aihetta hieman laajemmalle, ja etsin seuraaviin kysymyksiin vastauksia:

- *Minkälaista mielikuvaa presidentti Trump luo puheellaan palestiinalaisista ja israelilaisista, ja miksi?*
- *Mikä merkitys Israelin ja Palestiinan konfliktilla on Trumpin Yhdysvaltojen sisäpolitiikassa?*
- *Onko Yhdysvaltojen ulko- sekä identiteettipolitiikan paradigman kokenut Trumpin aikana muutoksen?*

Tavoitteenani tässä tutkielmassa on siis ymmärtää, minkälaista mielikuvaa Trump ja hänen hallintonsa loi alueista presidenttiytensä aikana 2017–2021, ja tarkastelen tätä aineistoa kriittisen geopolitiikan avulla. Pohdin myös aineiston perusteella, että minkälaista kuvaa Trump luo itse alueiden asukkaista, ja mitä motiiveja tähän mahdollisesti löytyy. Tämän lisäksi tarkastelen aihetta hieman laajemmin, ja pohdin konfliktin merkitystä Yhdysvaltojen sisä- ja ulkopolitiikassa. Israelilla on Yhdysvaltojen sisäpolitiikassa merkittävä asema, ja se asema liittyy vahvasti myös Trumpin toimiin konfliktin suhteen.

2.2 Trumpin ja hänen hallintonsa puheet sekä tekstit aineistona

Tutkielmaani liittyvä aineisto koostuu Trumpin ja hänen hallintonsa jäsentensä poliittisista kirjoituksista, puheista tai esimerkiksi medialle annetuista kommentteista. Kaikki poimittu puhe liittyy juuri Israeliin ja Palestiinaan, eli konfliktin osapuoliin. Aineisto koostuu The Guardianin sekä Reutersin uutisartikkeleista, jotka löytyvät heidän nettisivuiltaan.

Uutisointi Trumpista ja hänen harjoittamastaan politiikasta on hyvin laajaa, ja osaltaan jopa myös hyvin puolueellista, suuntaan tai toiseen. Tämän takia aineiston ja aineiston lähteiden rajaaminen oli tärkeää, jotta aineistoa pystyi tässä työssä oikealla tavalla hyödyntämään. Päädyin lopulta valitsemaan kaksi uutistoimistoa, jotka ovat hyvin tunnettuja, suuria ja merkittäviä uutislähteitä. The Guardian on brittiläinen, jopa vasemmistoliberaaliksi aikanaan kuvattu lehti, joka keskittyy hyvin laaja-alaisesti poliittiseen uutisointiin. Reuters on myös brittiläinen, yli 19 kielellä julkaistava uutistoimisto. Se on nykyään osana kanadalais-yhdysvaltalaisesta Thomson Reutersia. Aikarajauksena toimii Trumpin presidenttiyden aika, vuodet 2017–2021.

Valitsin nämä uutistoimistot, koska tarkoitukseni ei ole tehdä tutkimusta itse median kerrontatavasta, tai siitä, miten media käyttäytyy Trumpia ja hänen hallintoaan kohtaan. Yksi valinta olisi ollut ottaa Trumpia suosinut Fox News, ja lähteä tarkastelemaan sen tuottamaa tekstiä Trumpin sanansaattajana ja propagandakoneistona, mutta tämä ei ole kuitenkaan tutkielmani tehtävä tai tarkoitus. Keräämäni aineisto toimii ainoastaan tarinankertojana, Trumpin puheen välittäjänä. Minun ei ole tarkoitus katsoa median suhtautumista Trumpin toimiin tai konfliktin hallintaan, vaan itse Trumpin puheita ja hänen tarkoituksiaan konfliktia koskien. Nämä kaksi uutistoimistoa ovat laaja-alaisesti kertoneet Trumpin puheista, sekä uutisoineet merkittävimmistä Trumpin ulostuloista. Minun tarkoitukseni oli kerätä mahdollisimman kerronnallinen ja hyödyllinen uutiskokoelma näistä puheista. Jotta tämä oli mahdollista, valitsin kaksi uutistoimistoa, jotka olivat omalla tavallaan myös mahdollisimman kaukana Yhdysvaltojen poliittisesta sisäpiiristä, ja sen vaikutuksesta. Lisäksi erityisenä etuna näiden kahden uutistoimiston valinnalle oli myös yksinkertaisesti se, että ne eivät rajoittaneet tärkeimpiä uutisia aiheeseen liittyen maksumuurin taakse. Selasin läpi useita eri medioita, tunnettuja ja vähemmän tunnettuja, ja hyvin useassa juuri suurimmat aiheita koskevat uutiset olivat maksullisen jäsenyyden takana. Jotta pro gradu -tutkielma on toimiva ja sujuva, ja jotta aineisto on niin minulle kuin lukijalle mahdollinen, tuli minun valita sellainen media, joka ei rajoita lukijakantaansa näkemästä uutisia.

Aineiston käsittelyn olen jakanut siten, että itse Israelille ja Palestiinalle on kokonaan omat analyysilukunsa. Käsittelyvaiheessa kokosin aineistoni kasaan aikajärjestykseen Trumpin presidenttiyden alkuvuodesta päätösvuoteen, ja jaoin aineiston seuraavasti: mikä kommentti liittyy erityisesti Israeliin ja israelilaisiin, mikä Palestiinaan ja palestiinalaisiin. Kun tein tämän jaon, jatkoin tulkitsemalla aineistoa, sekä nostin merkittäviä diskursseja ja sitä tukevaa retoriikkaa aineistosta esille. Itse kommentit ovat englanninkielisiltä sivustoilta, ja asiavirheiden tai tulkintavirheiden takia en lähtenyt kääntämään kommentteja, vaan esitän ne suoraan sillä tavalla, miten ne lähteissä esitellään. Esitän analyysiluvussa aina palasen aineistoani, ja tulkiten sitä kriittisen geopolitiikan keinoin.

3. Tutkielman teoreettinen viitekehys

Pro gradu -tutkielmani teoreettinen viitekehys koostuu kriittisestä geopolitiikasta, ja siihen liittyvästä identiteettipolitiikasta. Keskityn tutkielmassani juuri puheen ja tekstin tutkimiseen, ja siihen, minkälaista mielikuvaa näillä luodaan. Käsitelen aineistoa erityisesti kriittiselle geopolitiikalle ominaisella diskurssianalyysillä, sekä retoriikan tutkimisella. Pyrin kriittisen geopolitiikan avulla hahmottamaan, mikä asema Israelin ja Palestiinan kriisillä on Trumpin Yhdysvaltojen ulko- sekä sisäpolitiikassa, minkälaista mielikuvaa alueista ja sen asukkaista luodaan, ja miksi.

Pääasiallisena ja ensisijaisena kirjallisuutena minulla on erityisesti toiminut kriittisen geopolitiikan harjoittajan, Gearóid Ó Tuathailin (Gerard Toal) käsitys aiheesta, ja erityisesti hänen teoksensa *Critical Geopolitics* (1996). Muita käyttämiäni lähteitä ovat esimerkiksi John Agnewn sekä Simon Dalbyn teokset, sekä Harle & Moision *Muuttuva Geopolitiikka* (2003) sekä Sami Moision *Kriittinen Geopolitiikka ja alueelliset uskomusjärjestelmät Uhkakuvatutkimuksen teoriaa empiirisen esimerkein* (1998). Olen käyttänyt myös muita lähteitä kriittiseen geopolitiikkaan liittyen, joita siteeraan työn edetessä.

3.1 Geopolitiikka ja kriittinen geopolitiikka

On aivan aluksi tärkeää tiedostaa yksi kriittisen geopolitiikan ongelmista, johon törmäsin, kun aloin tutustumaan aiheeseen tarkemmin: sen sekä yleisesti geopolitiikan tarkan määrittelemisen vaikeus. Tämä huomioon ottaen olen koonnut keskeisimmät kriittisen geopolitiikan määritelmät yhteen toimivaksi kokonaisuudeksi, ja esittelen nämä määritelmät seuraavaksi. Esimerkkinä tästä määrittelemisen vaikeudesta on seuraava teksti O'Tuathailin kirjasta *Critical Geopolitics* (1996, 63):

One of the most common problems preventing the rigorous theorization of geopolitics is that the term itself is a polysemic one that has long exceeded its original con-textual specification by Kjellen, Haushofer, or even Kissinger. The confusion over the meaning of geopolitics, while undoubtedly more intense today than before, is hardly new. From its emergence, the term "geopolitics" has had shifting and unstable meanings.

Itse geopolitiikka koostuu siis nimensä mukaisesti käsitteistä *geo* sekä *politiikka*. Tavallisessa ja perinteisessä geopolitiikan tutkimuksessa on yleensä tutkittu juuri sitä, miten maantiede vaikuttaa politiikkaan, ja millä tavalla myös politiikka vaikuttaa maantieteen kirjoittamiseen. Historian aikana politiikan ja maantieteen käsitteille on luotu erilaisia merkityksiä, mitkä ovat aikansa mukaisesti sanelleet sen, mikä on milloinkin ollut geopolitiikka. Itse geopolitiikka käsitteenä on yleisesti tarkoittanut valtioiden välistä valtakamppailua alueista, sekä viitannut tarkemmin juuri sotilaalliseen voimaan ja sen käytön perusteisiin. Geopolitiikkaa on siis harjoitettu ja antiikin ajoista lähtien, mutta erityisesti kolmen viimeisen vuosikymmenen aikana geopolitiikan käsite on muuttunut ja kehittynyt yhä monimuotoisemmaksi. (Harle & Moision 2003, 8 – 9.) Juuri erityisesti kriittinen geopolitiikka otti teoreettiset sekä metodiset tärkeimmät osansa postmodernilta yhteiskuntatieteeltä, ja näin myös palautti geopolitiikan tutkimuksen monitieteiseksi. Kriittisen geopolitiikan ja sen tutkijoiden mukaan tuotettu maantieteellinen tieto on luonteeltaan poliittista, ja siten se on myös vallan yksi muoto. Geopoliittiset ilmiöt nähdään siis poliittisesti tuotettuina, ja tämän takia klassisen geopolitiikan tutkimuksen ja geostrategian suuntauksen painottamia geopolitiikan luonnollisia lainalaisuuksia onkin kritisoitu kriittisessä geopolitiikassa. Täten kriittisen geopolitiikan tutkijoiden yksi päämäärä onkin ollut aikaisemmin esitettyjen geopolitiittisten teorioiden kyseenalaistaminen. (Harle & Moision 2003, 9–10.)

Kriittinen geopolitiikka on siis yksi geopolitiikan haara, jossa tutkija itse ei ole irrallinen tutkimuskohteestaan, vaan se vaikuttaa siihen tutkimuksensa kautta. Yleisimmin sen voidaankin nähdä olevan klassisen geopolitiikan vastakohtana. Se ei pelkästään esitä tulkintoja maantieteestä ja politiikasta, vaan geopolitiikka nähdään itsessään maantieteen ja politiikan luojana. Se pyrkii myös tuomaan esille sitä, miten geopolitiittiset määritelmät ovat luomassa kuvaa maailmasta. Näin geopolitiittiset määritelmät eivät ole pelkkää kuvauksia todellisuudesta, vaan ne nähdään aktiivisina osallistujina todellisuuden luomiseen. (Moision 1998, 29.) Kriittisen geopolitiikan tapa ymmärtää geopolitiikka tiedon hallinnollistumisena on samaan aikaan yhdistetty valtion territoriolisuuden ja rajautumisen käytäntöihin. Siten väitteinä on kansainvälisen politiikan kriittistä koulukuntaa mukaillen ollut, että geovalta esiintyy valtion ulko- ja turvallisuuspolitiikan yhteydessä. Tämä on merkittävä huomio myös Trumpin lausuntoja tutkiessa. Esimerkiksi Moision mukaan näissä käytännöissä esitettyjen maankuvausten on väitetty rakentavan ja uusintavan valtion rajoja, ja sitä kautta myös

kansallista identiteettiä. Kriittinen geopolitiikka näkee geopolitiikan siis täten tekstuaalisena ja diskursiivisena, rajoja sekä identiteettejä tuottavana käytäntönä. Esimerkiksi kollektiivinen kansallisen identiteetin kuvantaminen rakennetaan usein pelon kuvan kautta. (Moisio 2001).

Geopolitiikka on siis itsessään ihmistoimijan aktiivista osallistumista poliittisen tilan luomiseen ja uusintamiseen. Kuva maailmasta, sen olosuhteista ja paikoista ei ole objektiivinen, vaan usein taktisen prosessin tuloksena syntynyt. Kuva maailmasta on tällä tavoin ihmisille puhuttu ja kirjoitettu merkitysjärjestelmä. Näin myös Moisio mukaan alueen strateginen ja taktinen valmistaminen sekä uusintaminen on geopolitikointia, aktiivista maailman kirjoittamista ja kuvaamista (1998, 11). Kriittinen geopolitiikka siis pyrkii haastamaan ja tutkimaan käsityksiämme siitä, miten näemme valtiokeskeisen maailman, ja paikkamme siellä. Kuten Ó Tuathail kirjassaan *Critical Geopolitics* (1996, 62) kirjoittaa Simon Dalbyn kriittisen geopolitiikan näkemyksestä:

Dalby argues that a critical geopolitics can challenge the geographing of (global political) space as a system of pre-given containers for politics, a state-centric system of space. It can investigate how the categorizations and cultural creations through which we come to understand and write in turn shape our political existence.

The focus of such a critical geopolitics should be on "exposing the plays of power of grand geopolitical schemes, and in turn, challenging the categorizations of discourses of power."

Voidaan myös sanoa, että geopolitiikassa on kyse myös vallasta. Se on alati muuttuvaa valtataistoa rajoista, tilasta ja hallinnosta (Ó Tuathail 1996, 10). Ó Tuathail määrittelee kriittisen geopolitiikan olevan "the *scholarly study of the spatialities of statecraft*". Yksinkertaisesti hän näkee, että kriittisen geopolitiikan voi selittää näiden termien kautta, eli *scholarly*, *spatialities* ja *statecraft*. Kriittinen geopolitiikka on erilaisten tekstuaalisten esitysten, esimerkiksi ulko- ja sisäpoliittisten tekstien ja alueellisten symbolien, maantieteellisten ulottuvuuksien purkamiseen pyrkivä haara (Moisio 1998, 26). Moisio mukaan luonteeltaan maantieteellisen tiedon katsotaan olevan valtaa, ja että maantieteellisen tiedon tuottaminen on yritys hallita ja legitimoida maasta kirjoittamisen oikeus. Tämä taas puolestaan mahdollistaa tilan haltuunoton ja hallinnan käytännöt

Kirjoitettu, puhuttu, kartoitettu tai kuvattu esitys ”yhteisestä tilasta” on näin poliittista, ja se liittyy julkiseen konfliktiin alueen kuvaamisen ja visualisoinnin oikeudesta (1998, 28). Moision mukaan yhteistä näille tilan kirjoittamiseen liittyville esityksille on niiden diskursiivisuus. Täten kyse on diskursiivisista esityksistä, joita lähestymällä tutkijat ovat voineet tarkastella esimerkiksi globaalin elämän territorialisoitumista, ja ulko- sekä sisäpuolen erottelun käytäntöjä, sekä niiden ilmenemismuotoja eri tilanteissa historian saatossa. Näin rajojen luominen ”meitä” ja ”toisia” erottavissa diskursseissa, on Moision mukaan johtanut identiteetin ja erilaisuuden poliittisuuden sekä tilallisten esitysten välisten yhteneväisyyksien tarkasteluun. Juuri identiteettiä käsittelevän teeman käsittely tuottaa kriittiseen politiikkaan lisää poliittista ulottuvuutta, jos poliittinen ymmärretään toimijoiden välisenä vuorovaikutuksena konflikteineen, sekä uskottavaksi tulemisen ongelmiseen. (1998, 29).

Lisäksi alueen kuvaaminen ei tarkoita pelkästään sen sijainnin tai ympäristön määrittelyä, vaan se sisältää alueiden ja paikkojen luokittelua sekä tarinankerrontaa, eli se sisältää poliittista retoriikkaa. Moision kirjoittaa seuraavaa (1998, 29): *”Tällöin kysymys on siitä, kuka puheessaan tai kirjoituksessaan luokittelee alueita, kenelle hän tämän esittää ja minkä vuoksi hän sen tekee. Kriittisen geopolitiikan harrastajat ovat tutkineet, miten maailma on ajateltu, kuvattu sekä kirjoitettu ja miten nämä kertomukset toimivat poliittisina pelivalineina.”* Tätä minä myös katson tutkielmassani, kun tutkin Yhdysvaltojen presidentin Donald Trumpin ja hänen hallintonsa poliittista tekstiä, puhetta ja tuotosta. Haluan nähdä sen, miten Trump puheessaan tuottaa kuvaa Palestiinasta ja Israelista, sekä minkälaisia sisä- sekä ulkopoliittisia vaikutuksia näillä on, tai paremminkin minkälaista sisä- sekä ulkopoliittikkaa nämä puheet itsessään ovat. Selvitän myös Moisionkin sanoin sen, miten nämä kertomukset toimivat sitten poliittisina pelivalineina. Käytän tulevassa työssäni kriittisen geopolitiikan käsitystä siitä, että geografia on sosiaalinen ja historiallinen diskurssi, joka on aina tiukasti yhteydessä politiikan ja ideologian kysymyksiin. Se ei ole ikinä vain luonnollinen, ei-diskursiivinen ilmiö, joka on erillään politiikasta ja ideologioista. (Ó Tuathail, 1989.)

Tämä uusi tapa hahmottaa geografiaa diskursiivisena ilmiönä on noussut tärkeäksi osaksi tutkimusta, ja tästä John Agnew ja Ó Tuathail kirjoittavat artikkelissaan *Geopolitics and discourse: Practical geopolitical reasoning in American foreign policy* (1992, 192–193) seuraavaa:

Discourses are best conceptualized as sets of capabilities people have, as sets of socio-cultural resources used by people in the construction of meaning about their world and their activities. It is NOT simply speech or written statements but the rules by which verbal speech and written statements are made meaningful. Discourses enable one to write, speak, listen and act meaningfully. They are a set of capabilities, an ensemble of rules by which readers/listeners and speakers/audiences are able to take what they hear and read and construct it into an organized meaningful whole.

Tämä edellyttää myös sen tiedostamista, että jotta voimme tehdä luotettavaa geopolittista tutkimusta, meidän täytyy olla tietoinen tutkittavan valtion jo tuottamasta geografisesta tiedosta ja ajatuksista, ja sen asemasta modernissa maailmanpolitiikassa. Tämän takia otin jo johdannossani huomioon Obaman aikaiset geografiset ajatukset ja mielikuvat mitä hänen hallintonsa oli luonut Palestiinasta ja Israelista, ja minkälaiseen tilanteeseen Trump tuli mukaan. Geografinen tieto on yleisesti tuotettu monen eri tahon toimesta niin valtion sisällä, kuin kansainväliselläkin tasolla. Meidän täytyy siis tietää se paikka, aika ja tilanne, missä tuotettu puhe tai kirjoitus on annettu, jotta voimme oikeasti ymmärtää sen seuraukset (Agnew & Ó Tuathail 1992, 194–195). Geopolittisia diskursseja muodostavat siis niin akateemikot, päättäjät kuin tavallisetkin kansalaiset. Vaikka keskitymme kriittiseen geopolitiikkaan, tulee meidän muistaa myös se, että iso osa politiikkatieteellisen tutkimuksen tradition työstä tehdään klassisen geopolitiikan kehyksissä – traditiossa, jossa tutkijat informoivat päättäjiä siitä, ”minkälainen maailma on”, ja kertovat heille, miten he voivat maksimoida valtion valtaa (Bos & Dittmer 2019, 13–14).

Esimerkiksi Agnew ja Ó Tuathail kiinnittävät Yhdysvaltojen geopolitiikasta keskustelun tiukasti Yhdysvaltojen historiaan ja sen käsityksiin geopolitiikasta, eli miten Yhdysvaltojen intellektuellit ovat hahmottaneet ja määritelleet tilaa kansainvälisessä politiikassa, ja miten he ovat esittäneet maailmaa. Mielenkiintoinen huomio artikkelissa on myös se, että he nostavat Yhdysvaltojen presidenttien tärkeälle jalustalle Yhdysvaltojen ulkopolitiikan harjoittajana. Yhdysvaltojen presidentti on Yhdysvaltojen poliittisen elämän keskiö, ja jopa eräänlainen tarinankertojan sekä heimosämaanin yhdistelmä, jonka puheesta esimerkiksi lehdistö ottaa kaikki tärkeimmät sisä- sekä ulkopolitiittiset linjavedot. (Agnew & Ó Tuathail 1992, 195–196). Tämä, sekä muu Yhdysvaltojen poliittinen ilmapiiri, historia sekä kulttuuri

on otettava huomioon myös minun työssäni, jotta voin saada kokonaisen ja kattavan kuvan Trumpin hallinnon ulkopoliittisista, sekä sisäpoliittisista tavoitteista heidän puheissaan.

Vaikka klassinen kriittinen geopolitiikka keskittyy tutkimaan sitä, miten nimenomaan alueita luodaan diskursseissa ja retoriikassa, laajennan hieman tutkimusasetelmaa tämän ulkopuolelle. Venytän hieman kriittisen geopolitiikan teoriaa myös amerikkalaisen identiteettipolitiikan puolelle, ja tutkin sitä, miten palestiinalaisista sekä israelilaisista puhutaan Trumpin ja hänen hallintonsa toimesta. En keskity siis ainoastaan alueista muodostettuihin diskursseihin, vaan tutkin miten näiden alueiden ihmisistä puhutaan, ja mitä mielikuvia luodaan, ja millä keinoin. Näen, että identiteettipolitiikan tematiikka on osa kriittistä geopolitiikkaa, ja esimerkiksi Moision ja Campbellin kirjallisuudesta tämä tulee hyvin ilmi. David Campbell kirjoittaa Yhdysvaltojen harjoittamasta ulkopoliitikasta, turvallisuuden konseptista sekä Yhdysvaltojen identiteetistä kirjassaan *Writing Security* (1998). Hän keskittyy siihen, miten Yhdysvaltojen ulkopoliittiset toimijat auttavat tuottamaan ja toisintamaan poliittista identiteettiä, ja miten monet erilaiset toimet kylmän sodan aikana onnistuivat hallitsemaan epävarmuutta ja haasteita vallitsevalle identiteetille silta-ajalta. Hän siis käsittelee myös sitä, miten Yhdysvaltojen ulkopoliitiikka käsittelee ja esittää vaaran konseptia, ja miten identiteettipolitiikka liittyy siihen. Työssäni etsin esitettyjä diskursseja ja väittämiä Israelin ja Palestiinan kansalaisista, ja missä merkeissä heidät esitetään, ja kuten aiemmin mainitsin, alueella vallitseva konflikti on yksi osa Yhdysvaltojen harjoittamaa ulkopoliitiikkaa, ja täten osa myös identiteetin muodostamisesta. Identiteetti itsessään on väistämätön asia, ja se muodostuu vuorovaikutuksessa keskinäisiin eroavaisuuksiimme.

Juuri nämä eroavaisuudet ovat keskeinen osa identiteettejämme, ja identiteetin muodostuminen saavutetaan määrittelemällä esimerkiksi sisäisen ulkoisesta, meidän toisista, ja kotimaisen ulkomaisesta (Campbell 1992, 9). Kun tiedämme siis sen mitä me emme ole, muodostamme kuvan siitä mitä me itse voimme olla. Identiteetin luomiseen ja sen muodostamiseen voidaan käyttää myös erilaisia uhkakuvia ja pelon aiheita. Oma yhteistekin identiteettiä suojellaan keinolla millä hyvänsä, ja turvallisuuden tunteeseen liitetään taas kuvia siitä, mikä kuuluu meidän yhteiseen turvallisuuteemme, ja mikä saattaa sitä uhata. Kun kyseessä on esimerkiksi valtion sisäinen yhteiseksi koettu identiteetti, luo valtio yleensä säännöt sille, mitä tähän identiteettiin kuuluu. Tästä puhuu esimerkiksi Benedict Anderson, joka tarkoittaa tällä ”kuviteltua poliittista yhteisöä” (*imagined political communities*) (kuvitelluista poliittisista yhteisöistä ks. Anderson 2016). Valtio pystyy täten

myös määrittelemään mahdolliset uhat tälle yhteisölle, ja ketkä ovat vihollisia ja ketkä ystäviä. Jatkuva vaarasta ja uhasta artikuloiminen onkin erinomainen keino kansainvälisissä suhteissa vahvistaa identiteettiä (Campbell 1992, 13). Tätä mahdollisten uhkien, pelkojen, ystävien ja vihollisten määrittelyä pidän yhtenä ulottuvuutena tutkielmassani. Kuten Vilho Harle artikkelissaan *Identiteettipolitiikka, kansainvälisten suhteiden tutkimus ja kriittinen geopolitiikka* (2000) kirjoittaa, identiteettipolitiikan viitekehys toimii kriittisessä geopolitiikassa varsin hyvin. Hänen mukaansa kriittisen geopolitiikan nimissä on tehty hyvin paljon tutkimuksia, jotka oikeastaan suoraan koskevat myös identiteettipolitiikkaa ja sen käsitteistöä (Harle 2000, 55). Kriittinen geopolitiikka siis yhdistää poliittisen maantieteen tutkimuksen, politiikan tutkimuksen sekä kansainvälisten suhteiden tutkimuksen juuri identiteetikäsitteen ja identiteettipolitiikan kautta. Tämä uudistunut kriittinen geopolitiikka auttaakin näin tilaan, alueellisen identiteetin, territoriaalisuuteen ja rajoihin liittyvien kysymyksien parissa (Harle 2000, 55).

Kriittisessä geopolitiikassa katsotaan alueiden määrittelyä, ja Trumpin poliittiset puheet ovat täynnä tämän kaltaista uhkakuvien luomista esimerkiksi Palestiinasta, sekä sen asukkaista. Yleensä tämä voitaisiin yhdistää mahdollisesti Trumpin yhteen hyvin yleiseen pelkoon, joka tehoaa myös hyvin hänen äänestäjiinsä, joka on islamin uskonto. Muslimiyhteiskunnan mustamaalaaminen on toiminut Trumpin vaalikampanjassa sekä presidenttikaudella tehokkaasti, ja hän on nyt yhdistänyt nämä pelon tunteet myös Palestiinasta puhuttaessa. Keskityn tarkemmin tähän aiheeseen myöhemmissä luvuissa. Vaikka Palestiina ei sinänsä ole suora uhka Trumpinkaan puheissa suoraan Yhdysvaltalaisille, voidaan se liittää tehokkaasti myös Israelin ja Palestiinan konfliktin yhteydessä käytävään keskusteluun. Trumpin käyttämästä retoriikasta on siis nähtävillä sitä, mitä on hänen luomansa yhdysvaltalainen identiteetti, mutta myös mahdollisesti sitä, minkälaisia identiteettikuvia hän luo ulkopolitiikallaan. Tutkin tässä tutkielmassa myös Trumpin hallinnon ulkopolitiikan harjoittamaa identiteettipolitiikkaa, josta Campbell kirjoittaa seuraavaa: *"Foreign policy is one part of a multifaceted process of inscription that disciplines by framing man in the spatial and temporal organization of the inside and outside, self and other: e.i., in the "state".*" (1998, 62).

Keskityn tutkielman loppuhavainnoissa myös siihen, että onko Yhdysvaltojen ulko- ja identiteettipolitiikan paradigma jotenkin muuttunut kuluneen neljän vuoden aikana, kun Trump on toiminut presidenttinä. Tutkielmassani keskityn juuri Trumpin hallinnon

geopolitiikkaan ja identiteettipolitiikkaan, ja Trumpin harjoittama sisä- sekä ulkopolitiikka on osa näitä. Trumpin puheita ja lausuntoja tutkiessa pyrin löytämään hänen vaikuttamispyrkimyksensä niin Yhdysvaltojen sisällä kuin ulkopolitiikassakin, ja otan huomioon Trumpin poikkeuksellisen tavan kommunikoida näistä kyseisistä asioista. Trump on onnistunut historiallisella tavalla jakamaan Yhdysvallat kahtia, joko hänen vannoutuneisiin kannattajiinsa, tai häntä ankarasti vastustaviin joukkoihin. Trumpin harjoittama periamerikkalaista kuvaava, isänmaallisuutta korostava sekä muita valtioita vieroksuva sisäpolitiikka on ollut yksi Trumpin ajan ilmiöistä, joka jäi elämään kansan keskuudessa vielä hänen jälkeensäkin.

3.2 Retoriikan ja diskurssien suhde kriittisessä geopolitiikassa

Koska kriittisessä geopolitiikassa tutkitaan sitä, miten alueita luodaan diskursseissa ja retoriikassa, tulee käytössähäni olemaan luonnollisesti diskurssianalyysiä ja retoriikan tutkimusta. Moision sanoin, jotta geopolitiittinen toimija pääsee haluamiinsa tavoitteisiin, hän tekee retorisia kuvauksia, joiden tarkoituksena on lopulta heikentää vastustajien ja heidän näkemystensä kannatusta yleisön keskuudessa. Hänen mukaansa retoriikan ja diskurssien suhdetta ei käsitellä aina geopolitiikan tutkimuksessa, ja tällöin retoriikka- sekä diskurssiperspektiivien välille ei tehdä eroa. Moision mukaan geopolitiikka ei ole pelkästään retorista käytäntöä, vaan huomiota pitää antaa diskurssien voimalle. Hänen mielestään retoriikka on toimintaa, ja diskurssit ovat kielellisiä järjestelmiä. Näiden kielellisten järjestelmien puitteissa geopolitiittinen retoriikka ilmenee uskottavana. Retoriikka on verbaalinen tuotos, ja diskurssit ovat sosiokulttuurista pääomaa, jotka tekevät kuullusta merkityksellistä. Moision sanoin, geopolitiittinen toimija tuottaa puheillaan tietoa geografisesta ympäristöstä ja sen historiasta, mutta myös sen tulevaisuudesta. Tämä tapahtuu siis argumentoiden ja käyttämällä retorisia keinoja. (Moisio 2003, 98–109.)

Tutkijan täytyy siis erottaa poliittinen diskurssi ja retoriikka toisistaan, ja retoriikka täytyy ymmärtää toimintana, kun taas diskurssit rakenteena. Retoriikka ei voi siis olla tehokasta ilman sitä määritteleviä diskursseja. Täten Moision mukaan diskurssiivisella rakenteella sekä geopolitiittisella retoriikalla on niin sanotusti kaksisuuntainen suhde. Geopolitiittinen toimija voi onnistua muokkaamaan hallitsevaa geopolitiittistä diskurssia, vaikka rakenne rajoittaa harjoitettavaa retoriikkaa. Näin se pysyy haastamaan vallassa olevaa ryhmittymää muuttamalla käsitteitä geopolitiittisen retoriikan avulla. Näin kaikki geopolitiittiset ryhmittymät,

jotka ovat nousseet valtaan, tuottavat oman käsitteistönsä ja totuutensa, jotka vähitellen iskostuvat hallitseviksi diskursiivisiksi rakenteiksi. Geopolitiikka voidaan nähdä eräänlaisena kamppailuna, jossa halutaan itselle uskottavuutta ja valtaa, ja näin siihen kuuluu politikointi, eli geopolitiittinen retoriikka. Se on intentionaalista ja tietoista, ja se suuntautuu useimmiten vastustajaa kohden, ja saa siitä myös käyntivoimansa. Ja koska yhteiskunta tukeutuu diskursiiviseen rakenteeseen, tarvitaan valtasuhteiden vaihtamiseksi hallitsevan diskursiivisen rakenteen muuntamista. Hallitsevaa diskurssia voidaan muuttaa sen suuresta määräävyydestä huolimatta, ja se tapahtuu poliittisen retoriikan ja laajemmin poliittisen toiminnan avulla. (Moisio 2003, 93–101).

Retorisen puheen kohteena oleva yleisö näin myös arvioi esitettyjä väittämiä oman tulkintakehyksensä (diskurssien) kautta, ja täten antavat asioille merkityksiä, sekä mielikuvia ja määritelmiä. Kyse on myös vallasta ja hallinnasta, mutta myös pyrkimyksestä ohjata politiikkaa ja toimintaa oikeaan suuntaan (Moisio 2003, 98–103). Geopolitiittinen retoriikka myös muuttuu jatkuvasti, erityisesti koska vastapuoli ja ”vastustajat” muuttavat myös omia esityksiään, ja täten myös poliittinen peli etenee (Moisio, 2003, 97). Retoriikka vetoaa usein myös geopolitiikassa historiaan, jossa korostetaan joitain asioita, ja hälvennetään ja häivytetään toisia. Kyse onkin siis siitä, miten historiaa voidaan määritellä ja osaltaan myös luokitella uudelleen ajankohtaisten poliittisten päämäärien tueksi.

Kuten sanottua, diskurssit tuovat retoriikalle sen tarvitsevan tuen, ja antaa sille painoarvoa, ja ne usein kiinnittyvät kielellisiin rakenteisiin. Tällä Moisio tarkoittaa sitä, että geopolitiittiset puheet eivät millään tapaa synny tyhjiössä. Retoriikka siis hakee tarvitsevansa vallan tuottamista käsitteistöistä ja totuuksista, esimerkiksi historiasta. Nämä yleiset diskursiiviset rakenteet ovat vähitellen institutionalisoituneet, ja ne ohjaavat yleisöstä uskottavalta tuntuvan retoriikan käyttämistä, ja tähän myös yhteiskunnallinen valta nojautuu. (Moisio 2003, 98–103). Diskurssit osaltaan myös rajoittavat mahdollisuuksia uskottavan ja hyväksyttävän retoriikan käytössä, toisin sanoen ne rajoittavat geopolitiittisen argumentoinnin vakavuutta. Vaikka retoriikka on osaltaan diskursiivisten rakenteiden rajoittamaa, ne eivät ole pysyviä, vaan ne muuttuvat. Hallitsevan diskurssin vastaisella retoriikalla voi siis myös haastaa hallitseva diskurssi, ja muokata sitä. Diskurssit siis vaikuttavat retoriikkaan, ja retoriikalla oi myös vaikuttaa diskursseihin. (Moisio 2003, 100–105 ja Moisio 1998, 29–103.) Geopolitiikan tutkimus pyrkii siis retorisenä ja diskursiivisena käytäntönä avaamaan valtasuhteita, jotka piiloutuvat maantieteen taakse. Tämän avulla

voidaan haastaa kansainvälisessä yhteisössä vallitsevana pidetyt representaatiot, kun nämä vallitsevat järjestykset nähdään ei-annettuina konstruktoituina näkökulmina (Popke 1994, 257).

4. Tutkimuksen taustaa

Tässä luvussa avaan tutkielmani keskeisiä ulottuvuuksia. Käsittelen luvun alussa hyvin lyhyesti itse Palestiinan ja Israelin välistä konfliktia. Tämän lisäksi avaan Yhdysvaltojen asemaa konfliktin suhteen ennen Trumpin presidenttiyden alkamista. Lisäksi kerron Trumpin presidenttiyden ajan keskeisimpiä ja merkittävimpiä päätöksiä ja toimia konfliktin suhteen.

4.1 Israel-Palestiina konfliktin historiaa

Palestiina-kysymys on yhä tänäkin päivänä merkittävä tekijä Lähi-idän poliittisessa tilanteessa, ja sen merkittävyys korostuu erityisesti alueen muslimipainotteisten maiden takia. Israel on muusta alueesta poikkeava maa, ja Israelia ympäröivien valtioiden suhtautuminen on ollut Israelia kohtaan vihamielistä historian saatossa. Tässä työssä keskityn nimenomaan tapahtumiin lähinnä viime vuosikymmenten aikana, ja näiden tapahtumien merkittävyyttä liittyen käsiteltävään aiheeseen. Jotta ymmärtää nykyistä tilannetta, ja Trumpin Yhdysvaltojen geopoliittisten mielikuvien luomisen tärkeyttä, on ymmärrettävä viimeaikaisia tapahtumia alueella, ja konfliktin juurisyitä. Palestiinalaisia arabeja elää tällä hetkellä historiallisen Palestiinan alueella, mutta myös maanpaossa eri puolilla maailmaa, lähinnä Lähi-idän arabimaissa. Ensimmäisen maailmansodan seurauksena Palestiinan alue annettiin Britannian hallinnoitavaksi alueeksi 1920, ja alueella asui tuolloin ainoastaan lähinnä arabeja. 1800-luvulla syntyneen aatteen, sionismin, synnyttämä juutalaiset alkoivat haaveilemaan omasta valtiostaan, ja toisen maailmansodan loputtua syntyikin lopulta Israel vuonna 1948, jotta juutalaiset saisivat oman alueensa. Yhdistyneet kansakunnat vuonna 1947 ehdottivat Palestiinan jakamista arabi- sekä juutalaisvaltioon. (Israelin synnystä, Sand 2009).

Näiden tapahtumien seurauksena syttyneestä sodasta ja sen päättymisestä vuonna 1949, Israel laajensi aluettaan merkittävästi, ja alueen arabit jäivät vähemmistöksi. Sotaan liittyi myös aikanaan muita arabivaltioita, ja se kiihdytti sotaa entisestään. Tämän jälkeen Israel on vastannut voimalla jokaiseen Palestiinan yritykseen saada alueitaan takaisin, ja palestiinalaiset sekä muut arabimaat olivat kykenemättömiä pistämään Israelille todella vastaan. Erityisesti sen jälkeen, kun vuonna 1967 Israel valloitti Jerusalemin, Gazan alueen sekä Länsirannan, oli tilanne palestiinalaisten kannalta hyvinkin epätoivoinen. Ensimmäisessä palestiinalaisten kansannousussa (intifadassa) vuosina 1987–1993, kuoli jo ensimmäisen viiden vuoden aikana yli tuhat palestiinalaista, ja noin sata israelilaista (Päivinen 2004, 48–49.) Toisen intifadan aikana, vuosina 2000–2005, uhriluvut nousivat taas taivaisiin. Israel veti pois joukkonsa Gazan alueelta, mutta jäi hallitsemaan Gazaa ulkoapäin. Tällä hetkellä konfliktin tilanne on palaamassa tilanteeseen, jossa Israel vaatii sitä, että palestiinalaiset tunnustavat Israelin itsenäiseksi valtioksi, ja palestiinalaiset vaativat pääsyä takaisin menetettyihin koteihinsa, ja omien alueidensa palauttamista ehyeksi valtioksi. Israel ei ole tuonut helpotusta palestiinalaisten tilanteeseen, sillä esimerkiksi vuonna 2014 pääministeri Benjamin Netanjahu toisti kantansa sanomalla, että *”ei ole olemassa tilannetta, minkään sopimuksen nojalla, jossa luopuisimme Jordan-joen länsialueiden turvallisuudesta ja kontrollista”* (927Magazine, 11.07.2014). Tilannetta on ollut pahentamassa Palestiinassa vuonna 2006 vaalit voittanut Hamas-järjestö, jota jotkut osapuolet ja ulkopuoliset tarkkailijat pitävät äärijärjestönä ja islamistisena terroristiryhmänä. Tämä on myös tämänhetkinen Israelin, Yhdysvaltojen sekä EU:n virallinen kanta (BBC, 12.5.2017).

Hamas on oikealta nimeltään *The Islamic Resistance Movement*, ja järjestö itse kuvailee olevansa palestiinalaisten vapauttamisen puolesta taisteleva järjestö, joka haluaa vapauttaa Palestiinan Israelin vallan alta (Hroub 2010, 15–16). Vuoden 2006 vaalien perusteella Palestiina muodosti Hamasin johtaman hallituksen. Erinäisten ristiriitojen vuoksi vuonna 2007, Hamas syrjäytettiin rajujen taisteluiden seurauksena Fatahin toimesta. Hamas erotettiin tämän jälkeen palestiinalaishallituksesta, nykyisen palestiinalaishallinnon presidentin Mahmud Abbasin toimesta. Tämän jälkeen Hamasille jäi kuitenkin vielä väkivalloin saatu Gazan kaista, jota Hamas hallitsee Sharian voimin (Hroub 2010, 25–26). Fatahin johtaman hallituksen hallinnassa on tällä hetkellä kuitenkin Länsiranta. Hamasia on syytetty omalla alueellaan tapahtuvista ihmisoikeusrikkomuksista, esimerkiksi teloituksista, naisten huonoista oloista ja kidutuksesta (Amnesty 27.5.2015).

Tällä hetkellä siirtokunnat ovat yksi palestiinalaisten ja israelilaisten suhteita eniten hiertävistä asioista. Palestiinalaisten asuinalueet ovat pienentyneet ja pienentyneet aikojen saatossa, ja suurimmat siirtokunnat ovat juuri kaupungeissa. Alueen palestiinalaiset elävät pelossa, että siirtokunnat alkavat viemään elinkelpoisen palestiinalaisvaltion pohjan kokonaan. Israel taas pelkää mahdollisia uusia iskuja palestiinalaisten puolelta. Historiallisesti Palestiinan alkuperäisten rajojen on ajateltu ulottuvan Jordan-joelta Niilille. Vuonna 1986 annettu Palestiinalaisten kansallinen peruskirja taas määrittelee Palestiinan alueen olevan se, joka oli Britannian mandaatissa vuosina 1917-1947 (Päivinen 2004, 53.) Israelilaisten rakentamat tieverkostot ja rajajärjestelmät rajoittavat huomattavasti palestiinalaisten elämää, ja esimerkiksi elintärkeitä veden lähteitä on rajoitettu palestiinalaisten käytöltä. Israel onkin kieltäytynyt hyväksymästä kansainvälisen oikeuden päätöstä alueen vedenkäytöstä alueilla, joita se on miehittänyt Palestiinan Länsirannalla, Itä-Jerusalemmissä ja Gazassa. Tilanne on veden suhteen siis se, että vedenkäyttöä vaatii Israelin armeija, jolta alueella asuvien palestiinalaisten täytyy anoa lupaa sen käyttöön, jonka Israelin armeijan hallinto usein myös evää (Päivinen 2004, 56). Israel siis pitkälti hallitsee hyvin merkittäville rakenteellisilla ratkaisuilla palestiinalaisten elämää. Rajanmuodostus Israelin osalta on perustunut pitkälti sen turvallisuusajatteluun, eli heidän oman turvallisuutensa takaamiseen (Päivinen 2004, 53.)

Vuonna 2002 Israelin rakentama suojamuuri Länsirannan lävitse israelilaisten suojaksi kiristi välejä ennestään, ja esimerkiksi Haagin kansainvälisen tuomioistuimen mukaan muuri on kansainvälisten lakien vastainen (The Guardian, 9.7.2004). Useat YK:n ja kansainvälisen yhteisön lausunnot ja paheksunnat Israelin harjoittamaa miehitystä vastaan ovat kaikkuneet kuuroille korville, ja Israel on jälleen vedonnut oman maansa kansalaisten turvallisuuden puolustamiseen. Tämän kaiken jälkeen erityisesti Gazan alueen ilmaiskut vuonna 2008, sekä uudestaan 2014, ovat pahentaneet alueiden välejä merkittävästi. Vuoden 2014 iskuista tilastoiksi jäi noin 2 200 kuollutta palestiinalaista, joista lähes 1 500 siviilejä, kun taas Israelin kansalaisia kuoli noin 70, joista kuusi siviiliä (BBC, 22.7.2015). Viimeisimpinä merkittävänä tapahtumina voidaan ajatella olevan vuoden 2017 mielenosoitukset siitä, kun Yhdysvaltain presidentti Donald Trump tunnusti Jerusalemin Israelin pääkaupungiksi (BBC, 7.12.2017). Seuraavana vuonna Israel vastasi kovin toimin alueella syttyneisiin mielenosoituksiin, ja tuhansia loukkaantui taas. Palestiinalaisalueiden humanitaarinen tila on paikoittain kriittinen, työttömyysluvut ovat suuret ja elintaso Israeliin nähden hyvin paljon heikompi.

4.2 Yhdysvaltojen Israel-Palestiina konfliktin politiikka ennen Trumpia

Trumpia edeltävä aika oli tämän konfliktin suhteen erittäin mielenkiintoinen. Obaman hallinnon harjoittaman Lähi-idän politiikka loi Trumpille vaikean lähtötilanteen sen suhteen, että miten kyseinen kriisi voitaisiin ratkaista. Obamasta lupailtiin kriisin ratkaisijaa ja rauhan tuojaa, ja mutta kuten tiedämme, ei asian aivan näin mennyt. Palestiinan ja Israelin suhteen Obaman hallinto oli kuitenkin välillä jopa tuskallisen varovainen reaktioissaan kriisin eri vaiheisiin, ja ulostulot olivat hyvin tarkkaan mietittyjä ja huoleellisia: ketään ei haluttu liikaa ärsyttää. Ainakin varmasti palestiinalaisten silmissä, Obaman puheet olivat siis liian varovaisia. Israelin silmissä taas Obama näyttäytyi välillä liiankin provokatiivisena ja epäkunnioittavana heitä kohtaan. Tämä on itsessään jo hyvä esimerkki konfliktin hankaluudesta, ja sen käsittelemisen vaikeudesta. Obama halusi presidenttiytensä aikana säilyttää Yhdysvaltojen erityisen suhteen Israeliin, ja kuulutti Israelin olevan merkittävä Yhdysvaltojen liittolainen (Gilboa 2009, 51). Obaman yhtenä tavoitteena oli kuitenkin myös kiillottaa Yhdysvaltojen kuvaa Lähi-idässä, sekä erityisesti muslimivaltojen silmissä. Helmikuussa 2009 Israelin parlamenttivaalien (knesset) koittaessa, Obama toivoi keskustalaisen ja maltillisemmän Kadima-puolueen voittoa, sillä hän ajatteli sen edesauttavan rauhan luomista Israelin ja Palestiinan välille, mutta puolueen johtaja Tzipi Livni ei kuitenkaan onnistunut muodostamaan hallitusta. Hänen kilpakumppaninsa Benjamin Netanjahu Likud-puolueesta lopulta muodosti keskusta-oikeistolaisen hallituksen, hänen itsensä asettuessa tuolloin myös pääministerin tehtäviin. (Gilboa 2009, 51).

Yhteistyö Israelin kanssa alkoi Obamalla jokseenkin takkuillen. Paineet olivat kriisin käsittelyssä valtavat, sillä Palestiina kritisoi Obaman hallinnon toimia liian hellinä, kun Israel taas kyseenalaisti Yhdysvaltojen vanhan liittolaisuuden. Tämä jakaantuminen näkyy hyvin myös sen aikaisista Obamaa käsitelleistä julkaisuista. Esimerkkinä israelilais-amerikkalaisen professorin Eytan Gilboan kirjoitus *Obama and Israel: a Preliminary Assessment*, jossa hän kritisoi Obaman toimia. Hän listaa Yhdysvaltain presidentin epäonnistumisia Israelin suhteen seuraavasti (2009, 52 – 53):

- The Cairo speech and the elevation of Egypt to the number one US ally in the Middle East;

- The obsession with the settlement freeze to the point of exclusion of all other problems in the Palestinian-Israeli relations;
- The linkage he created between the resolution of the Palestinian-Israeli conflict and the America's ability to prevent Iran from acquiring nuclear weapons;
- The first caustic meeting with Netanyahu in May 2009 compared to the cordial welcome he offered to several Arab leaders, including Mahmoud Abbas, the seemingly inept head of the P A;
- The release of a photo showing him placing his feet on the table while talking on the phone to Netanyahu, an ostensible display of disrespect to the Israeli prime minister;
- The deliberate omission of Israel from his visits to the Middle East. These actions and policies have raised serious questions about Obama' s attitudes toward Israel.

Israelin kannalla olevat siis kritisoivat Obaman toimia, erityisesti juuri Obaman Kairon Yliopistossa pitämää puhetta. Tämä sama puhe taas omalta osaltaan onnistui herättämään Palestiinan toiveet hetkeksi siitä, että Obamasta tulisi viimein heidän pelastajansa. Puheeseen sen enempää menemättä, sen seurauksena palestiinalaiset ja heidän tukijansa olivat varovaisen optimistisia. Osaltaan nämä toiveet ja optimismi kuitenkin hälvienivät ja kuihtuivat Obaman presidenttiyden aikana. Obaman presidenttiys koostui kyllä yrityksistä vuoropuheluun konfliktin osapuolien välillä, mutta välillä konflikti kärjistyi taas uusiin terroristisiin iskuihin niin Israelia vastaan, kuin Gazan pommituksiin ja palestiinalaisten elinolojen huonontamiseen Israelin toimesta (Terry 2017, 898). Vuonna 2017 Obama sanoi Israelin kansallisessa televisiossakin näytetyssä haastattelussa, kuinka Netanjahun harjoittama siirtokuntien rakentaminen tulee lopullisesti tuhoamaan toiveet kahden valtion ratkaisusta alueella, ja kyseenalaisti Israelin pääministerin halua ikinä edes päästä kahden valtion ratkaisuun. (ks. Esim. Reuters 10.1.2017). Obaman käsityksen mukaan konflikti tulisi ratkaista noudattamalla vuoden 1967 muodostettuja rajoja maiden välillä, jotta rajat voisivat olla turvalliset ja molempien osapuolten tunnustamat (Pressman 2016, 1). Tähän Netanjahu oli hyvin tyytymätön, ja Yhdysvaltain presidentin ja Israelin pääministerin välit olivat hankalat, ja tämä loi jännitteitä esimerkiksi Yhdysvaltojen juutalaistenkin välillä.

Obaman presidenttikauden viimeisinä vuosina Israelin ja Palestiinan alueiden politiikka oli siis jossain määrin katsottuna jopa Israelia moittivaa ja kritisoivaa. Edessä oli kuitenkin Yhdysvaltojen presidentinvaalit, ja niin Obama kuin Netanjahu pitivät tämän mielissään. Obama pidättäytyi tekemästä liian radikaaleja ratkaisuja tai kannanottoja konfliktin suhteen, sillä taustalla vaikutti esimerkiksi Obaman halu tukea Clintonia presidentinvaaleissa. Tämä tarkoitti taas demokraattien linjojen yhtenäistämistä, myös Israelin kritiikin suhteen. Obama ei onnistunut presidenttiytensä aikana luomaan merkittävää muutosta tilanteeseen, mutta joidenkin mukaan hän on jäänyt historiankirjoihin kuitenkin jopa poikkeuksellisen Israel-kriittisenä presidenttinä, joka jätti jälkeensä hankalat välit Israeliin ja sen pääministeriin Netanjahuun (Pressman 2016, 2). Kun Obaman presidenttiyttä oli enää muutama viikko jäljellä, teki hän kuitenkin yhden merkittävään näpäytyksen Israelia kohtaan: Yhdysvallat jätti äänestämättä, kun YK:n turvallisuusneuvosto äänesti Israel-päätöslauselmasta, joka tuomitsee Israelin siirtokunnat. Perinteisesti Yhdysvallat on aina äänestyksissä tukenut liittolaistaan, joten Obama teki tällä pienellä eleellä yllättävänkin suuren kannanoton tilanteeseen (Iltalehti, 24.12.2016). Tästä huolimatta Obaman hallinto ehti hyväksyä syyskuussa 2016 historiallisen suuren sotilasavun (38 miljardia dollaria) Israelille (Reuters, 14.9.2016). Ristiriitoja konfliktin suhteen Obamankin aikana siis riitti.

Palestiinan ja Israelin konfliktin ratkaisun jäämisestä huolimatta, Obama jäi presidenttinä mieliin hyvin karismaattisena sekä taitavana puhujana, myös kyseisen kriisin suhteen. Hän valitsi sanansa tarkkaan, ja osasi säilyttää rauhanomaisuuden ja tasapainoisuuden niin puheissaan, haastattelutilanteissa kuin teksteissään. Kun Obaman presidenttiys oli tulossa päätökseen, oli Palestiinan ja Israelin konflikti jäätävä hetkeksi unholaan. Yhdysvaltojen sisällä myllersi, sillä käynnissä oleva presidentinvaalikampanja oli historiallisen liikainen. Demokraattien ehdokas Hillary Clinton, sekä republikaanien ehdokas Donald Trump kävivät säälimättä toistensa kimppuun monilla eri keinoin, ja esimerkiksi vaaliväittelyt olivat paikoitellen hyvin raakaa katsottavaa. Erityisesti juuri Trump kävi puheissaan hyvin provosoivaksi, meni henkilökohtaisuuksiin, esitti perättömiä väitteitä vastustajastaan, sekä ylitti jokaisen rajan mitä vain pystyi puheissaan. Hänen taktiikkansa oli kuitenkin todella pureva, sillä juuri tämän kaltaista politiikkaa ja puhetta Trumpin kannattajat rakastivat: he tunsivat, että vihdoinkin joku sanoo asiat suoraan, täysin kaunistelematta, välittämättä poliittisesta korrektiudesta. Tämän historiallisen kampanjoinnin ja vaalien lopputuloksena voittajaksi päätyikin lopulta Trump, ja tämä tarkoitti myös osaltaan tietynlaisen uuden poliittisen aikakauden alkua.

4.3 Trumpin Yhdysvaltojen Israel-Palestiina politiikka

Tämän kaltainen vaalien aikainen puhe siirtyi myös Trumpin politiikkaan presidenttinä. Juuri Trumpin suuren henkilöahmon ja hänen luomansa kannattajakuntansa takia on helppo eksyä pelkäämään itse henkilöön, sillä hänen historiansa on hyvin mielenkiintoinen. Tämä itsessään herätti mielenkiintoni tulla tekemään tutkimusta juuri Donald Trumpin presidenttiyden ajalta. Trump on politiikallaan ja kovalla poliittisella puheellaan vaikuttanut itse Yhdysvaltojenkin poliittiseen ilmapiiriin hyvin kahtia jakavasti, ja hän on presidenttiytensä alusta asti onnistunut saamaan taakseen jopa fanaattisen kannattajakunnan, joka on valmis tarttumaan jopa aseisiin presidenttinsä puolesta. Vastaavasti voisi sanoa, että Trump on aiheuttanut myös poikkeuksellinen vastaliikkeen demokraattien ja heidän kannattajiensa puolella, ja myös viha ja pelko Trumpia ja hänen politiikkaansa kohtaan on ollut merkittävää. Presidentinvaalien aikana mielipide näytti olevan demokraattien puolelta se, että kuka tahansa on parempi vaihtoehto voittajaksi kuin Trump. Vaikka vastaehdokas Joe Biden ei ollut se kaikista ihanteellisista ratkaisusta, olisi se pienempi paha, kuin Trump itse.

Trump presidenttiytensä aikana ehti tuottaa hyvin paljon mielenkiintoista ja kärkeä poliittista puhetta ja tekstiä. Trump on yhä tunnettu siitä, että hän käyttää kovia kansanomaisia ja kannattajiinsa vetoavia sanavalintoja, ja kertoo vähät välittävänsä poliittisesta korrektiudesta. Hän myös presidenttinä ollessaan saattoi antaa risteäviä ja toisistaan poikkeavia lausuntoja samaa aihetta koskien. Välillä hän saattoi julkisesti olla eri mieltä oman hallintonsa tiedottajien tai muiden henkilöstön jäsenien kanssa. Hän ei siis ollut ulostuloissaan virkansa aikana ikinä kovin johdonmukainen, ja ristiriitoja hänen puheestaan löytyy. Hän oli virkansa aikana kuitenkin hyvin ahkera puheiden ja eri tiedotustilaisuuksien pitäjä, joissa hän ei arastellut ottaa kantaa kärkkäästi asioihin. Tämän lisäksi hän oli aikaisempia aikakautensa presidenttejä huomattavasti aktiivisempi sosiaalisen median käyttäjä, joka saattoi julkaista kantojaan ja mielipiteitään eri asioihin liittyen, joskus jopa yöstä myöten. Yhdysvaltojen Israelia ja Palestiinaa koskeva politiikka ei ollut poikkeus myös tässäkin tapauksessa, vaan Trump ehti käsitellä virkakautensa aikana näitä alueita niin useassa eri puheessa ja kirjoituksessa, kuin myös esimerkiksi hänen henkilökohtaisella Twitter-tilillään.

Trump tunnettiin alusta asti rönsyilevänä ja tunteita hyödyntävänä poliittisena puhujana. Hänen arvaamaton ja ajoittain epätasapainoinen käytöksensä aiheutti pelkoa myös hänen tulevasta presidenttikaudestaan, ja huolena oli, että hänen ennustamaton ja helposti provosoituva luonteensa voisi pahentaa jo olemassa olevia kansainvälisiä konflikteja, tai jopa aiheuttaa uusia. Nämä samat huolet nousivat esille myös Israelin ja Palestiinan konfliktin suhteen. Tilanne Obaman hallinnon jälkeen oli jo itsessään hankala konfliktia ajatellen, mutta Trumpin presidenttiyden myötä tilanteen pelättiin pahenevan jo ennestään. Obaman luomat geopoliittiset mielikuvat alueista olivat hyvin sovittelevia ja hailakoita, mutta niistä pystyi kuitenkin tulkitsemaan halun tukea palestiinalaisten häntää edes jollain tasolla. Itse Palestiinaa Obama kuvasi välillä alueeksi, jota Israel nimenomaan sortaa. Trumpin myötä tilanne kääntyi pääläelleen, ja Trump omaksui vahvan Israelin tukijan aseman, ja Israel puolestaan asettui vahvaksi Trumpin kannattajaksi.

Trumpin politiikka konfliktin suhteen oli siis palestiinalaisille hyvin musertavaa, ja Israelille hyvin mieleistä. Tästä hyvä esimerkki on Golanin kukkuloilla kohoava kultakirjaiminen kyltti, jossa lukee *"Trump Heights."* Tätä suurta ja näyttävää kylttiä koristavat myös niin Israelin kuin Yhdysvaltojen liput yhteen kietoutuneina. Tuolle paikalle Israelin pääministeri Netanjahu paljasti 16.6.2019, että Israel rakennuttaa uuden siirtokunnan, joka tultaisiin nimeämään Yhdysvaltojen 45:n presidentin, Donald Trumpin mukaan. BBC:n uutisen mukaan juhlatilaisuudessa Netanjahu sanoi, kuinka tämä päivä on historiallinen, ja ylisti Trumpia Israelin ystäväksi (BBC 16.6.2019). Saman vuoden elokuussa Trump siteerasi twiitissään radiojuontajaa ja tunnettua salaliittoteoreetikkoa Wayne Allyn Rootia. Tämän seuraavan twiitin Trump postasi omalla Twitter-kanavallaan, ja kiitti Rootia "erittäin kauniista sanoista": (CBS News 21.8.2019):

President Trump is the greatest President for Jews and for Israel in the history of the world, not just America, he is the best President for Israel in the history of the world...and the Jewish people in Israel love him... like he's the King of Israel. They love him like he is the second coming of God...

Ei käy siis epäselväksi, että Israelin kannattajat rakastivat häntä, ja hänen presidenttikautensa aikaisia päätöksiään. Jotta todella voimme tutkia presidentti Trumpin luomaa mielikuvastoa kriisin osapuolista, tulee meillä olla selvä kuva myös tapahtumien

aikajanasta. Seuraavaksi käyn läpi Trumpin presidenttiyden ajan suurimmat poliittiset päätökset ja tapahtumat, aikajärjestyksessä välillä 2017–2021.

Helmikuussa 2017 Trump ensimmäistä kertaa julkisesti luopui kahden valtion ratkaisusta, ja samalla hän ensimmäistä kertaa rikkoi Yhdysvaltojen pitkää perinnettä asian suhteen. Yhdysvallat ja kansainvälinen yhteisö olivat pitkään pitäneet kahden valtion ratkaisua tärkeimpänä vaihtoehtona. Nyt Trump yhdessä Netanjahun kanssa pidetyssä tiedotustilaisuudessa rikkoi tämän linjan. Hän kertoi, että yhden valtion ratkaisu on toimiva vaihtoehto kriisille (Al Jazeera, 15.2.2017). Maaliskuussa 2017, Yhdysvaltojen senaatti hyväksyi David Friedmanin Washingtonin suurlähettilääksi Israeliin. Friedmanin tuli tunnetuksi Trumpin entisenä konkurssiasianajajana, mutta hän on myös tunnettu siirtokuntien kannattaja, sekä niiden rahoittaja (Al Jazeera, 23.11.2017). Joulukuussa 2017, Trump vihdoinkin julistaa kauan huhutun päätöksensä siirtää Yhdysvaltojen suurlähetystö Tel Avivista Jerusalemiin, sekä samalla tunnustaa Jerusalem Israelin pääkaupungiksi. Samalla hän jälleen rikkoo vuosia kestäneen Yhdysvaltojen noudattaman perinteen pääkaupungin sekä suurlähetystön sijainnin suhteen (The New York Times 6.12.2017).

Vuosi 2018 oli jo konfliktin suhteen Trumpilla hieman kiireisempi. Tammikuussa 2018 Trump uhkaa useassa twiitissään katkaista taloudellisten avustuksien antamisen palestiinalaisille. Samalla Trump ilmaisee turhautuneensa palestiinalaisten kyvyttömyyteen ”puhua rauhasta” (The Guardian 3.1.2018). Tammikuun lopussa Trump myös toteuttaa uhkauksensa, ja Yhdysvallat leikkaa yli puolet sen suunnittelemaastaan avustuksesta UNRWA:lle, YK:n alaisuudessa toimivalle järjestölle. Järjestö auttaa arviolta noin viittä miljoonaa palestiinalaispakolaista (BBC 17.1.2018). Toukokuussa 2018, Yhdysvallat viimein avaa Jerusalemissa sijaitsevan uuden suurlähetystön, jonka Trump aikaisemmin lupasi. Tarkalleen samana päivänä palestiinalaiset muistivat 70-vuotta sitten tapahtunutta ”*Nakbaa*” – *katastrofia*. Tämä oli vuonna 1948 tapahtunut palestiinalaisten etninen puhdistus puolisoitilaallisten sionistien toimesta, ja myös samana päivänä Israelin valtio perustettiin (ABC News 12.5.2018). Päivällä oli siis hyvin symbolinen merkitys niin Israelille kuin Palestiinallekin.

Elokuussa vuonna 2018, Yhdysvallat leikkasi 200 miljoonaa dollaria taloudellisesta tuesta Palestiinalle, joka oli alun perin tarkoitettu esimerkiksi hallinnon, terveyden ja koulutuksen parantamiseen (Reuters 24.8.2018). Samassa kuussa Yhdysvaltojen hallinto kertoi

lopettavansa kaiken tuen antamisen UNRWA:lle, ja tätä päätöstä vaati erityisesti presidentti Trumpin vävy Jared Kushner. Kushner oli myös tässä vaiheessa jo määrätty suunnittelemaan mahdollinen rauhansuunnitelma Israelin ja Palestiinan välille (The New York Times 31.8.2018). Syyskuussa 2018 Yhdysvallat lakkautti palestiinalaisten vapautusjärjestön PLO:n (*Palestine Liberation Organisation*) diplomaattisen toimiston Washingtonissa. BBC kertoo uutisessaan tästä seuraavaa: *"The PLO has not taken steps to advance the start of direct and meaningful negotiations with Israel," the state department said on Monday*" (BBC 10.9.2018). Seitsemän päivää myöhemmin Yhdysvallat kumoaa PLO:n lähettilään ja tämän perheen visat (Reuters 17.10.2018).

Vuosi 2019 jatkui Israelin kannalta voittoisana. Maaliskuussa Trump twiitissään tunnusti molemmille osapuolille tärkeät Golanin kukkulat Israelille kuuluviksi (The Guardian 21.3.2019). Tämä kanta on esimerkiksi vastoin YK:n käsitystä asiasta. Yhdysvaltojen sen aikainen ulkoministeri Mike Pompeo kommentoi asiaa sanoen, että Trumpin tehtävä maan päällä saattaa olla juutalaisten pelastaminen (Iltalehti 22.3.2019). Kesällä 2019 rauhansuunnitelmasta vastaava, presidentin Lähi-idän neuvonantaja Jared Kushner, väläytti palasia tulevasta rauhansuunnitelmasta julkaisemalla 96-sivuisen rauhansuunnitelman ensimmäisen osan. Tämä suunnitelman ensimmäinen osa keskittyi nimenomaan taloudellisiin asioihin. Bahrainissa järjestetyssä konferenssissa, jonka nimi oli *"Peace to Prosperity Workshop"*, Kushner esitti suunnitelman, jossa Persianlahden muut rikkaat valtiot ja investoijat antaisivat 50 miljardia dollaria palestiinalaisille, ja ympäröivien arabimaiden taloudelle. Suunnitelma toisi Yhdysvaltojen mukaan Palestiinalle vaurautta ja se rikastaisi palestiinalaisten yhteiskuntaa (CNBC 25.6.2019). Palestiinalaiset boikotoivat kokousta, ja tyrmäsivät täysin Kushnerin esittämän suunnitelman (Al Jazeera 26.6.2019). Marraskuussa 2019, ulkoministeri Mike Pompeo julisti, että Länsirannalla sijaitsevat siirtokunnat eivät ole hänen käsityksensä mukaan yhteensopimattomia kansainvälisen oikeuden kanssa. Samalla hän kumosi jälleen kerran Yhdysvaltojen vuosia kestäneen linjan (The New York Times 18.11.2019).

Vuoden 2020 alussa, Trump vihdoin Kushnerin johdolla julkaisi Lähi-idän rauhansuunnitelman, nimeltään *"Peace to Prosperity"*. Suunnitelmassa tarjottiin Palestiinalle omaa valtiota, mutta samalla se tunnusti esimerkiksi Länsirannan kuuluvan Israelille, ja Jerusalemin olevan Israelin pääkaupunki. Suunnitelmaan kuului myös kartta Palestiinasta, jonka mukaan Palestiinan virallinen alue tuplaantuisi, ja jonka pääkaupunki

olisi itäisessä Jerusalemissa. Palestiinalaisten mukaan suunnitelma antaisi palestiinalaisille vain 15 % historiallisesta Palestiinasta. (BBC 28.1.2020.) Muihin vuoden 2020 päätöksiin kuului muun muassa Pompeon julistus marraskuussa 2020, kun hän kävi vierailmassa Israelin siirtokunnissa ja Golanilla. Hän kertoi uudesta linjauksesta, jonka mukaan Yhdysvallat aikoo luokitella Israelin miehittämissä siirtokunnissa tehdyt tuotteet Israelissa valmistetuiksi. Samalla hänestä tuli ensimmäinen USA:n ulkoministeri, joka vieraili juutalaisessa siirtokunnassa Israelin miehittämällä alueella Länsirannalla, joka on todellisuudessa palestiinalaisaluetta (Yle 19.11.2020).

5. Israel on demokratian sydän

Tässä analyysiluvussa aineistoa analysoidaan diskurssianalyysin sekä retoriikan tutkimuksen keinoin. Tarkoituksena on selvittää, miten aineiston teksteissä tuodaan esille Israelia, ja minkälaisia mielikuvia puheista muodostuu. Tarkoituksena on nähdä, miten israelilaista ulottuvuutta tuodaan esille tilallisena kokonaisuutena. Esimerkiksi metaforat ja tarinalinjat ovat kielellisiä mekanismeja diskurssianalyysissä. Aineiston analyysin pohjalta, Trump ja hänen hallintonsa käyttävät erilaisia retorisia keinoja, joita ovat esimerkiksi nimeäminen, metaforat, alueen määrittely, toimijoiden kuvailu, puhe ja kuvailu alueista, keskinäinen vertailu, viittaaminen uskonnolliseen taustaan sekä viittaaminen historiaan ja tulevaisuuteen. Käyn läpi aineistosta löytyviä mielikuvia, ja niitä tukevia retorisia keinoja.

5.1 One State of Israel – Israelilla on oikeus alueisiinsa

Yksi merkittävimmistä aineistosta löytyneistä ajatuksista ja sitä tukevasta retoriikasta on se, että näistä kahdesta osapuolesta juuri Israel on oma oikeutettu laillinen valtionsa, toisin kuin Palestiina. Israelilla on oikeus hallinnoida omia alueitaan, oikeus puolustaa alueitaan ja käyttää tarvittaessa voimakeinoja tehdessään niin. Israel saa myös itse vapaasti määritellä omat alueensa. Yhdysvaltojen aikaisempi kriisin hoitamistapa on ollut erittäin sovitteleva, kun kyseessä ovat olleet fyysiset alueet ja pyhät paikat niin israelilaisille kuin palestiinalaisille. Nyt Trump hallintokautensa aikana uudisti tämän sovittelevan suhtautumisen täysin. Yhdysvallat asetti selkeän ja vakaan tuen Israelin vahvan itsenäisyyden ja sen rajojen pitämisen suhteen.

Alkuvuodesta 2017 Trump aloitti hallintokautensa, ja alkoi hiljalleen muodostamaan omaa poliittista hallintoaan ja nimittämään ihmisiä tärkeimpiin rooleihin. Kushnerin tulo presidentin vanhimmaksi neuvonantajaksi, ja Israelin ja Palestiinan rauhansuunnitelman tekijäksi, herätti itsessään kysymyksiä Yhdysvaltojen puolueettomuudesta. Nimitys herätti huolta niin Yhdysvaltojen lain kannalta, jonka mukaan viranhaltijat eivät saisi palkata sukulaisia hallintoonsa, mutta myös Kushnerin oman taustansa takia. Kushneron historialtaan hieman kyseenalainen valinta, sillä hänellä on hyvin lämpimät välit tiettyihin israelilaisiin merkkihenkilöihin, ja yksi heistä on Israelin pääministeri Netanjahu. Tästä esimerkkinä aikaisemmin mainittu tapahtuma, kun pääministeri ”Bibi” Netanjahu jopa yöpyi Kushnerin huoneessa, kun pääministeri vieraili Kushnerin vanhempien luona. Tämän lisäksi Kushnerilla ei ollut juuri minkäänlaista poliittista kokemusta, puhumattakaan kokemusta diplomatiasta. Kushner sai siis merkittävän roolin Yhdysvaltojen hallinnossa, ja hän vastasi hyvin pitkälti suhteista Israeliin ja Palestiinaan. Hänen kontolleen tuli myös rauhan saaminen alueiden välille, ja rauhansuunnitelman tekeminen. Jo tämä on mielestäni merkittävä tapahtuma, joka tukee jo ennestään vahvaa käsitystä siitä, että Trump halusi alusta asti luoda lämpimät välit Israelin kanssa, välittämättä palestiinalaisista. Kriittisessä geopoliittisessa tutkimuksessa, ja erityisesti siihen kiinnittyvässä diskurssianalysissä, ei katsota pelkästään kielellisiä ilmaisuja, vaan pitää pyrkiä löytämään myös yhteydet sanojen ja tekojen välillä (Häkli 1998, 337). Näinkin puolueellisen henkilön nimittäminen virkaan sotii Trumpin sen aikaista suhteellisen sovittelevien puheiden kanssa, ja jo nimittämisen vuoksi Trumpin argumentointi voidaan kyseenalaistaa. Se, miten puheet yhdistyvät tekoihin vaikuttaa siihen, minkälaisina nämä argumentit näyttäytyvät.

Trump puolustaa aktiivisesti Kushnerin valintaa, ja The Guardianin uutinen (16.2.2017) kertoo Trumpin sanoneen seuraavaa:

Trump has claimed in interviews that Kushner could succeed where other more experienced peace negotiators have failed. He has said Kushner, the husband of Ivanka Trump and an Orthodox Jew who is the grandson of Holocaust survivors, “knows the region, knows the people, knows the players”.

”...You know what? Jared is such a good lad, he will secure an Israel deal which no one else has managed to get,” Trump told the German magazine Bild on Monday. “You know, he’s a natural talent, he is the top, he is a natural talent.

You know what I'm talking about – a natural talent. He has an innate ability to make deals, everyone likes him.”

Tämän lisäksi Israelin Yhdysvaltojen suurlähettiläs Ron Demertovotti Kushnerin lämpimästi tervetulleeksi, sanoen seuraavaa: *”There’s no question that he feels a strong commitment to Israel’s security and Israel’s future.”* Tämä teko oli siis ensimmäisiä merkittäviä askelmerkkejä siitä, miten Trump tulee Israeliin suhtautumaan. Trump puheessaan viittaa Kushnerin merkittäviin suhteisiin Israelissa, ja kuvaa hänen lämpimiä välejänsä. Hän myös viittaa siihen, kuinka uskoo Kushnerin tietävän oikeat ihmiset ja pelaajat, ja kuinka hän kyllä saa diilin tehtyä nimenomaan Israelin kanssa. Kushnerilla on tietävästi kytköksiä niin pääministeri Netanjahuun, mutta myös Jerusalemin pormestariin Nir Barkatiin. Tämän lisäksi hänellä on tunnettuja kontakteja Yhdysvaltojen sisällä oleviin rikkaisiin juutalaisiin, jotka kannattavat vahvasti Israelia. Muuten Kushnerin kerrotaan olleen kuitenkin verrattain tuntematon henkilö israelilaisille, mutta erityisesti palestiinalaisille (The Guardian, 16.2.2017). Israelin turvallisuus ja Israelin tulevaisuus ovat hyvin vahvoja teemoja niin Trumpin kuin Kushnerinkin puheissa. Jo tässä vaiheessa huomioitavaa on myös Trumpin puhe ”Israel-diilistä,” jossa näyttää unohtuvan kokonaan kriisin toinen osapuoli. Puhe on siis hyvin Israeliin kohdistuvaa ja vakuuttelevaa, jossa luodaan turvaa juuri Israelin vahvan valtion puolustamiselle. Sama korostuu Trumpin puheessa, jonka hän piti ystävällisessä yhteisessä tapaamisessa Israelin pääministerin Netanjahun kanssa. Tuossa tapaamisessa Trump ensimmäistä kertaa väläytti, että kahden valtion ratkaisu ei välttämättä ole ainoa (The Guardian, 16.12.2017):

Speaking at a joint press conference with the Israeli prime minister, Benjamin Netanyahu, the US president did not rule out a two-state solution but implied his administration had no preference when it came to the final geography of the region as part of a permanent Middle East peace agreement.

Asked what he thought about a two-state solution on Wednesday, Trump said: “I’m looking at two-state and one-state and I like the one that both parties like. I’m very happy with the one that both parties like,” he said.

Vielä tässä vaiheessa puhuttaessa itse fyysisistä valtioiden rajojen muodostamisesta, Yhdysvalloilla ei ollut virallista mielipidettä tai preferenssiä. Kuitenkin edes yhden valtion

periaatteen ehdottaminen on historiallinen ja hyvin symbolinen voitto Israelille. Tämä vaihtoehto vie Palestiinalla mahdollisuuden omaan valtioonsa Israelin rinnalla, ja vahvistaa ja ennestään vahvasti markkinoitua mielikuvaa Israelista alueiden todellisena haltijana, ja tilanteen voittajana. Samassa uutisessa kerrotaan Trumpin kuitenkin varovasti moittineen Israelia, ja pyytämään heitä rajoittamaan siirtokuntien rakentamista hieman: ”*‘I’d like to see you pull back on settlements for a little bit,’ he [Trump] said*” (The Guardian, 16.12.2017).

Saman kaltainen Israelin vahvaa aluetta ja valtiota tukeva retoriikka toistuu useasti Trumpin valtakauden aikana. Esimerkiksi vuonna 2019, Trump ilmoitti myöntävänsä virallisesti Israelin hallinnan Golanin kukkuloista. Kyseisen alueen israelilaiset ottivat valtaansa 1967 Syyrialta, ja aikaisemmin Yhdysvaltojen kanta oli, että alue on israelilaisten miehittämää Syyrian aluetta (occupied Syrian territory). Trump ilmoitti tästä twiitissään, jossa hän ilmoitti alueen olevan kriittinen strateginen alue, jolla on merkittävä tärkeys Israelin valtiollisen tasapainon kannalta. Merkittävä uutinen tämä on siksi, koska tämä Golan kukkuloiden myöntäminen Israelille pystyisi toimimaan eräänlaisena väylänä myös hyväksyä israelilaisten suvereniteetti heidän valtaamiltaan palestiinalaisalueilta. Samainen uutinen huomautti myös seuraavaa: *“In a recent state department report on human rights, the administration changed its description of the West Bank and Gaza from “occupied territories” to “Israeli-controlled territories”.* (The Guardian, 21.3.2019.)

Golanin kukkulat ovat merkittävä strateginen paikka Israelille, jonka myös Trump puheessaan myöntää. Puhe toistaa taas myös Israelin valtiollisen tasapainon tärkeyden. Israelin valtion vakaus, turvallisuus ja tasapaino ovat toistuvia elementtejä Trumpin puheissa. Tämä myös herättää osaltaan oletuksen siitä, että jokin uhkaa Israelin valtion vakautta, turvallisuutta ja tasapainoa. Merkittävintä kielellistä vaikuttamista on kuitenkin se, että Yhdysvallat vaihtoi alueiden virallista kuvailu vallatuista alueista (occupied territories) Israelin kontrolloimiin alueisiin (Israeli-controlled territories). Termeissä on selkeä ero, joka antaa Israelille täyden oikeutuksen ja omistuksen näille alueille. Israel ei ole enää näiden alueiden valtaaja, jonka voidaan katsoa tuottavan hyvin negatiivista mielikuvaa, vaan Israel on yksinkertaisesti alueen itsevaltainen omistaja, joka kontrolloi aluetta. Tämä vahvistaa Israelin asemaa niin fyysisen aluevallan kannalta, kuin vallan mielikuvan kannalta. Tämä antaa Israelille jälleen lisää voimaa. Ei ole oleellista kuitenkaan kiinnittää huomiota vain yksittäisiin kielellisiin ilmauksiin, vaan siihen, minkälaisia ajatuksia nämä ajatukset ja puheet herättävät (Lakoff 1993, 204–205). Samoin tilallisten metaforien ja kielikuvien kautta

vaikutetaan siihen, minkälaisena valtioiden geopoliittiset asemat esimerkiksi nähdään (Lehti 2003, 112). Samalla kriittisessä geopolitiikassa on tärkeää ottaa huomioon myös sanojan asema ja sanomisten aika. Kun Yhdysvaltojen presidentti, ja hänen muodostama hallintonsa, kertoo Golanin huippujen olevan nyt osa Israelia eikä Israelin valtaamaa aluetta, vaikuttaa se Israelin geopoliittiseen mielikuvaan merkittävästi. Kyseessä on valtio, jonka olemassaoloa osat epäilevät ja haastavat, ja jolle nyt yksi maailman vaikutusvaltaisimman ihminen antaa tukensa.

Tämä Israelin valtion mielikuvan vahvistaminen, ja sen alueiden suvereniteetin puolustaminen jatkuivat, kun Yhdysvallat julisti Mike Pompeon välityksellä, että israelilaisten rakennuttamat siirtokunnat eivät enää heidän käsityksensä mukaan olekaan kansainvälisten lakien vastaisia. Ulkoministeri Pompeo sanoi asiasta seuraavaa (The Guardian, 18.11.2019):

“Calling the establishment of civilian settlements inconsistent with international law has not advanced the cause of peace,” said Mike Pompeo, the US secretary of state. “The hard truth is that there will never be a judicial resolution to the conflict, and arguments about who is right and who is wrong as a matter of international law will not bring peace.”

He said the legality of individual settlements should be decided by the Israeli courts and claimed that the US declaration would not prejudice an ultimate comprehensive settlement between Israelis and Palestinians. Pompeo even suggested the move would “provide the very space for Israelis and Palestinians to come together to find a political solution”.

In making the case for the policy shift, Pompeo repeated some of the language he had used to justify the recognition of Israeli control of the Golan, saying it reflected “the reality on the ground”, and that it arose from the unique facts, history and circumstances” around the establishment of settlements.

Israelin reaktiosta päätellen tämä nähtiin kuitenkin riemuvoittona juuri israelilaisille, ja Netanjahu julisti syvän kiitoksensa Trumpille ja Pompeolle. Valtiota ja valtion rajoja ei näe paljaalla silmällä, vaan ne luodaan ja ne joudutaan kuvittelemaan. Meidän kuvitelmamme

valtioista taas perustuvat hyvin pitkälti asioihin, joita meille on kerrottu valtiosta, ja joita me taas kerromme eteenpäin. Nämä valtiot ovat silti hyvin paljolti olemassa, mutta olemassaolo on teksteissä ja meidän tulkinnoissamme. Valtiota tehdään olemassa oleviksi siis kielen ja symbolien avulla. (Luoma-Aho 2003, 58.) Kun Yhdysvaltojen korkeimman edustajat julkisesti myöntävät ensin Golanin kuuluvan ehdottomasti Israelille, ja sen jälkeen kertovat Israelin rakentamien siirtokuntien olevan laillisia, luovat he omalla tavallaan Israelin uudenlaista mielikuvaa fyysisistäkin rajoista, ja täten myös Israelin valta alueella kasvaa. Yhdysvallat antaa oikeutuksensa ja hyväksyntänsä sille, että Israelilla on oikeus näihin alueisiin. Mielikuva itse valtiosta uudistuu, kun merkittävät, kansainväliset ja vaikutusvaltaiset poliitikot ja Yhdysvaltojen edustajat sanovat näin. Pompeo myös korostaa toistamiseen, kuinka niin Golanin huippujen kuin siirtokuntien kuuluminen Israelille ovat kova totuus ja realiteetti, joka perustuu faktoihin, historiaan ja olosuhteisiin. Näillä valituilla sanoilla Pompeo selvästi haluaa luoda olosuhteet, joissa muille vaihtoehdoille ei ole tilaa. Israelilla on takanaan faktat, realiteetit ja historia, toisin kuin muilla osapuolilla. Ajatus siis on, että nämä alueet ovat ehdottomasti Israelin, ja sitä tukevat nämä Pompeon esittämät väitteet. Nämä väittämät ovat kielellisiä rakenteita, joiden avulla geopoliittinen retoriikka ilmenee uskottavana tai vakuuttavana (Moisio 2003, 100). Näiden retoristen ilmausten tehtävänä on vedota ja vakuuttaa ihmisiä tämän väitteen puolelle. Tämä on tärkeää, sillä geopoliittisen retoriikan on myytävä tämä uusi idea uudesta tilallisesta määritelmästä yleisölle (Lehti 2003, 111).

Symbolista tukea Israelille Yhdysvallat antoi uudelleen marraskuussa 2020, lähellä Yhdysvaltojen uusia presidentinvaaleja, kun Trump lähetti ulkoministeri Pompeon Israelin vierailulle. Pompeo vieraili Israelin siirtomaa-alueella, jota palestiinalaiset pitävät heille kuuluvana ja heiltä varastettuna alueena. Kyseisellä alueella Israel kasvattaa esimerkiksi rypäleitä (The Guardian, 19.11.2020):

Speaking at a press conference in Jerusalem on Thursday with the Israeli leader, Benjamin Netanyahu, Pompeo said the state department had historically taken “the wrong view of settlements”, which he claimed, “can be done in a way that [is] lawful, appropriate and proper”. Pompeo later released a statement saying products from settlements could be labelled “Made in Israel”.

Delighting his Israeli government hosts, Pompeo also broke new ground by taking a helicopter to the Golan Heights, which Israel captured from Syria in the 1967 war and now claims as its own.

Jälleen Pompeo luo mielikuvan siitä, että Israelilla on oikeus rakentamiinsa siirtokuntiin, ja ne ovat laillisesti Israelin. Pompeon puheessa toistuukin usein sana laillinen. Tämä on merkittävää, koska Yhdysvaltojen aikaisempi kanta, sekä esimerkiksi YK:n virallinen kanta, on että siirtokunnat ovat kansainvälisten lakien vastaisia, ja Israel toimii täten väärin ja lakien vastaisesti. Pompeo puheellaan muuttaa kansainvälistä diskurssia tästä asiasta, ja niin sanoillaan kuin teoillaankin vie ajatusta siihen, että Israelilla on aina ollut oikeus näihin alueisiin, ja että aikaisemmat Yhdysvaltojenkin kannat ovat olleet väärässä siirtokuntien suhteen. Tämä uusi ajatus siitä, että siirtokuntiin on oikeus, on kunnollinen ja oikea (appropriate and proper). Hän luo siis positiivista ja hyväksyttävää mielikuvaa tästä. Erittäin merkittävä symbolinen merkitys on myös sillä, että Pompeo kertoi alueelta lähtevien tuotteiden merkeiksi voisi tästä lähtien pistää ”Made in Israel.” Vaikka tämä ei ollutkaan Yhdysvaltojen hallinnon virallinen kannanotto, on ulkoministeri Pompeo edustamassa vierailulla hallintoa. Tämä viimeistään antoi selvän mielikuvan siitä, että nämä alueet ovat ehdottomasti ainoastaan Israelin. Historiaan vetoaminen on selkeää geopoliittista retoriikkaa. Kun poliittinen toimija puhuu historiasta, puheessa aina joko häivytetään tai korostetaan haluttuja asioita. Tekemällä viittauksia menneeseen, määritellään uusia käsitteitä. (Lehti 2003, 112–113.)

Lopuksi vielä Pompeo lensi helikopterilla Golanin huippujen yllä Israelin järjestämänä, ja tämä taas rikkoi aikaisempaa käytäntöä. Yhdysvallat legitimisoi tällä tavalla Israelin toimia, ja yritti tehdä sitä hyväksyttävämmäksi, että nämä alueet kuuluvat juuri Israelille. Muilla ei näihin alueisiin ole oikeutta. Geopoliittinen toimija, tässä tapauksessa Pompeo, tuottaa puhetta maantieteellisestä ympäristöstä, sekä sen historiasta ja tulevaisuudesta. Hän myös tällä tavoin pyrkii määrittämään tämän kokonaisuuden sisältämiä käsitteitä omien näkemystensä ja mielenkiinnon kohteidensa mukaisesti. Samalla aikaa hän tavoittelee myös yhteiskunnallisia valtaosuuksia, ja tässä tapauksessa, myös Israelin valtaosuuksia. (Moisio 2003, 109.)

5.2 Jerusalem – Israel's Undivided Capital

Jerusalem on poikkeuksellisen merkittävä alue, ja sillä on erityisen asema myös koskien Palestiinan ja Israelin välistä kriisiä. Edellisessä luvussa käsittelin mielikuvaa siitä, kuinka Yhdysvaltojen mukaan Israelilla on itsellään oikeus valita ja määritellä omat fyysiset alueensa, ja millä keinoin Yhdysvallat ja Israel tätä ajavat. Haluan käsitellä Jerusalemia erikseen, sillä se on yksi kriisin kipein, tuohduttavin ja merkittävin alue molemmille osapuolille. Sen menettäminen merkitsee paljon, ja molemmat ovat valmiita taistelemaan Jerusalemin asemasta. Jerusalemin menettämisen voidaan katsoa olevan itsessään jo merkittävä häviö kummalle tahansa osapuolelle.

Jerusalemin merkittävyys ja poikkeuksellinen tärkeys korostuvat myös siinä, miten Trump, hänen hallintonsa ja kriisin molemmat osapuolet puhuvat siitä. Jerusalem on syvällä Israelin ja Palestiinan identiteeteissä, ja sen saaminen itselleen on suuri voitto. Israelin perustamisesta 1948 aina vuoteen 1967, Israel piti hallussaan Länsi-Jerusalemia, kunnes kuuden päivän sodan yhteydessä se valtasi myös Itä-Jerusalemin. Myös niin sanottu Oslon sopimus 1993, tunnistaa Jerusalemin kiistan yhdeksi vaikeimmaksi asiaksi. Samaan aikaan itse Israel pitää Jerusalemia sen jakamattomana pääkaupunkina, kun taas palestiinalaiset haluavat perustaa oman valtionsa pääkaupungin Itä-Jerusalemiin. Jerusalemin hankalan tilanteen takia valtiot ovat pitäneet suurlähetystönsä Tel Avivissa, koska myös kansainvälisen oikeuden mukaan Itä-Jerusalem on Israelin miehittämää aluetta. (Dowty 2008, 200–203.)

Tämän takia yksi Yhdysvaltojen radikaaleimmista ratkaisuksista olikin se, että Yhdysvallat aikoi siirtää oma suurlähetystönsä Tel Avivista Jerusalemiin vuoden 2017 lopulla. Suurlähetystön siirtäminen oli yksi Trumpin vaalilupauksista. Hänen edustajansa sanoivat siirrosta seuraavaa (The Guardian, 6.12.2017):

Officials made clear that Trump would not follow the practice of his predecessors, who used the waiver to prevent any action on the embassy move to avoid derailing any progress towards an Israeli-Palestinian settlement.

“For a long time, the United States’ position held that ambiguity, or lack of acknowledgement would somehow advance the prospects of peace,” a senior

administration official said. It seems clear now that the physical location of the embassy is not material to a peace deal ... So having tried this for 22 years, an acknowledgement of reality seems like an important change.”

Tiedotteen mukaan lähetystön fyysisellä sijainnilla ei ole merkittävää vaikutusta rauhaan. Jo tämä väite on hyvin paljolti ristiriidassa Yhdysvaltojen aikaisempaan kantaan, sekä tämänhetkiseen kansainväliseen kantaan. Päätöstä puolustetaan ja perustellaan sillä, että Yhdysvaltojen aikaisempi hallinto pitkän aikaa vältteli tämän realiteetin myöntämistä, ja että se ei edesauttanut rauhan tekemistä aikaisemminkaan. Edellinen kanta oli siis vain tosiasioiden välttelyä, ja nyt presidentti Trump viimein uskalsi ottaa oikean kannan julkisesti, ja myöntää tosiasiat. Yhdysvaltojen kannan mielestä on ilmeisesti myös välttämätöntä siirtää lähetystö Jerusalemiin, koska sen tekemättä jättäminen vain viivyttäisi rauhan tuleamista. Tämän kaltainen retoriikka on toistunut aikaisemminkin Trumpin hallinnon puheissa, jossa nykyisen hallinnon päätöksiä perustellaan ja puolustetaan sillä, että aikaisemman hallinnon toimet ovat olleet virheellisiä, tai toimimattomia. Tällä päätöksellä on jälleen myös merkittävä symbolinen merkitys Israelin hyväksi, ja vahvasti mielikuvaa siitä, että Jerusalem on Israelin.

Samalla Valkoisen talon edustaja kertoi, että tämä ei kuitenkaan ole millään tapaa viimeinen ratkaisu Jerusalemin kannalta, tai että se ei millään tapaa muuta Trumpin halua saada rauha alueelle, ja saada molempia osapuolia miellyttävä ratkaisu (The Guardian , 6.12.2017):

The White House insisted that Trump’s announcement would not derail that effort [*Middle East deal*]. “Nothing in this decision speaks to a final status resolution, or boundaries or sovereignty issues,” a senior administration official said. “It doesn’t change the status quo with respect to the holy sites and other very sensitive issues. We are leaving space for the Palestinians, for this peace process to move forward.”

Presidentti Trump kuitenkin julisti myös omassa Valkoisen talon puheessaan, että Yhdysvallat tästä lähtien tunnustaa Jerusalemin Israelin pääkaupungiksi (The Guardian, 7.12.2017). Trump perustelee tätä historiallista ja uskaliasta päätöstään puheessaan seuraavasti (Reuters, 6.12.2017):

We cannot solve our problems by making the same failed assumptions and repeating the same failed strategies of the past. Old challenges demand new approaches. My announcement today marks the beginning of a new approach to conflict between Israel and the Palestinians. In 1995, Congress adopted the Jerusalem Embassy Act, urging the federal government to relocate the American embassy to Jerusalem and to recognize that that city -- and so importantly -- is Israel's capital. This act passed Congress by an overwhelming bipartisan majority and was reaffirmed by a unanimous vote of the Senate only six months ago.

Yet, for over 20 years, every previous American president has exercised the law's waiver, refusing to move the U.S. embassy to Jerusalem or to recognize Jerusalem as Israel's capital city. Presidents issued these waivers under the belief that delaying the recognition of Jerusalem would advance the cause of peace. Some say they lacked courage, but they made their best judgments based on facts as they understood them at the time. Nevertheless, the record is in. After more than two decades of waivers, we are no closer to a lasting peace agreement between Israel and the Palestinians. It would be folly to assume that repeating the exact same formula would now produce a different or better result.

Therefore, I have determined that it is time to officially recognize Jerusalem as the capital of Israel. While previous presidents have made this a major campaign promise, they failed to deliver. Today, I am delivering.

...I've judged this course of action to be in the best interests of the United States of America and the pursuit of peace between Israel and the Palestinians. This is a long-overdue step to advance the peace process and to work towards a lasting agreement. Israel is a sovereign nation with the right like every other sovereign nation to determine its own capital. Acknowledging this as a fact is a necessary condition for achieving peace.

Trump puheessaan korostaan aikaisempien hallituksen virheitä ja epäonnistumisia, toistaen samaa retoriikkaa kuin aikaisemmin. Hän myös korostaa, että hän vihdoin antaa ratkaisuja

ja uusia näkökulmia näihin vanhoihin näkökulmiin. Missä entiset presidentit eivät ole onnistuneet, hän nyt toteuttaa. Geopoliittinen toimija pyrkii puheessaan ja kuvauksissaan heikentämään häntä vastustavia geopoliittisia toimijoita, sekä heikentämällä heidän näkemysten kannatusta (Moisio 2003, 109). Samalla geopoliittinen toimija siis puolustaa omaa ratkaisuaan ja omaa totuuttaan. Trump luo tässä tapauksessa mielikuvaa tilanteesta, jossa on itsestäänselvyys, että Jerusalem kuuluu Israelille, ja sen olisi pitänyt ymmärtää jo aikaisemmat Yhdysvaltojen johtajat. Hän nyt oli ensimmäinen Yhdysvaltain presidentti, joka tämän viimein ymmärsi, ja joka uskalsi tämän julistaa ja toteuttaa.

Erityisen merkittävää on Trumpin käyttämät sanat Israelista: *"Israel is a sovereign nation with the right like every other sovereign nation to determine its own capital. Acknowledging this as a fact is a necessary condition for achieving peace"*. Israelilla on Trumpin mukaan täysi oikeus jälleen määrittää omat alueensa, ja pääkaupunkinsa, kuten mikä tahansa muu valtio. Sana *fakta* toistuu myös tässä lauseessa. Kellään muulla ei ole siis oikeutta Jerusalemiin, kuin Israelilla.

Trump kuitenkin jatkaa vielä puhettaan (Reuters, 6.12.2017):

Jerusalem is not just the heart of three great religions, but it is now also the heart of one of the most successful democracies in the world. Over the past seven decades, the Israeli people have built a country where Jews, Muslims, and Christians, and people of all faiths are free to live and worship according to their conscience and according to their beliefs. Jerusalem is today, and must remain, a place where Jews pray at the Western Wall, where Christians walk the Stations of the Cross, and where Muslims worship at Al-Aqsa Mosque.

However, through all of these years, presidents representing the United States have declined to officially recognize Jerusalem as Israel's capital. In fact, we have declined to acknowledge any Israeli capital at all. But today, we finally acknowledge the obvious: that Jerusalem is Israel's capital. This is nothing more, or less, than a recognition of reality. It is also the right thing to do. It's something that has to be done.

Merkittävimpiä huomioita on kuvailu, että Jerusalemon yhden merkittävimmän demokratian sydän. Trump kyllä korostaa, että Jerusalem on merkittävä myös niin muslimeille, kristityille kun juutalaisille, mutta ennen kaikkea se on Israelin pääkaupunki, ei sen enempää, ei sen vähempää, vaan realiteetti ja fakta. Se on myös ainoa oikea tapa, se on ainoa oikea ratkaisu, mikä on pakko tehdä. Tämänkaltaiset kielelliset mekanismit toimivat argumentteina siten, että asiat saadaan näyttäytymään itsestään selvinä (Hajer 2009, 62). Tämä tarkoittaa Jerusalemin myönnyttämistä täysin Israelille, ja jättää palestiinalaisten mahdollisuuden Itä-Jerusalemiin kokonaan. Tämä uusi tilanne vaatii sen, että poliittiset toimijat luovat uudet käsitteet ja totuudet, joiden pohjalta muokkautuu myös vallitseva uusi diskurssi (Moisio 2003, 101).

Trump pitämässään puheessaan myös korostaa jälleen, että tämä päätös ei millään tapaa vaikuta Yhdysvaltojen päätavoitteeseen alueella, eli rauhan saavuttamiseen (Reuters, 6.12.2017):

In making these announcements, I also want to make one point very clear: This decision is not intended, in any way, to reflect a departure from our strong commitment to facilitate a lasting peace agreement. We want an agreement that is a great deal for the Israelis and a great deal for the Palestinians. We are not taking a position of any final status issues, including the specific boundaries of the Israeli sovereignty in Jerusalem, or the resolution of contested borders. Those questions are up to the parties involved.

Tämän voidaan kuitenkin katsoa olevan täysin ristiriidassa sen tiedon kanssa, että Palestiina ei tule ikinä suostumaan sen kaltaiseen rauhaan, jossa se menettäisi Jerusalemin kokonaan. Trump korostaa, että he eivät kantaa Jerusalemin tarkoista rajavedoista osapuolten välillä, vaan että tämä asia on osapuolten ratkaistava. Tämäkin on kuitenkin ristiriidassa itse julistuksen kanssa, jonka mukaan Jerusalem on Israelin pääkaupunki. Jerusalem siis kyllä kuuluisi Israelille, mutta tämä ratkaistaan neuvottelupöydässä, jossa Palestiinalla ei kuitenkaan ole sanavaltaa asiaan.

Kun uusi suurlähetystö viimein Jerusalemiin avattiin, oli päivä hyvin juhlava Israelin kannalta. Samaan aikaan kun Donald Trump videopuheessaan piti lähetystön avaamista tosiasiana, avajaisia varjostivat palestiinalaisten järjestämät mielenosoitukset niin Gazan

kuin Israelin rajalla. Palestiinalaisten tiedottajien mukaan kymmeniä kuoli väkivaltaisuuksissa, ja satoja loukkaantui, kun Israel tulitti mielenosoittajia. Avajaisissa oli paikan päällä Trumpia edustamassa hänen tyttärensä Ivanka, sekä Ivankan aviomies Kushner. Trump toisti puheessaan viestin siitä, että siirto Jerusalemiin oli pakko tehdä, ja kuinka se on historiallisesti oikein, kuinka se on fakta ja realiteetti. Ahkerana twiittaajana tunnettu presidentti myös myöhemmin twiittasi kuinka päivä on *"a great day for Israel"*. (The Guardian, 14.5.2018.) Samalla niin Trump kuin hänen seuraajansakin ohittivat täysin maassa tapahtuvat väkivaltaisuuudet, ottamatta kantaa niihin millään tavalla. Presidentin neuvonantaja Kushner piti paikan päällä kuitenkin harvinaisesti julkisen puheen (Reuters, 14.5.2018):

Kushner, in a rare public speech, said the relocation from Tel Aviv, a diplomatically and politically sensitive step promised but never implemented by a succession of U.S. presidents, showed that Trump was a man of his word.

"When President Trump makes a promise, he keeps it," Kushner said, a reference to a campaign pledge to open a Jerusalem embassy. "Today also demonstrates American leadership. By moving our embassy to Jerusalem, we have shown the world once again that the United States can be trusted."

Samaa toisti myös Trumpin määräämä suurlähettiläs David Friedman, joka julisti ja juhli Trumpin visiota ja rohkeutta (*vision and courage*) (The Guardian, 14.5.2018). Samaan aikaan ihmisiä kuoli mellakoissa, joita Israelin edustajat syyttivät terroristeiksi:

Naftali Bennett, Israel's hard-line education minister, had already put what the foreign ministry called the "murderous rioters" on notice. By taking part in the demonstrations, Palestinians were self-identifying as terrorists, he said. If they were shot dead, Bennett implied, it was their own fault.

Israelin edustus myös puolusti voimankäyttöä vetoamalla taas maansa turvallisuuteen, ja siihen, että he käyttävät kaikki keinonsa, jotta Hamas ei pääse alueelle. Kushner, ikään kuin vahvistaen Netanjahun hallinnon synnyttämää käsitystä siitä, että laajat protestit olivat Hamasin islamistien järjestämiä, ja sanoi seuraavaa: *"Even today those provoking violence are part of the problem and not part of the solution"* (Reuters 14.5.2018). Päivä oli siis todella

merkittävä Israelin kannalta, ja se sai Yhdysvaltojen siunauksella synnyttää mielikuvaa niin Jerusalemin kuulumisesta vain Israelille, kuin siitä, että palestiinalaiset Hamasin johdolla uhkaavat tätä. Jerusalemissa on merkittävä osa Israelin identiteetissä, sillä kansallisten ominaispiirteiden liittäminen tiettyihin fyysisiin paikkoihin rakentaa niille merkityksen tämän tietyn kansakunnan kotina. Kulttuuri ja kansakunnan tilallistaminen on siis niiden liittämistä johonkin tiettyyn maantieteelliseen merkittävään paikkaan, tässä tapauksessa Jerusalemiin. (Shields 2003, 209.) Tämä tietty maantieteellinen paikka herättää kansalaisissa kansallisuuteen liittyviä mielikuvia ja tunteita, jotka itsessään vahvistavat kansallista identiteettiä (Leppäaho 2013, 16).

5.3 Israelilaiset edustavat rauhaa ja demokratiaa – taistelu antisemitismiiä vastaan

Kriittisessä geopoliittisessa toiminnassa luodaan mielikuvaa maailmasta ja valtioista, mutta myös kansalaisista. Trumpin hallinnon puhe alueen ihmisistä on myös merkittävässä osassa, jotta Yhdysvallat voi edesauttaa uskottavasti haluamiansa intressejä. Yhdysvaltojen luoma kuva israelilaisista ja palestiinalaisista auttavat tuottamaan ja toisintamaan poliittista identiteettiä, ja näin hallitsemaan vallitsevaa ajatusmaailmaa kriisin osapuolista. Koska identiteetti muodostuu vuorovaikutuksessa keskinäisiin eroavaisuuksiimme, ovat nämä eroavaisuudet elintärkeitä identiteeteille. Kun tiedämme keitä me emme ole, tiedämme keitä me itse olemme, ja keitä meihin kuuluu. (Campbell 1992, 9–13.)

Yhdysvalloilla on siis poikkeuksellinen tarve luoda positiivista ja miellyttävää kuvaa israelilaisista, jotka kuvataankin rauhaa rakastavina demokratian edustajina, kansallismielisinä kansalaisina sekä koko tilanteen uhreina. Israelilaiset kuvataan Yhdysvaltojen retoriikassa kansana, joka vain taistelee heitä uhkaavia terroristeja ja militantteja vastaan, ja jotka tekevät mitä tahansa rauhan ja oman maansa puolesta. Israelilaiset kuvataan retoriikassa tilanteen uhreina, ja tällä tavalla niin Israel kuin Yhdysvallat pyrkii oikeuttamaan omia toimiaan kriisin suhteen. Israelilaiset ovat oikeutettuja väkivalloin puolustautumaan, heillä on oikeus käyttää heidän maitaan, miten he haluavat. Heillä on oikeus tiukkaan rajakontrolliin ja palestiinalaisten syrjimiseen, sillä he vain tekevät sen, mitä heidän on pakko tehdä. Israelilaiset toimivat näin vain tilanteen pakottamina, ja syy tähän on jossain muualla, ei heissä itsessään. Israelilaisista puhuttaessa vedotaan yleisesti siihen, miten israelilaiset ovat pystyneet luomaan alueen ainoan toimivan

demokratian, ja kuinka Israelin kunniallinen kansa on onnistunut pitämään pahan poissa alueelta. Puheessa vedotaan yleensä uhkiin, jotka uhkaavat israelilaisten olemassaoloa, ja puhe kääntyy useasti taisteluun antisemitismiä, ja juutalaisten puolustamista päin. Israel pitää itse itseään juutalaisvaltiona, ja juutalaisuus on koko kansan ja valtion ydin. Hyökkäys juutalaisuutta vastaan, on hyökkäys israelilaisia vastaan. Samalla hyökkäys israelilaisten toimia vastaan, on automaattisesti antisemitismiä. Antisemitismin käsitys on myös syvällä itse kriisin keskiössä, kuin myös Yhdysvaltojen retoriikassa kriisiin liittyen. Israelilaisten positiivisen ja ihanteellisen mielikuvan luominen Yhdysvaltojen retoriikassa esiintyy monessa eri tapauksessa. Myös teot israelilaisten puolesta ovat omiaan luomaan myönteisempää mielikuvaa israelilaisista. Jo Kushnerin nimittäminen niinkin merkittävään virkaan, ja valtion edustajien valtiavierailut Israelin miehittämille maille, sekä esimerkiksi Israelin miehittämällä alueella tuotetun tuotteen merkkäminen *"Made in Israel"*, ovat suuria voittoja israelilaisille. Tuki itse valtiolle on, erityisesti Israelin tapauksessa, tuki israelilaisille.

Kun Trump tunnusti Jerusalemin Israelin, ja israelilaisten, jakamattomaksi pääkaupungiksi, kertoi hän, että Jerusalem on yhden maailman onnistuneimman demokratioiden sydän. Tämän lisäksi hän kertoi, kuinka viimeisten seitsemän vuoden ajan israelilaiset ovat rakentaneet Israelista paikkaa, jossa juutalaiset, muslimit ja kristityt, ja kaikki muut muiden uskontojen harjoittajat, voivat vapaasti elää ja harjoittaa omaa uskoaan rauhassa haluamallaan tavalla. Hän jatkaa, kuinka tänä päivänä Yhdysvallat vihdoinkin myöntää ilmeisen, eli sen, että Jerusalem on Israelin pääkaupunki. Hän myös korostaa, kuinka tämä päätös on ainoa oikea ratkaisu. Muuten hän puhuu kauniisti rauhan saavuttamisesta alueella, ja rauhan periytyemisestä myös tuleville sukupolville. Lopussa hän toivottaa siunausta niin israelilaisille kuin palestiinalaisille. (Reuters, 6.12.2017.) Tässäkin tapauksessa teot ja sanat ovat keskenään ristiriidassa. Trump ja hänen hallintonsa kyllä täysin tiedosti, minkälainen merkitys Jerusalemissa on myös palestiinalaisille. Vaikka hän kehottaa puheessaan rauhaan, ja korostaa kaikkien uskontokuntien ja kansalaisten yhteistyötä, edusti tämä päätös kaikkea muuta. Alueen pyhyys kaikille uskontokunnille oli tiedossa, ja tämä automaattisesti oli suurin voitto Israelin juutalaisille.

Yhdysvallat on aina tukenut Israelin juutalaisia hyvin hanakasti, ja Trumpin hallinnon aikana Israelin ja Yhdysvaltojen juutalaisten suojeleminen koettiin hallinnon tärkeäksi tehtäväksi. Yhdysvaltojen hallinto alkoi vetämään uudenlaista linjaa, jonka mukaan kaikki Israelia ja israelilaisia kohtaan kohdistuva kritiikki, on kritiikkiä itse juutalaisia kohtaan. Esimerkiksi

Israelin moittiminen siirtomaapolitiikasta, oli joidenkin israelilaisten tukemien yhdysvaltalaispolitiikoiden mukaan suoraan antisemitismiä. Antisemitistiset hyökkäykset olivat Yhdysvalloissa, ja muualla maailmassa kiistan tosiasia, ja Yhdysvalloissa antisemitismiset viharikokset olivat kasvussa vuodesta 2017 (The Guardian, 17.10.2019). Tässä tapauksessa tietyt tahot Yhdysvalloissa käyttivät antisemitismin termiä häikäilemättömästi hyödykseen. Samaan aikaan kun rauhansuunnitelman toista osaa suunniteltiin, ja konfliktin osapuolien välit olivat hyvin tulehdusherkät, tapahtui samaan aikaan myös itse Yhdysvaltojen sisällä. Yhdysvalloissa oikeistolaispoliitikot halusivat saada republikaaniosavaltioissa läpi lain, joka kieltäisi antisemitismin Yhdysvaltojen julkisilla koulutuslaitoksilla, niin päiväkodeista yliopistoihin. Antisemitismistä rankaiseminen on toki tärkeä asia, mutta tämän hienon ajatuksen takana piili kuitenkin laajempia motiiveja ja pyrkimyksiä. Tämän lain suunnittelun takana olivat tunnetut pro-Israel lobbarit ja republikaanipuolueen edustajat, ja heidän käsityksensä antisemitismistä oli hyvin tavallisesta poikkeava. Tämän kyseisen lain antisemitismin määritelmä oli niin laaja, että sen lisäksi että se kieltäisi vihapuheen juutalaisia kohtaan, rankaisisi se myös keskustelun, joka liittyy Israelin harjoittamiin ihmisoikeusrikkomuksiin sekä Israelin hallintoon. Israelin toimia tai itse Israelia, ei siis saisi kritisoida. (The Guardian, 17.10.2019.)

Tämä laki kieltäisi Israelin ihmisoikeusrikkomuksien tutkimuksen, ja lisäksi se kieltäisi seuraavanlaiset puheet: *“demonizing Israel by..., blaming Israel for all inter-religious or political tensions, delegitimizing Israel by..., questioning Israel’s right to exist”*. Randy Fine, floridalainen republikaani, kirjoitti uudesta laista The Guardianin näkemissä sähköposteissa seuraavaa (The Guardian 17.10.2019):

Fine writes that under the new laws “antisemitism (whether acts by students, administrators or faculty, policies and procedures, club organizations etc) [will] be treated identically as how racism is treated. Students for Justice in Palestine is now treated the same way as the Ku Klux Klan – as they should be.”

Students for Justice in Palestine (SJP) on Yhdysvaltojen yliopistoissa toimiva opiskelijoiden aktivistijärjestö, joka aktiivisesti kampanjoi ainakin 80 eri yliopistossa. Heidän kampanjoimisensa tarkoituksena on boikotoida Israelin miehitystä Länsirannalla ja Gazassa. Merkittävät Israelia kannattavat tahot vastustavat ankarasti kyseistä opiskelijajärjestöä. Nämä samat, yleensä oikeistolaiset republikaanit, käyttävät erittäin

vihamielistä retoriikkaa järjestöstä. Järjestön vertaaminen Ku Klux Klaniin on hyvin vihaa ja pelkoa herättävä vertaus. Ihmiset tietävät Ku Klux Klanin tekemät hirveydet, ja yhdistävät nämä nyt SJP-järjestöön, ja tällä vertauksella halutaan luoda järjestöstä juuri kuvaa eräänlaisena rasistisena terroristiryhmänä, jonka ainoana päämääränä on tuhota israelilaiset ja Israelin olemassaolo.

Tämän vertauksen oli tehnyt verrattain nimetön republikaanipoliitikko Floridasta, joten tästä ei voida tehdä suoria päätelmiä Trumpin hallinnon luomasta mielikuvasta. Kuitenkin Trumpin hallinnon seuraava teko liittyi suoraan tähän kyseiseen lain suunnitteluun. Joulukuussa 2019 Trump allekirjoitti asetuksen (*executive order*), joka sallii Yhdysvaltojen opetusministeriön evätä tuet yliopistoilta, jotka ”sietävät antisemitismin mahdollistamalla kriittisen keskustelun Israelia vastaan” (The Guardian, 12.12.2019). Jared Kushner, ortodoksijuutalainen myös itse, kertoi tästä päätöksestä seuraavaa: “[*the action*] would support and defend Jewish students in the United States”. Päätöksen jotkin osa-alueet ovat täysin selviä ja kyseenalaistamattomia, sillä ne kieltävät esimerkiksi juutalaisten tappamisen tai vahingoittamisen radikaalien ideologioiden tai uskontojen nimissä. Mikä tässä kuitenkin on kyseenalaista, oli Israelin määritelmä, sekä antisemitismin määritelmä. Antisemitismiä tämän uuden määritelmän mukaan oli (The Guardian, 12.12.2019):

“Denying the Jewish people their right to self-determination, eg, by claiming that the existence of a State of Israel is a racist endeavor,”

“Applying double standards by requiring of it a behavior not expected or demanded of any other democratic nation”

Trump hyväksymä määritelmä siis hyväksyy Israelin valtion kyseenalaistamista, ja korostaa, että israelilaisilla on oikeus itsensä määrittelemiseen, ja tämän kyseenalaistaminen on antisemitismiä. Tässäkin tapauksessa geopolitiittisten määritelmien avulla hahmotetaan maailmaa, ja samalla rakennetaan uudenlaista todellisuutta. Trump omilla toimillaan vahvistaa sitä käsitystä, että israelilaisten kyseenalaistaminen on antisemitismiä, ja tekee siitä rangaistavaa. Trump yrittää myydä ajatusta siitä, että israelilaiset ja juutalaiset, ovat heidän itse määrittelemänsä valtion herra, jota ei saa kyseenalaistaa. Trump luo asetelman, jossa hänen äänestäjäkuntansa kokevat, että israelilaisia täytyy suojella ja puolustaa, koska

heidän olemassaoloon uhataan. Trump puhui Hanukka-vastaanotolla Valkoisessa talossa seuraavaa (Reuters, 12.12.2019):

This is our message to universities: If you want to accept the tremendous amount of federal dollars that you get every year, you must reject anti-Semitism. It's very simple,"

This action makes clear that Title 6 of the Civil Rights Act, which prohibits the federal funding of universities and other institutions that engage in discrimination, applies to institutions that traffic in anti-Semitic hate," Trump said.

Viesti Trumpilta oli siis selvä: jos kyseenalaistat Israelin ja israelilaiset, on se antisemitismiä. Jos et kiellä yliopistosi kampuksella Israelin ja israelilaisten kyseenalaistamisen tai kritisoimista, et saa valtion rahoitusta. Trumpin ja hänen hallintonsa israelilaisten puolustamisesta oli siis hyvin selvä. Kriisin toista osapuolta, Israelia, ei saa kyseenalaistaa palestiinalaisten toimesta, mutta nyt niin ei saa tehdä yhdysvaltalaisien toimesta. Trump yhdistää nyt hyvin selvästi israelilaisten kritisoimista rasistiseen ja syrjivään keskusteluun, ja tämä on hyvin tehokas vaikuttamisen, ja keskustelun tappamisen keino. Tässä tapauksessa israelilaisia kohtaan oleva kritiikki yritetään vaientaa täysin, luomalla käsityksen, että kritiikki itsessään on rasistista.

Voisi ajatella, että Trumpin teko on rohkea askel luoda parempaa ja tasa-arvoisempaa yliopistomaailmaa juutalaisille, jotta Yhdysvaltojen juutalaisilla olisi helpompi olla ja elää Yhdysvalloissa. Trumpin motiivit kuitenkin voidaan kyseenalaistaa, kun liittyy tämän antisemitismin keskustelun laajempaan kuvaan ja kokonaisuuteen. Trump selkeästi haluaa pitää israelilaisten sekä israelilaisten kannattajien suosion itsellään, ja hän luokii vahvan uuden mielikuvan siitä, että yhdysvaltalaiset (erityisesti Trump republikaaneineen) taistelevat israelilaisten ja juutalaisten puolesta. Trumpin kamppailu israelilaisten ja juutalaisten puolesta on sen ajatuksen myymistä, että Israel ja sen kansalaiset ovat lähempänä yhdysvaltalaisia. Toisen valtion, ja sen kansalaisien, voidaan nähdä olevan lähempänä, kuin se todellisuudessa maantieteellisesti onkaan (Hagen 2003, 492). Tässä tapauksessa tämänkaltaisen läheisyyden korostaminen on Yhdysvaltojen poliittisten etujen mukaista. Israelilaiset ovat siis lähellä, palestiinalaiset kaukana. Trumpin yleistä retoriikkaa on värittänyt erinäiset uhkakuvat muslimeista, ja hän presidenttikautensa aikana yllättävän

hanakasti puolusti juutalaisia, kun se oli hänelle edullista. Välillä tämä oman edun tavoittelu unohtui, ja joutui hän välillä itsekin antisemitististen syytösten kohteeksi, milloin mistäkin. Koska Trump halusi, että hänen äänestäjensä näkisivät tiettyinä hetkinä israelilaiset heidän ystävinään ja veljinään, puhui hän suotuisaan sävyyn israelilaisista sekä juutalaisista. Tämä retoriikka myy Yhdysvalloissa, jossa on Israelin suuri kannattajakunta alun alkaenkin.

6. Palestiina on mitä Israel sanoo sen olevan

Tässä luvussa keskityn Trumpin hallinnon kommentteihin, jotka näen koskettavan erityisesti Palestiinaa, sekä palestiinalaisia. Trumpin presidenttiyden aikaisessa puheessa mainittiin useaan eri kertaan Israel sekä israelilaiset. Koska materiaalia ei ole yhtä paljon koskien juuri Palestiinaa ja palestiinalaisia, oli tämä otettava huomioon aineiston analyysissä. Tämä tarkoittaa sitä, että katson Trumpin ja hänen hallintonsa sanoneen jotain jo sillä, että he eivät sanoneet Palestiinasta mitään. Kun hallinnon edustajat puhuivat kriisistä, keskittyi puhe juuri siihen, mitä israelilaiset ja Israel on, ja Palestiinan ja palestiinalaisten tarpeet ja asema jätettiin puheista hyvin usein pois. Tämä on tietoista vaikuttamista. Kun kriittisen geopolitiikan retorisessa vaikuttamisessa keskitytään luomaan kuvaa siitä, minkälaisia me olemme (tai jokin tietty ryhmä on), on myös oletus sille, mitä me emme ainakaan ole (tai mitä jokin tietty ryhmä ei ainakaan ole). Oletuksena onkin, että kun Trump puhuu Israelista ja israelilaisista, edustaa Palestiina ja palestiinalaiset niiden vastakohtia. Palestiina ja palestiinalaiset ovat se "jokin muu" – *the other*, johon Trump ja hänen hallintonsa peilaavat Israelia ja sen kansalaisia.

6.1 Palestiinan viimeinen mahdollisuus – muut määrittelevät Palestiinan

Palestiina on kriisin selvä altavastaaja, ja Trumpin presidenttikauden aikana sen tilanne synkeni entisestään. Palestiina on vaatinut jo kauan heidän menetettyjä historiallisen Palestiinan rajojaan itselleen, ja vaatinut oman itsenäisen valtion saamista itselleen, ja Itä-Jerusalemia sen pääkaupungikseen. Mitä Trumpin ja hänen hallintonsa puheet antavat ymmärtää, on historiallinen Palestiina mennyttä. Trumpin Palestiina on hyvin pitkälti Israelin määrittelemä, ja israelilaisten haluama. Trumpin luoma mielikuva Palestiinasta on hyvin hatara, sillä hän ei juurikaan pyri luomaan Palestiinasta mielikuvaa oikeana alueena, omana maana, jossa asuu oma kansa ja jolla olisi oikeus päättää asioistaan. Trumpin luomassa

todellisuudessa tämmöistä ei ole olemassa. Tässä todellisuudessa Palestiina on se, mitä Israel ja Trump antavat sen olla.

Trumpin kriisinhallinta Palestiinan kohdalla alkoi jo heti alusta alkaen takkuillen, ja Trump toisti usein puheissaan lähinnä haluavansa rauhansopimuksen osapuolien välille sen takia, että hän saisi osoittaa hänen vastustajiensa olevan väärässä. Hän haluaa sopimuksen hinnalla millä hyvänsä, vaikka se tarkoittaisi epäreilua ja kohtuutonta ratkaisua toiselle, tässä tapauksessa Palestiinalle. Trump tapasi presidenttiytensä alkutaipaleella Palestiinan johtajan Mahmoud Abbasin, ja tässä tapaamisessa Trump kertoi Israelin ja Palestiinan välille tehtävästä mahdollisesta rauhansopimuksesta seuraavaa (The Guardian, 4.5.2017): *“I’ve always heard that perhaps the toughest deal to make is the deal between the Israelis and the Palestinians,” Trump said. “Let’s see if we can prove them wrong. He insisted: “We will get it done.”* Tuolloin tilanne ei vielä ollut Palestiinan kannalta niin epätoivoinen, mutta Trumpin sanavalinnat kriisin ratkaisemisen juurisyiden suhteen ovat epäilyttävät. Hän piti rauhansopimuksen tekemistä alusta asti pelinä, poliittisena voittona, jonka tärkein päämäärä on osoittaa hänen olevan oikeassa, ja että hän pystyy tekemään se, jota kukaan muu ei ole pystynyt tekemään. Itse rauha sekä kriisin osapuolet jäivät syrjään hänen puheessaan.

Yhdysvaltojen julkaistua rauhansuunnitelman ensimmäinen osa kesällä 2017, ilmaisi suunnitelman isä Kushner suunnitelman olevan uusi mahdollisuus Palestiinalle ja palestiinalaisille. Tässä vaiheessa Trump oli kuitenkin jo ehtinyt siirtää suurlähetystönsä Tel Avivista Jerusalemiin, samalla myöntäen Jerusalemin olevan Israelin pääkaupunki, vesittäen näin mahdollisuutensa rauhanomaisiin neuvotteluihin palestiinalaisten kanssa. Hän sanoi uudesta suunnitelmasta seuraavaa (Reuters, 22.6.2019):

“The whole notion here is that we want people to agree on the plan and then we’ll have a discussion with people to see who is interested in potentially doing what,” Kushner told Reuters Television.

Kushner made clear in two interviews with Reuters that he sees his detailed formula as a game-changer, despite the view of many Middle East experts that he has little chance of success where decades of U.S.-backed peace efforts have failed.

“I laugh when they attack this as the ‘Deal of the Century’,” Kushner said of Palestinian leaders who have dismissed his plan as an attempt to buy off their aspirations for statehood. “This is going to be the ‘Opportunity of the Century’ if they have the courage to pursue it.”

Kushnerin toimintatapaa kriisin ratkaisemiseksi rahalla ja ekonomisella suunnitelmalla kritisoitiin ankarasti, koska kriisin todelliset syyt ovat niin syvällä historiassa, pyhissä paikoissa ja alueissa, eikä sitä voida ratkaista rahalla. Tähän kritiikkiin Kushner vastasi tietävänsä sen, että ekonomista suunnitelmaa ei voida panna käytäntöön ilman, että poliittiset kiistakysymykset on selvitetty ensin, sekä kertoo suunnitelmasta seuraavaa (Reuters, 22.6.2019):

Kushner says his approach is aimed at laying out economic incentives to show the Palestinians the potential for a prosperous future if they return to the table to negotiate a peace deal. Kushner stressed that governments would not be expected to make financial pledges on the spot.

“It is a small victory that they are all showing up to listen and partake. In the old days, the Palestinian leaders would have spoken, and nobody would have disobeyed,” he said.

...President Donald Trump would “consider making a big investment in it” if there is a good governance mechanism, Kushner said. But he was non-committal about how much the president, who has often proved himself averse to foreign aid, might contribute.

What Kushner hopes, however, is that the Saudis and other Gulf delegates will like what they hear enough to urge Palestinian President Mahmoud Abbas to consider the plan. The message Kushner wants them to take to Ramallah: “We’d like to see you go to the table and negotiate and try to make a deal to better the lives of the Palestinian people.”

Tässä vaiheessa Kushner painotti sitä, että suunnitelma on nimenomaan palestiinalaisille ja Palestiinalle hyväksi, ja kuinka paljon Palestiina tästä hyötyisi, jos he vaan suostuisivat tulemaan neuvottelupöydän ääreen. Kushner ja Trump selvästi käyttävät hyvin liikemaailmasta tuttua kieltä, ja käsittelevät rauhanneuvotteluja samalla tavalla. Rauhasta käytetään sanaa diili, rauhaa yritetään saada alulle lupaamalla vaurautta, joka parantaisi palestiinalaisten elämiä sekä Trump itse jopa voisi henkilökohtaisesti sijoittaa Palestiinan alueelle, jos näillä olisi tarpeeksi hyvä hallinnon mekanismi. Trump omalle tyylilleen uskollisena kaupallistaa rauhansopimuksen teon, ja käsittelee Palestiinan ja Israelin kriisiä kuin kaupallista sopimusta. Se, että kriisin juurisyyt ovat aivan muualla, ei tunnu juuri muuttavan Trumpin asennoitumista kriisiin. Trumpin maailmassa Palestiina on tämän kauppasopimuksen hankalampi ja huonompi osapuoli, jota pitää ensin pienellä lahjonnalla, sitten kiristämällä yrittää saada uskomaan se, että Trumpin antama mahdollisuus on heidän viimeisensä. Trump ei anna Palestiinalle yhtään enempää, kuin mitä Israel on tälle valmis antamaan.

Kushner puheessaan korostaa, kuinka hänen esittämänsä rauhansuunnitelma on *“the opportunity of the century”* Palestiinalle, ja kuinka tämän suunnitelman hyväksyminen on yksinkertaisesti hyväksyttävä, että alueelle saadaan rauha (The Guardian, 25.6.2019):

“Agreeing on an economic pathway forward is a necessary precondition to resolving the previously unsolvable political issues,” he said. “To be clear, economic growth and prosperity for the Palestinian people are not possible without an enduring and fair political solution to the conflict – one that guarantees Israel’s security and respects the dignity of the Palestinian people.”

Acknowledging the scepticism about his father-in-law’s policy in the region, he said: “My direct message to the Palestinian people is that despite what those who have let you down in the past say, President Trump and America have not given up on you.”

Israelin turvallisuuden tunne toistuu jälleen Kushnerin puheessa. Jälleen luodaan mielikuva siitä, että nimenomaan Palestiina uhkaa Israelin turvallisuutta, ja täten Yhdysvallat haluaa estää Palestiinan tuottaman uhan mahdollisuutta, vaikkakin samassa lauseessa Kushner ottaa huomioon myös palestiinalaisten kunnian säilyttämisen. Kushnerin suora viesti tässä

vaiheessa palestiinalaisille oli, että Trump ei luovuttaisi heidän suhteensa. Viesti on Palestiinalle siis hyvinkin ristiriitainen, sillä Kushnerin puheet suunnitelman ensimmäiseen vaiheeseen liittyen sisälsi niin lupauksia paremmasta, kuin eräänlaisen hiljaisen uhkauksen siitä, että nämä ovat ne realiteetit, jotka Palestiinan pitää hyväksyä. Palestiinalla ei itsellään ole tähän valtaa, he ovat nyt Trumpin uuden suunnitelman armoilla.

Myöhemmin Trump tapasi Israelin johtoa, sen aikaisen pääministeri Netanjahun lisäksi myös hänen tulevan haastajansa Benny Gantzin, Washingtonissa rauhansuunnitelman julistamiseen liittyen. Tällöin oli jo ilmassa pientä vihjausta siitä, mitä suunnitelma saattaisi sisältää, ja kuinka se olisi Israelin puolesta katsottuna hyvinkin suotuisa. Trump kommentoi asiaa seuraavasti (The Guardian, 27.1.2020):

Standing beside Netanyahu in the Oval Office, Trump said the plan would be announced on Tuesday at noon Washington time (5pm GMT). "And it's a very big plan," he said, adding he had already secured Netanyahu's support.

He said the initiative was something the Palestinians "should want" but acknowledged they "won't want it initially". "I think in the end they will. I think in the end they're going to want it. It's very good for them," he said.

In his remarks, Trump said he hoped Netanyahu would implement the plan in the next few weeks. It was not clear if he meant Israel unilaterally imposing the proposals or persuading the Palestinians to agree within that timeframe.

Trump siis ennen rauhansuunnitelman julkaisemista tapasi ainoastaan Israelin johtoa, kehuen samalla tulevan suunnitelman olevan todella suuri ja hieno suunnitelma, ja johon heillä oli jo vähemmän yllättäen Netanjahun tuki. Samalla hän kertoo tiedostavansa sen, että Palestiina tulee hangoittelemaan asiassa vastaan, mutta että kuinka palestiinalaiset lopulta haluavat sitä, sillä se on heille hyväksi. Lopuksi hän vielä kertoo, että hän toivoo Netanjahun pistävän suunnitelman käytäntöön muutaman viikon sisällä. Kaikessa tässä paistaa se, että palestiinalaiset eivät ole paikan päällä, palestiinalaiset eivät ole tätä hyväksyneet, palestiinalaiset eivät tule kuulluksi samalla tapaa, kuin Israel. Trumpille riitti Netanjahun hyväksyntä, ja se, että he tietävät kyllä, mikä on Palestiinalle parhaaksi. Kun ottaa huomioon paikan, ajan ja tilanteen, missä tämä puhe on annettu, kuten kriittisessä

geopolitiikassa kuuluu (Agnew & Ó Tuathail 1992, 194–195), ymmärrämme tämän puheen vaikutukset Palestiinaan – Trump luo uutta käsitystä siitä, Palestiinalla ei ole itsemääräämisoikeutta alueidensa tai kriisin suhteen, eikä valtaa itsensä suhteen.

Rauhansuunnitelman julkaisupäivän lähentyessä Kushnerin retoriikka palestiinalaisia kohtaan alkoi hieman muuttumaan, ja menemään vielä ehdottomampaan suuntaan. Kun Palestiinan johto, presidentti Mahmoud Abbasin etenkin, eivät olleet suostuneet keskustelemaan Yhdysvaltojen kanssa sopimuksesta, alkoi Kushnerinkin kärsivällisyys loppumaan Palestiinan suhteen (Reuters, 24.6.2020):

Kushner - Trump's son-in-law who is meeting leaders in the region, but not Abbas - told Palestinian newspaper Al Quds in an interview published in Arabic on Sunday, that he doubted whether the Palestinian president was willing or able to seal a deal.

“If President Abbas is willing to come back to the table, we are ready to engage; if he is not, we will likely air the plan publicly,” Kushner said, according to an English transcript of his words provided by Washington.

“However, I do question how much President Abbas has the ability to, or is willing to, lean into finishing a deal. He has his talking points which have not changed in the last 25 years,” he added. Kushner appealed directly to the Palestinian people and portrayed Abbas, 82, as a leader entrenched in the past.

“There have been countless mistakes and missed opportunities over the years, and you, the Palestinian people, have paid the price,” said Kushner, who is on the trip with U.S. envoy Jason Greenblatt. “Don't let your leadership reject a plan they haven't even seen,” he added.

Kushner siis teki puheessaan entistä selvemmäksi sen, että tämä muutos tulee tapahtumaan, haluaa Palestiina sitä tai ei. Kun Kushnerin ja Trumpin hallinnon puhe ja suostuttelu ei ole tehonnut Palestiinan hallintoon, yrittää Kushner tässä puheessaan vaikuttaa nyt sen sijaan Palestiinan kansaan. Hän vetoaa Palestiinan kansalaisiin, kyseenalaistamalla nykyisen presidentin kyvykkyyden hoitaa uuden suunnitelman ja

konfliktin hoidon. Hän yllättäen korostaakin Abbasin tekemiä menneisyyden virheitä ja sitä, kuinka hän on entisten aikojen presidentti, ja palestiinalaiset ovat saaneet kärsiä hänen takiaan. Hän siis taitavasti vierittää enemmän syytä ja vastuuta Abbasin niskoille, toivoen samalla, että palestiinalaiset kääntyisivät tätä vastaan. Kushner yrittää luoda tilanteen, jossa Abbas ymmärtäisi, että Palestiinan kädet ovat sidotut. Palestiinan olisi pakko suostua tähän uudenlaiseen ratkaisuun, sillä menneisyyden keinot eivät ole tepsineet. Kushner luo tilanteesta kuvan, jossa hänen ratkaisunsa on aikoa oikea, Palestiinan ainoa vaihtoehto. Tämän ainoan vaihtoehdon ovat luoneet ihmiset, jotka eivät asu Palestiinassa, ja joilla on Israelin hyväksyntä.

Kushnerin puhe on luonteeltaan maantieteellisen tiedon tuottamista, ja täten myös valtaa. Hänen puheensa Palestiinasta on hänen yrityksensä hallita ja legitimoida Palestiinasta kirjoittamisen oikeus. Tämä mahdollistaa hallinnan käytännöt ja tilan haltuunoton. Kirjoitettu, puhuttu, kartoitettu tai kuvattu esitys tilasta tai alueesta on poliittista, ja se liittyy julkiseen konfliktiin alueen kuvaamisen ja visualisoinnin oikeudesta (Moisio 1998, 28). Kushnerin ja Trumpin puheet Palestiinasta ovat siis vallankäyttöä, ja pyrkimys ottaa Palestiinan määrittelemisen oikeus itselleen ja Israelille. Samalla Kushner luo kuvaa heikosta johdosta, ja samalla heikosta maasta. Yhdysvallat aineistoissa kyseenalaistaa jatkuvasti Palestiinan nykyisen hallinnon, muodon ja olemassaolon, luomalla mielikuvan heikosta valtion johdosta ja valtiosta. Tällä tavalla Yhdysvalloilla on helpompaa oikeuttaa oman rauhansuunnitelmansa toteuttaminen. Erityisesti Trump usein retoriikassaan korostaa hänen vastustajiensa heikkoutta ja kyvyttömyyttä johtamiseen. Hän sen sijaan hyvin usein korostaa omia onnistumisiaan ja omaa johtajuuttaan. Samaa hän tekee myös alueista: Yhdysvaltoja hän usein kuvailee suureksi ja mahtavaksi, joka ottaa mitä haluaa. Muita valtiota hän kuvailee heikoiksi, ja alueiksi, jotka eivät pärjää ilman Yhdysvaltojen apua. Tämä pätee myös Palestiinan kohdalla. Palestiina on Trumpin Yhdysvaltojen puheissa heikko ja kykenemätön, ja he ovat Palestiinan viimeinen mahdollisuus.

6.2 Palestiinalaiset ovat ulkopuolisia toisia – Hamas & Islam

Trumpin luoma Palestiina on siis luotu näyttämään alueelta, jonka määrittäminen on muiden käsissä, ja jonka rajat ovat muiden luotavissa. Tämä käy ilmi Trumpin hallinnon retoriikassa, jossa he puhuvat Israelin ja Palestiinan välisestä kriisistä, ja erityisesti uudesta Trumpin hallinnon luomasta rauhansuunnitelmasta. Erityisesti Kushner pyrki

kyseenalaistamaan Palestiinan johdon, ja uudella rauhansuunnitelmallaan Yhdysvallat pyrki muodostamaan Palestiinan, jonka fyysinen alue on erityisesti palestiinalaisten kannalta lähes mahdoton. Usein Palestiinasta ja palestiinalaisista puhuttaessa Trump ei presidenttikautensa alun jälkeen ole kuvaillut positiivisin sanoin. Yleensä palestiinalaiset mainitaan Israelista puhuttaessa lähinnä sivulauseen omaisesti, ja yleensä puheessa korostetaan sitä, kuinka yhäkin Palestiinan täytyy vain hyväksyä osansa, koska se on heidän parhaakseen. Usein Trump jättää kokonaan mainitsematta palestiinalaisten osuuden rauhansopimuksessa, ja korostaa sitä, kuinka he ovat Israelin kanssa onnistuneet saamaan hyvän diilin aikaiseksi.

Sen lisäksi että Trump luo puheellaan uudenlaista käsitystä ja mielikuvaa Palestiinasta alueena, luo hän myös mielikuvia itse palestiinalaisista. Palestiinalaisten osuus Trumpin puheissa keskittyy erityisesti juuri siihen, kuinka hankalia palestiinalaiset ovat, kun he eivät vain avoimin mielin suostu Trumpin hallinnon kehittämään rauhansopimukseen. Tämä ilmenee myös siinä, minkälaisia poliittisia päätöksiä hän teki presidenttikautensa aikana. Useat päätökset olivat hyvin palestiinalaisten oloja kurjistavia, ja nämä herättivät kysymyksiä jälleen Trumpin pystyvyydestä puolueettomuuteen. Trump pyrki johtokautensa aikana niin kiristämään, uhkailemaan kuin lahjomaankin palestiinalaisia, jotta he taipuisivat hänen tahtoonsa, ja suostuisivat rauhansuunnitelmaan. Samalla hän pyrki luomaan poliittisissa puheissaan asetelmaa Yhdysvalloissa ja muualla maailmalla, jossa israelilaiset nähtäisiin tilanteen kärsijöinä ja puolustajina, ja palestiinalaiset tilanteen hyökkääjinä ja hankalana osapuolena. Täten hänellä olisi helpompaa toteuttaa suunnitelmansa, ja myös hänen äänestäjensä olisivat hänen puolellaan.

Yksi esimerkki Trumpin tavasta kurittaa palestiinalaisia, oli vuonna 2018, kun hän uhkasi katkaista Yhdysvaltojen tuen palestiinalaisille. Samalla hänen teksteistään huomaa hänen, sekä hänen hallintonsa edustajan, pyrkimyksen vaikuttaa siihen, miten muu maailma näkee palestiinalaiset (The Guardian, 3.1.2018):

The US ambassador to the United Nations, Nikki Haley, earlier said the US would cut funds to UNRWA, the UN's agency for Palestinian refugees, unless the Palestinian Authority went back to the negotiating table. Haley had foreshadowed Trump's warning earlier on Tuesday when she told the UN

security council that the president did not want to give any more funds “until the Palestinians are willing to come back to the negotiation table”.

“We still very much want to have a peace process. Nothing changes with that. The Palestinians now have to show they want to come to the table,” Haley said. “As of now, they’re not coming to the table, but they ask for aid. We’re not giving the aid. We’re going to make sure that they come to the table.”

In a pair of tweets, he [Trump] said the US paid “the Palestinians HUNDRED [sic] OF MILLIONS OF DOLLARS a year and get no appreciation or respect. They don’t even want to negotiate a long overdue ... peace treaty with Israel.”

“We have taken Jerusalem, the toughest part of the negotiation, off the table, but Israel, for that, would have had to pay more. But with the Palestinians no longer willing to talk peace, why should we make any of these massive future payments to them?”

Haley kertoo, kuinka he yhäkin haluavat rauhanprosessin jatkuvan, mutta palestiinalaisten täytyy näyttää, että he ovat valmiita neuvotteluihin. Hän myös korostaa, kuinka palestiinalaiset eivät suostu tällä hetkellä neuvotteluihin, mutta rahallinen tuki heille kyllä kelpaa. Yhdysvallat ei aio enää suostua tähän, ja tuet kieltämällä he aikovat varmistaa, että palestiinalaiset todella tulevat takaisin neuvottelupöytään. Samaa korostaa myös Trump. Hän myös kertoo, kuinka palestiinalaiset eivät arvosta tai kunnioita Yhdysvaltoja, jopa kaiken sen avun jälkeen mitä he ovat palestiinalaisille antaneet. Hän myös korostaa kuinka palestiinalaiset eivät suostu neuvottelemaan liian pitkään venyneestä rauhasta Israelin kanssa. Trumpin mukaan Yhdysvallat otti kaikista vaikeimman pois neuvottelupöydästä julistamalla Jerusalemin yksinomaan Israelin pääkaupungiksi. Trumpin mukaan Israelin kuitenkin uhraa oikeastaan enemmän kuin palestiinalaiset, vaikka Palestiina joutuisi luopumaan Jerusalemistä. Hän myös syyllistää palestiinalaisia sanoen, että kerta he eivät halua rauhaa, miksi Yhdysvaltojen pitäisi heitä rahallisesti enää auttaa.

Tässä tilanteessa palestiinalaiset ovat siis hankalia, epäkunnioittavia ja töykeitä, kun he eivät suostu Trumpin rauhanneuvottelun ehtoihin. Se sijaan israelilaiset ja Yhdysvallat on kyllä sen sijaan valmiita neuvottelemaan, ja israelilaiset ovat jopa joutuneet maksamaan

enemmän, kuin palestiinalaiset, jotta rauha saataisiin. Trumpin Twitter-tilillä oli aikanaan hyvin merkittävä määrä seuraajia, ja hän käytti sitä aktiivisesti myös omana poliittisena kanavanaan, jossa hän usein twiittasi jopa merkittävistä poliittisista päätöksistään, ja käytti sitä virallisena tiedonjaon kanavana. Kun ottaa huomioon Trumpin tavan puhua tilillään palestiinalaisista, ja sen tilanteen missä nämä asiat sanottiin, on niillä suuri merkitys palestiinalaisten kannalta. Heidät pyritään näyttämään tilanteen väärin tekijänä. Israelilaiset taas ovat tilanteen hyväntekijät, jotka rauhallisesti suostuvat neuvotteluihin, palestiinalaisten kiukuttelusta huolimatta. Tästä rangaistuksena Trump uhkaa rahahanojen sulkemisella, joka koetaan oikeaksi rangaistukseksi, ainakin Trumpin puheiden perusteella.

Vastakkainasettelu geopoliittisessa puheessa on erittäin tehokas keino vaikuttaa yleisiin mielikuviiin puhuttavista alueista ja sen kansalaisista, ja täten myös luoda uutta maantiedettä ja politiikkaa. Trump ja hänen hallintonsa usein puheissaan korostaa israelilaisten hyvää asennetta ja valmiutta tekemään kompromisseja, kun taas hän korostaa palestiinalaisten epäkunnioittavaa käytöstä ja hankalaa asennetta. Osapuolet ovat siis toisensa vastakohtia, ja Trump pyrkii siihen, että myös muu maailma katsoo asiaa näin. Trump määrittelee israelilaiset ystäviksi, kun taas palestiinalaiset näkyvät Trumpin ja hänen hallintonsa puheissa "toisina". Palestiinalaiset ovat uhka Israelille, ja täten myös Yhdysvallat käsittelee palestiinalaisia uhkana ja ulkopuolisina. Israelilaiset ovat saaneet Trumpin maailmassa vapaasti määritellä oman kansallisen identiteettinsä, ja mitä on Israel. Israelin retoriikassa taas paistaa toistuvasti ja vahvasti se, kuinka palestiinalaiset ovat uhka tälle yhteisölle. Juuri tämän kaltainen identiteetin käsittely luo kriittiseen geopolitiikkaan lisää poliittista ulottuvuutta (Moisio 1998, 29). Myöskin jatkuva uhasta ja turvallisuudesta artikuloiminen on tehokas keino kansainvälisissä suhteissa vahvistamaan identiteettiä (Campbell 1992, 13). Trump tukee ja vahvistaa myös Israelin puhetta palestiinalaisista.

Kushner jatkoi palestiinalaisten kyseenalaistamista kansakuntana, ja kritisoi heidän taitojaan ja osaamistaan, jos he saisivat oman valtion ilman Israelin sekaantumista (The Guardian, 3.6.2019):

Kushner, President Donald Trump's son-in-law and an architect of the White House's yet-to-be-released Middle East peace plan, told the "Axios on HBO" television program it would be a "high bar" when asked if the Palestinians could expect freedom from Israeli military and government interference.

...He [Kushner] said: "I do think they [Palestinians] should have self-determination. I'm going to leave the details until we come out with the actual plan."

Asked whether he believed the Palestinians were capable of governing themselves without Israeli interference, Kushner said: "That's a very good question. That's one that we'll have to see. The hope is that they, over time, will become capable of governing."

The Palestinians, he said, "need to have a fair judicial system ... freedom of press, freedom of expression, tolerance for all religions" before the Palestinian areas can become "investable." Asked whether he understood why the Palestinians might not trust him, Kushner said: "I'm not here to be trusted" and that he believed the Palestinian people would judge the plan based on whether "they think this will allow them to have a pathway to a better life or not."

Kushnerin mielestä palestiinalaisilla pitäisi saada olla itsemääräämisoikeus, mutta hän ei ole varma palestiinalaisten kyvyistä pärjätä ilman Israelin puuttumista. Kushner puheessaan luettelee asioita, mitä palestiinalaisten täytyy saavuttaa, ennen kuin Palestiinan alueista tulisi alueita, joihin voisi sijoittaa. Näihin saavutettaviin asioihin kuuluu lakijärjestelmä, lehdistön vapaus, ilmaisunvapaus sekä kaikkien muiden uskontojen hyväksyminen. Palestiinalaisilla, ei Kushnerin mukaan, siis ole näitä asioita. Palestiina on siis alue, johon ei voi sijoittaa, joka on epävakaa ja jolla ei ole kunnollista yhteiskuntajärjestelmää. Palestiinalaiset sen sijaan ovat uhkaavia Israelin turvallisuudelle, he rajoittavat sananvapautta ja ilmaisemisenvapautta sekä he eivät siedä muista uskontokuntia. Kushnerin palestiinalaiset poikkeavat siis hyvin paljon hänen käsityksestään israelilaisista. Samalla Kushner myös korostaa, että hän ei ole täällä saamassa palestiinalaisten luottamusta, vaan palestiinalaisten täytyisi katsoa hänen tulevaa rauhansuunnitelmaa siltä kantilta, toisiko se paremman elämän heille vai ei. Yhdysvallat tarjoaa siis jälleen pelastusta palestiinalaisille, heidän huonoista oloistaan ja huonosta elämästä, Yhdysvaltojen määrittelemällä tavalla.

Erityisen tehokkaita retorisia keinoja, mitä Yhdysvaltojen edustus on käyttänyt puhuttaessa palestiinalaisista, on turvallisuudesta, uhista, peloista ja vihasta puhuminen. He aktiivisesti yhdistävät Israelia vastustavat Palestiinan kansalaiset Hamasiin, sekä ääri-islamiin. Islam on asia, joka Trumpin retoriikassa yhdistetään automaattisesti pahaan ja uhkaan. Tavallisten palestiinalaisten yhdistäminen joka kerta automaattisesti Hamasiin ja ääri-islamisiin, luo se tämänkaltaisen mielikuvan palestiinalaisesta kansallisesta identiteetistä, joka edustaa näitä asioita. Trumpin hallinnon luoma palestiinalaisten identiteetti keskittyy siis Israelin vihaamiseen sekä ääri-islamiin. Tämä käy ilmi niin itse Trumpin kuin hänen hallintonsa edustajien puheista, kuin myös israelilaisten puheista, joita Trump myötäilee, tai jotka hän avoimen julkisesti hyväksyy.

Yksi järkyttävän tapahtuma koko Trumpin johtokaudella Israeliin ja Palestiinaan liittyen olivat ne tapahtumat mitä kävi, kun Yhdysvaltojen uusi suurlähetystö avattiin isoin seremonioin Jerusalemissa. Tuona päivänä Washington julisti suurin sanoin uutta historiallista hetkeä, mutta ei juurikaan maininnut yli 50 palestiinalaista, jotka kuolivat mellakoissa Gazassa. Tärkeintä ja enemmän mainitsemisen arvoista oli uuden suurlähetystön aukaiseminen. Valkoinen talo myös syytti kuolleista henkilöistä ja väkivaltaisuuksista suoraan ainoastaan Hamasia. Uuden lähetystön avajaisissa Trumpia edusti hänen tyttärensä Ivanka Trump sekä hänen miehensä Jared Kushner. Kushner, sekä muut republikaaniedustajat, kommentoivat tuona päivänä seuraavaa (The Guardian, 14.5.2018):

Trump's son-in-law and senior adviser, Jared Kushner, told guests at the embassy: "As we have seen from the protests of the last month and even today, those provoking violence are part of the problem and not part of the solution," there was applause from Republicans present.

They included Senator Lindsey Graham of South Carolina, who hailed "a monumental day in United States-Israel relations", and Senator Ted Cruz of Texas, who declared that the move "further the chances of peace in the Middle East by demonstrating that America's support for Israel is unconditional and will not be bullied by global media opinion".

Kushnerin kommentit jälleen keskittyvät syyllistämään protesteihin osallistuneita henkilöitä, ja hän sanoo näiden olevan niitä, jotka kannustavat väkivaltaan, ja he ovat tämän tilanteen

ongelma, eivät ratkaisu. Koska Washingtonin virallinen kanta oli, että väkivaltaisuuDET olivat ainoastaan Hamasin aiheuttamia, siirtää hän vastuun täysin pois Israelin joukoilta, jotka olivat avanneet tulen mielenosoittajia kohti. Mielenosoittajia oli paikalla kymmeniä tuhansia, kun väkivaltaisuuDET johtivat siihen, että Israelin armeija avasi tulen protestoiJia kohtaan. Lähteiden mukaan yksi kuolleista oli 14-vuotias poika (The Guardian, 15.5.2018). Yhdysvaltojen edustajien, sekä israelilaisten kommentoiJien, mukaan kaikki väkivaltaisuuDESSA kuolleet ja vahingoittuneet olivat Hamasin joukkoja, ja terroristeja. Tämä mielikuva johtaa siihen, että koko protestoiJien joukko palestiinalaisia, leimataan terroristeiksi ja syyllisiksi kuolemiin. He ovat uhanneet Israelin olemassaoloa ja heidän oikeuttaan määritellä omat alueensa sekä Yhdysvaltojen oikeuden siirtää lähetystö Jerusalemiin, ja he ovat tilanteen syyllisiä. Myös senaattorit Graham ja Cruz toistivat ajatusta ainoastaan siitä, kuinka tämä päivä on hieno juuri israelilaisille, ilman sanaakaan palestiinalaisten kuolemista. Tätä ajatusta vahvistaa myös Valkoisen talon tuon aikainen apulaislehdistösihteeri Shah (The Guardian, 15.5.2018):

At Monday's White House briefing, however, the deputy press secretary, Raj Shah, was repeatedly challenged to condemn the Israeli response. "We believe Hamas is responsible for these tragic deaths," he said. "Their rather cynical exploitation of the situation is what's leading to these deaths, and we want it stopped."

A reporter put it to Shah that France has urged Israel to exercise restraint, but the spokesman repeated: "We believe that Hamas is responsible for what's going on."

Shah added later: "This is a gruesome and unfortunate propaganda attempt."

Another journalist pressed: "Is the White House in denial of the split-screen reality that's occurring?"

Shah said: "Again, we believe Hamas is responsible."

Valkoisen talon virallisen kannan mukaan ainoastaan Hamas on vastuussa näistä teoista, ja se oli Hamasin yritys propagandaan. He eivät millään muotoa myönnä sitä mahdollisuutta,

että joukossa oli tavallisia palestiinalaisia, joilla ei ole mitään yhteyksiä Hamasiin, tai Hamas ei ole yllyttänyt heitä mellakoimaan. He eivät myöskään millään muotoa suostu myöntämään israelilaisten minkäänlaista syyllisyyttä näihin kuolemiin. Puhe luo kuvaa palestiinalaisista kaaoksen ja kuoleman aiheuttajina, kun taas israelilaiset taas vain puolustavat omaa aluettaan ja omaa kansaansa, johon heillä on täysi oikeus. Palestiinalaiset ovat toistuvasti tässä puheessa *toinen*, jotka irrotetaan kunnon kansalaisista, sääntöjä noudattavista israelilaisista.

Samana päivänä Israelin oma opetusministeri otti mellakoihin kantaa, viitaten samalla tavalla palestiinalaisten itse identifioituvan terroristeiksi, kun he osallistuvat mellakoihin. Israelin kanta mellakoitsijoihin oli, että mellakoihin osallistuvat palestiinalaiset ovat murhanhimoisia, ja jos heidät ammutaan kuoliaaksi, on se heidän oma vikansa (The Guardian, 14.5.2018):

Naftali Bennett, Israel's hardline education minister, had already put what the foreign ministry called the "murderous rioters" on notice. By taking part in the demonstrations, Palestinians were self-identifying as terrorists, he said. If they were shot dead, Bennett implied, it was their own fault.

Vaikka nämä kommentit eivät Trumpin hallinnon edustajien suusta tullutkaan, ei Yhdysvaltojen edustajat tuominneet, tai kommentoineet näitä puheita millään tavalla. Tämäkin on mielestäni valinta, jolla halutaan ainakin jossain määrin hyväksyä se mielikuva, mitä israelilaiset palestiinalaisista levittävät. Tämä jälleen on pyrkimys näyttämään muulle maailmalle, että palestiinalaiset ovat itse syyllisiä oloihinsa, ja he ovat uhka ja vaara israelilaisille. Tämän kaltaisessa poliittisessä vaikuttamisessa keskitytään jälleen palestiinalaisten luomiseen uhkaavana toisena. Tämä on osa geopolitiikkaa, jossa luodaan tilallisia, poliittisia ja kulttuurillisia rajoja: *"Geopolitics is about the ideological process of constructing spatial, political and cultural boundaries to demarcate the domestic space as separate from the threatening Other; to exclude Otherness and simultaneously discipline and control the domestic political sphere"* (Dalby 1990, 173).

Vielä yksi esimerkki palestiinalaisiin liittyvästä puheesta Trumpin hallinnolta oli, kun hän viimein elokuussa 2018 toteutti uhkauksensa, ja leikkasi yli 200 miljoonaa dollaria avustuksista, joiden piti mennä palestiinalaisia auttavalle järjestölle. Tätä päätöstä

perusteltiin, että nyt rahoja voidaan käyttää suuren tärkeyden projekteihin muualla, jotka ovat hyödyksi Yhdysvaltalaisille veronmaksajille (Reuters, 24.8.2018):

“We have undertaken a review of U.S. assistance to the Palestinian Authority and in the West Bank and Gaza to ensure these funds are spent in accordance with U.S. national interests and provide value to the U.S. taxpayer,” the official said in a statement.

“As a result of that review, at the direction of the president, we will redirect more than \$200 million in FY2017 Economic Support Funds originally planned for programs in the West Bank and Gaza.”

Asked where the money would be redirected and whether it would go to other Palestinian projects, another State Department official said: “We will work with Congress to redirect these funds to other policy priorities.”

Kyseessä oleva YK:n alainen järjestö, UNRWA, on yhdysvaltalaisten edustajien mukaan nyt epäonnistunut omassa tehtävässään, ja täten leikkaukset ovat oikeutettuja: *”U.S. National Security adviser John Bolton told Reuters this week that UNRWA was “a failed mechanism” that violated standard international law on the status of refugees”* (Reuters, 24.8.2018). Järjestö ja alueen asukkaiden auttaminen on siis yhdysvaltalaisten etujen vastaista, se ei ole merkittävää heille, ja rahat valuvat turhaan näille alueille. Itse järjestö toimii Yhdysvaltojen mukaan kansainvälisen lain vastaisesti, ja on epäonnistunut mekanismi.

Kaikki tämä on jälleen puhetta, joka vahvistaa Yhdysvaltojen levittämää kuvaa siitä, että kaikki palestiinalaisten toimet ja teot, järjestöt ja alueet, ihmiset ja heidän johtajansa, ovat epäonnistuneita. Yhdysvallat tässä tapauksessa käytti häikäilemättömästi humanitaarista apua hyödykseen, käyttäen sitä poliittisena aseena painostaakseen palestiinalaisia, jotta he taipuisivat yhdysvaltalaisten ja israelilaisten tahtoon. Palestiinalaisten väärässä olemista ja heidän väriä tekojaan korostetaan aktiivisesti puheissa. Samaan aikaan Yhdysvallat puolustaa Israelia, ja perustelee politiikkaansa Israelin turvallisuushuolilla.

7. Johtopäätökset

Israelilla on erityinen poliittinen ja identiteettiin liittyvä asema Yhdysvaltojen sisä- sekä ulkopoliitikassa. Israelilla oli selkeästi Trumpin hallinnon vahva tuki koko hänen johtokautensa aikana, ja tilanne kiristyi välillä ihmishenkien menettämiseen saakka, Trumpin politiikan seurauksena. Läpi käymässäni aineistossa ilmeni useita kertoja, kun Trump ja hänen hallintonsa kohteli kumpaakin osapuolta lähinnä omien poliittisten tarkoitusperiensä pelinappuloina. Israelista muodostettu kuva oli selkeä: Israel on vahva oma demokraattinen alueensa, jolla on historia ja laki puolellaan. Israel saa itse määrittellä omat rajansa ja omat alueensa, ja Israel saa vapaasti hallita näitä omaksi valloittamiaan alueita. Israelilaiset ovat vain huolissaan oman valtionsa ja omasta turvallisuudestaan, ja he ovat demokraattisia ja rauhaa rakastavia kansalaisia, jotka ovat saarroksissa vihollisten ympäröimänä.

Erityisesti juuri turvallisuus ja pelko sen menettämisestä, korostui useasti Trumpin hallinnon puheissa. Tätä pelkoa turvallisuuden menettämisestä aiheutti luonnollisesti konfliktin toinen osapuoli, Palestiina. Palestiina oli Trumpin hallinnon puheissa merkityksetön, omalle politiikalleen hyödytön, heikko ja uhkaava. Palestiinalla ei ole itsemäärittelemisen oikeutta, eikä Palestiina voi itse päättää alueistaan, vaan se on Israelin ja Yhdysvaltojen armoilla. Rauhansuunnitelmaa kuvailtiin pitkälti palestiinalaisten sekä Palestiinan viimeiseksi mahdollisuudeksi, ja tämä viimeinenkään mahdollisuus ei ollut lopulta todellinen. Trump tarjosi palestiinalaisille jotain, mistä hän tiesi heidän kieltäytyvän. Palestiinalaisten toiveilla ei siis ollut merkitystä. Palestiinalaisia kuvattiin pahimmillaan terroristeiksi, sodanlietsojiksi, hankaliksi, hyväksikäyttäjiksi sekä vihamielisiksi. Heidät liitettiin yleisesti kaikki Hamasiin, sekä heistä käytettiin pelkoa ja vihaa lietsovaa retoriikkaa. Palestiinalaiset kuvattiin israelilaisten vastapuolina, poliittisena toisena, jota vastaan Israelia suojellaan.

Tällä kaikella on syvempi merkitys myös Trumpin Yhdysvaltojen poliittisessä maailmassa, sekä hänen muodostamassaan uudenlaisessa käsityksessä konfliktien hoidossa. Tässä luvussa esittelen vielä ajatuksiani Israelin ja Palestiinan merkityksestä Trumpin Yhdysvaltojen sisäpolitiikasta, ja siitä, miksi Trump oli niin Israel-ystävällinen konfliktin hoidossa. Lisäksi käsittelen Yhdysvaltojen Trumpin aikana muodostunutta uudenlaista ulko- sekä identiteettipoliittista paradigman muutosta. On itsestään selvää, että Trumpin aika presidenttinä oli historiallinen monella tapaa, mutta käsittelen alaluvussani sitä, muuttuiko Yhdysvaltojen ulko- sekä identiteettipolitiikka merkittäväällä tavalla todella.

7.1 Israel-Palestiina konfliktin merkitys Yhdysvaltojen sisäpolitiikassa

Trump onnistui presidenttikautensa aikana, ajallisesti siis hyvinkin lyhyessä ajassa, myllertämään Yhdysvaltojen poliittisen kentän uuteen uskoon. Se jälki, minkä hän jätti jälkeensä Yhdysvaltojen valtaväestöön, on merkittävä ja pysyvä. Hän edusti tavalliselle kansalle muutosta ja vallankumousta, kun hän lupasi lukita demokraatteja maanpettureita vankiloihin ja paljastaa demokraattipuolueen vallanpitäjien hirmuteot, johdattaa Yhdysvaltojen talouden nousuun ja suojella kansalaisiaan niiltä, jotka haluavat satuttaa yhdysvaltalaisia. Elämme aikakautta, jolloin poliittinen representaatio ja ilmaisukyky on kaikki kaikessa. Se, miten valtaa pitävä johtaja puhuu alueesta ja sen kansalaisista, ja minkälaisia kuvainnollisia uhkakuvia hän maalaa, vaikuttaa merkittävästi kansalaistenkin asenteisiin. Ulkoisesta ja kaukaisesta uhasta voidaan tehdä vaikuttamisen ase täten myös oman maan sisäiseen politiikkaan. Trump oli tästä oiva esimerkki.

Yhdysvallat koki Trumpin aikana muitakin valtavia haasteita ja uhkia, suurimpana ja mieleenpainuvimpana maailmanlaajuinen koronapandemia, joka horjutti niin Yhdysvaltojen taloutta, kuin ihmisten mieliä. Myös ulkoisia uhkia ja haastajia Yhdysvalloille löytyi joka suunnasta, ainakin Trumpin maailmassa. Trump korosti erityisesti Kiinan vallan kasvua, kun demokraatit taas olivat huolissaan Venäjän osuudesta Yhdysvaltojen sisäiseen politiikkaan. Kaikki tämä on vienyt Israel-Palestiina tilanteen pois parrasvaloista, ja se ei ole ollut enää niin merkittävä asia myöskään Yhdysvaltojen sisällä. Ihmisten mielen on täyttänyt toisenlaiset kriisit ja huolet, joten erityisesti palestiinalaisten avunhuudot ovat jääneet kansainväliselläkin tasolla kuulematta.

Ennen korona-ajan alkua, Trump kuitenkin ehti poikkeuksellisesti muuttaa Yhdysvaltojen roolia Israelin ja Palestiinan rauhansovittelijasta, muuttaen sen yksipuoliseksi ja vankaksi Israelin liittolaiseksi ja kannattajaksi. Yhdysvaltojen poliittinen linjaus ennen Trumpia, niin Obamasta Clintoniin, epäonnistui tuomaan rauhaa ja vakautta alueelle, joten on toisaalta ymmärrettävää, että voitaisiin väittää Trumpin vain halunneen välttää edeltäjiensä virheet. Taustalla voidaan katsoa olevan kuitenkin myös syvempiä merkityksiä. Kun poliittinen polarisaatio jakaa Yhdysvaltoja yhä syvemmin, muuttaa se automaattisestikin Yhdysvaltojen roolia myös kansainvälisellä kentällä. Tämä polarisaatio värittää myös Yhdysvaltojen ja

yhdysvaltalaisien mielikuvia niin Israelista, kuin Palestiinastakin. Tämä tuo toisaalta uudenlaisia haasteita, mutta myös mahdollisuuksia Yhdysvaltojen politiikkaan.

Trumpin Yhdysvallat tuki historiallisella tavalla Israelia. Tämä tuki Israelille on niin strateginen laskelma, kuin myös ulkopoliittinen tavoite, mutta se on myös jotain muuta. Jo viimeistään 80-luvulta saakka, Israel on hivuttautunut pysyvästi Yhdysvaltojen sisäpolitiikkaan. Se vaikuttaa siihen, miten yhdysvaltalaiset poliitikot lukevat ja tulkitsevat Yhdysvaltojen kansalaisia. Israel on yhdysvaltalaisille siis poikkeuksellisen tärkeä. Kun poliitikko on selvästi israelilaisten puolella, saa hän suuremmalla todennäköisyydellä ääniä Yhdysvaltojen kansalaisilta, unohtamatta mahdollisten merkittävien Yhdysvaltojen juutalaisten rahoittajien tukea. Israelilaisten kannattamiseen ja tukemiseen liittykin syvemmällä olevat pitkät perinteet Yhdysvaltojen kansalaisissa, joilla on merkittävä sisäpolitiittinen asema, ja liitokset Yhdysvaltojen vallankahvaan. Tämän takia käy myös järkeen, että Yhdysvaltojen hallinnollinen edustus myös reagoi tähän.

Diplomatia, konfliktinratkaisu ja sopiminen olivat presidentti Trumpin aikana ulkopoliittikan tehtävälisan häntäpäässä. Jos näitä päädyttiin kuitenkin käyttämään, oli se puhtaasti voiman ja vallan takia. Trumpin lähestymistapa Israelin ja Palestiinan konfliktia kohtaan koostui hänen ajatuksestaan, jossa tämän maantieteellinen alue yksinkertaistaen jaetaan kolmeen eri ryhmään (Wolff 2018, 277): *“powers we can work with, powers we cannot work with, and those without enough power whom we can functionally disregard or sacrifice.”* Israel kuuluu Trumpin maailmassa ensimmäiseen ryhmään, kun taas Palestiina kolmanteen. (Eriksson 2018, 52). Tämä Trumpin pyrkimys yksinkertaistaa ja muuttaa näkemys alueen tilasta, vahvistuu myös Yhdysvaltojen kansainvälisen turvallisuuden strategiassa (18.12.2017):

For generations the conflict between Israel and the Palestinians has been understood as the prime irritant preventing peace and prosperity in the region. Today, the threats from radical jihadist terrorist organizations and the threat from Iran are creating the realization that Israel is not the cause of the region’s problems.

Israel on siis alueen tilanteeseen täysin viaton Trumpin Yhdysvaltojen silmissä, ja tämä tuli esille myös aiemmin käsittelemässäni aineistossa, jossa Trumpin hallinto perustelee Israelin

toimia vedoten israelilaisten kansalliseen turvallisuuteen, ja heidän kansallisen identiteettinsä ja kulttuurinsa suojelemiseen. Trumpin hallinto selkeästi yksinkertaistaa ja vähättelee konfliktin juurisyytä, syyttäen lähinnä Palestiinaa ongelmien aiheuttajana. Mutta miksi Yhdysvallat näin teki?

Kun Trump pääsi Yhdysvaltojen presidentiksi, oli se vastaus niin israelilaisten, Israelin kannattajien kuin Yhdysvaltojen evankelisten kristittyjen rukouksiin. Evankelist kristityt ovat valtava voimavara Yhdysvaltojen äänestäjäkunnassa, ja heidän miellyttämisestään tuli Trumpin uusi pyrkimys jo heti presidenttitaipaleen alussa. Tämä selkeä ja järjestelmällinen yritys saada, ja pitää, Israelin kannattajat ja evankelikaalit Trumpin kannatuksen piirissä, niin äänien kuin taloudellisen tukien toivossa. Evankelikaalit yhdysvaltalaiset ovat kannassaan vankkumattomasti Israelin kannattajia, joten Yhdysvaltojen hallinnon on elintärkeää kuunnella näiden äänestäjien tahtoa. Yhdysvaltalaisen evankelikaalisten kristittyjen vahvaa tukea israelilaisia kohtaan voidaan selittää kristillisellä sionismilla. Kristillisessä sionismissa Israelin valtion tukea perustellaan juuri kristillisellä uskolla, ja sillä on pitkät juuret evankelikaalisessa kristillisyydessä. Entinen Yhdysvaltojen senaatin virkamies, sekä nykyinen historian ja valtio-opin dosentti Clifford A. Kiracofe Jr, selittää kristillisen sionismin keskittyvän lähestyvään maailmanloppuun, ja tämän avulla he lietsovat pelkoa, sotaa ja harhaluuloja retoriikassaan. He yleensä kannustavat hyökkäämään juuri islamilaisiin maihin, ja he pyrkivät aktiivisesti estämään sovun Israelin ja Palestiinan välillä, kieltämällä raivoisesti palestiinalaisvaltion syntymisen. Kiracofe kirjoittaa evankelikaalien roolista sekä kristillisestä sionismista Yhdysvaltojen vallan ytimessä seuraavaa (2009, 1):

Contemporary politics in the USA preclude peace and regional stability in the Middle East because the Israel lobby (all those supportive of the geopolitical and religious claims of the nation state of Israel) plays a key role in Washington's imperial foreign policy. While the Israel lobby draws its strength from the American Jewish community, another powerful pro-Israel element in American politics sways US policy: Christian Zionism. In the twentieth century, this movement radically transformed America's traditional policy of constructive commercial and cultural engagement in the Middle East. Today, many in the Arab and Muslim world believe that the USA, influenced by Christian Zionism and encouraged by Israel, has launched a dark crusade to dominate the region and its hydrocarbon resources.

Kiracofen mukaan kristityt sionistit eivät ainoastaan halua hidastaa Palestiinan ja Israelin rauhansuunnitelman syntymistä palestiinalaisten kannalta mieleiseksi, vaan he haluavat lisätä alueellista jännitettä heidän militanttisen asenteensa kautta islamilaisia kohtaan (2009, 40). Hartaasti uskontoaan harjoittavat evankelikaaliset kristityt kokevat Israelin olevan oikeutettu omaan alueeseensa, ja tukevat sitä vahvasti taistelussa islamia ja palestiinalaisia vastaan.

Donald Trumpin presidenttiyden aikana hänen äänestäjänkuntansa tuli myös hyvin tutuksi. Erityisesti vanhaan hyvään aikaan takaisin kaihoavat, raamattuvyöhykkeellä (*Bible belt*) asuvat republikaaniäänestäjät, olivat Trumpin äänekkäintä kannattajakuntaa. Näihin suurimpiin ja selkeimpiin kannattajiin kuuluikin juuri myös evankelikaaliset kristityt. Tuolla raamattuvyöhykkeen alueella oli vankkumaton Trumpin kannatus koko Trumpin presidenttiyden ajan. Vuonna 2018 tehtyjen mittauksien mukaan Trumpin kokonaiskannatus liikkui 40–45 prosentin välillä, kun taas valkoisten evankelikaalien sisällä Trumpin kannatus nousi parhailtaan 70–80 prosentin välille. Näitä evankelikaalisia on Yhdysvalloissa lähteestä ja laskutavasta riippuen useita kymmeniä miljoonia. Heitä yhdistää myös se, että he ovat hyvin aktiivisia äänestäjiä, ja he äänestävät yhtenäisesti. Tämä on lähes aina tarkoittanut myös siis yhtenäistä republikaaniehdokkaan äänestämistä. (Yle 10.7.2018.) Toki myös muut asiat Trumpissa vetosivat juuri evankelikaalisiin äänestäjiin, mutta Trumpin poikkeuksellisen ja historiallisen vahva tuki ja sitoutuminen Israeliin oli varmasti yksi näistä syistä. Trump myös varmasti tiesi tämän evankelikaalien äänestäjien tuen merkityksen, ja heidän aktiivisen äänestämisen kulttuurin. Mainitsemisen arvoista on myös se, kuinka tärkeä taloudellinen tuki tämä ryhmitymä, sekä Israel-mieliset lahjoittajat Trumpille olivat. Vuonna 2020 Trump myös yllättäen myönsi, että vuoden 2017 päätös siirtää Yhdysvaltojen suurlähetystö Tel Avivista Jerusalemiin, oli suurimmaksi osaksi enkalikaalisten kristittyjen takia. Hänen sanoin *”for the evangelicals.”* Samalla Trump kertoi näkemyksestään, että se päätös oli tärkeämpää evankelikaalisille kuin itse juutalaisille (Independent 18.8.2020).

Trumpin hallinto teki monia historiallisia päätöksiä Israelin hyväksi. Kun tarkastelemme näiden erinäisten tapahtumien ajankohtia, löydämme tarkkaan mietityn ja toteutetun aikajanan, joka oli Trumpin politiikkaa ja kannatusta hyödyntävää. Kun Trump julisti Jerusalemin olevan Israelin jakamaton pääkaupunki, israelilaisten sekä evankelikaalisten kannattajien iloksi, hänen kannatuslukemansa Yhdysvalloissa olivat alempana kuin

koskaan yhdelläkään Yhdysvaltojen presidentillä aikaisemmin (The Guardian 16.1.2018). Trump näyttääkin nostavan Israelia myönnyttäviä ja tukevia uutisia tai päätöksiä julkisuuteen aina silloin, kun siitä on hänelle kaikista eniten hyötyä. Israelin ja Palestiinan konflikti täten toi hänelle kaivattua harhautusta epämieluisasta uutisoinnista, ja takasi uuden kannatusnousun äänestäjäkuntansa keskuudessa. Myös Trumpin vierailu Saudi Arabiassa ajoittui sen jälkeen, kun FBI:n johtajan James Comey'n irtisanottiin sekä Mueller määrättiin tutkimaan Venäjän sotkeutumista Yhdysvaltojen vaaleihin. Tällöin Trump puhui uudesta merkittävimmästä ja isoimmasta läpimurrosta Israelin ja Palestiinan välillä, jota ei ole ikinä nähty. Jerusalemin julistaminen tuli myös samaan aikaan, kun sanottu Muellerin tutkinta oli vielä käynnissä, ja se vei edes hieman median huomioita pois itse tutkinnasta. (Eriksson 2018, 53–54.)

Yksi selittävä tekijä tälle israelilaisten suosiolle yhdysvaltalaisen keskuudessa voi olla myös se, että israelilaisten katsotaan omaavan samankaltaiset arvot ja elämäntavat, kuin yhdysvaltalaiset. Länsimaissa, erityisesti Yhdysvalloissa, on valloilla käsitys siitä, että Israel on Lähi-idän ainoa demokratia, jossa ihmisillä on ihmisoikeudet ja tasa-arvo. Israelin spesiaali asema Yhdysvaltojen silmissä selittyy pitkälti edellä mainitulla uskonnollisella taustalla, mutta myös islamiin liittyvillä mielikuvilla. Israelia ympäröi maat, joita erityisesti Trumpin kannattajat pitävät vihamielisinä ja taantuneina, ja nämä uskomukset liittyvät hyvin pitkälti siihen, että nämä maat ovat islamilaisia. Erityisesti presidentti Trumpin aikana, islamilaisen maailman demonisoiminen on ollut poikkeuksellisen tehokasta ja tarkoituksellista, ja Trump on onnistunut valjastamaan yhdysvaltalaisen pelon ja vihan muslimeja kohtaan hyvin käyttöönsä myös tässä tapauksessa. Muslimeja pelätään niin Yhdysvaltojen sisällä, kuin ulkopoliittisena uhkana. Yhdysvaltalaiset kokevat samaistuvansa israelilaisten kokemaan uhkaan, ja sympatisoivat heidän asemaansa muslimivaltioiden keskellä. Yhdysvaltalaisen on siis helppo kannattaa enemmän israelilaisia, sillä he eivät ole saman kaltainen uhka Yhdysvalloille, kuin palestiinalaiset muslimit. Yhdysvaltojen sisällä israelilaiset saavat enemmän kannatusta, mutta Yhdysvaltojen sisäiset uskonnolliset ryhmät tuovat oman kaltaisensa nyanssit kuitenkin tähän tilanteeseen vielä mukaan. Islamia ja palestiinalaisia käytetään siis välineenä, jonka avulla kasvatetaan oman länsimaisen kulttuurin hyvyttä, ja samalla Israelin ja israelilaisten hyvyttä. Jos islamin korostaa olevan fundamentalistinen, muslimien olevan barbaarisia ja vaarallisia terroristeja, länsi, Israel ja israelilaiset ovat kaiken tämän vastakohta.

Benedict Andersonin luoma käsite ”kuvitellusta yhteisöstä” toimii hyvin kuvailtaessa Yhdysvaltojen luomaa identiteettiä Trumpin vallan alla, ja samaa mieltä on myös Campbell (1998, 91). Tämä evankelikaalisten kristittyjen ajama identiteetti sisällyttää israelilaiset omakseen, ja palestiinalaiset vihollisikseen. Tässä yhtenäisen identiteetin muodostamisessa yritetään löytää jotain yhteistä, jotain sellaista, joka erottaa meidät toisista (Anderson 2006.) Kun halutaan kasvattaa oman kansan yhtenäistä identiteettiä, hyvä keino on keksiä jokin sellainen ryhmä, joka ei ainakaan kuulu ”meihin”, johon voimme peilata itseämme. Korostamalla toisen erilaisuutta ja huonoutta, korostetaan oman identiteetin eheyttä ja paremmuutta. Tämä on oman identiteetin peilaamista johonkin toiseen, meihin kuulumattomaan identiteettiin. Tehokkaimpia identiteettejä ja kansalaisia yhdistäviä tekijöitä ovat yhteiseksi koettu pelko ja viha jotain yhteistä kohdetta kohtaan. Esimerkiksi Campbell kirjoittaa identiteetistä ja valtiosta seuraavaa (1998, 9):

Inescapable as it is, identity – whether personal or collective – is not fixed by nature, given by God, or planned by intentional behavior. Whether we are talking about “the body” or “the state”, or particular bodies and states, the identity of each is performatively constituted. Moreover, the constitution of identity is achieved through the inscription of boundaries that serve to demarcate an “inside” from an “outside”, a “self” from an “other”, a “domestic” from a foreign.”

Identiteetin roolia valtion käsityksessä hyödyttää siis ajatus siitä, että on olemassa me ja nuo, kotimainen ja ulkomainen, tuttu ja tuntematon. Tätä ajatusta voidaan katsoa käytettävän Israelin harjoittamassa puheessa palestiinalaisista, jota Trump siten tukee. Trump harjoittaa tätä kuitenkin myös itse aktiivisesti puhuessaan muslimeista, ja tämän kaltainen retoriikka on hyvinkin tuttua Trumpin vallan ajalta. Lopullinen hyöty kuitenkin tästä Trumpin lietsomasta pelosta ja vihasta muslimeita kohtaan on Israelille, ja Israelia kannattaville kristityille ja republikaaneille Yhdysvalloissa. Trump halusi saavuttaa suosion heidän keskuudessaan, ja hän myös tässä onnistui.

7.2 Yhdysvaltojen ulko- sekä identiteettipolitiikan paradigman muutos

Trumpin presidenttiyys kokonaisuudessaan oli yhtä suurta poliittisen tilanteen heittelemistä ja epävarmuutta. Jo Trumpin presidenttiehdokkuus, vaalikampanja ja presidentiksi pääseminen oli ehkä uudenlaisen politiikan alku. Ennen Trumpia, kukaan ei ollut samalla tavalla haastanut yleistä käsitystä siitä, että Yhdysvaltojen presidentin yksi tärkeimmistä tehtävistä oli ajaa vapaata kauppaa, globaalia yhteistyötä ja liberaaleja sosiaalisia arvoja maailmassa. Trump haastoi tämän kaiken, ja samalla hän haastoi koko muun maailman. Kun hän lopulta päätyi presidentiksi, heräsi niin Yhdysvalloissa kuin muuallakin maailmalla kysymys siitä, onko vaalikampanjoiden Trump sama, kuin tuleva presidentti Trump? Jatkaako hän yhtä radikaalilla linjalla kansainvälisissä asioissa, ja onko hän yhtä arvaamaton?

Vuosi 2016 oli poikkeuksellisen merkittävä niin Yhdysvalloissa, kuin kansainvälisestikin. Yhdysvaltojen presidenttiä oltiin valitsemassa, ja oli tulos mikä tahansa, jakaisi se Yhdysvaltojen kansalaisia entisestään. Lopulta Trumpin valinta reflektoi koko globaalia, kansainvälistä paradigman muutosta politiikassa. Tämä paradigman muutos levisi niin Yhdysvalloissa, kuin muualla maailmassa. Euroopassa se näkyi Brexitinä ja oikeistopopulismin nousuna, kun taas Yhdysvalloissa Trumpin muodossa. Paradigman voidaan katsoa olevan Thomas Kuhnin (1962) mukaisesti tieteen vakiintuneita toimintatapoja, mutta myös poliittisia toimintatapoja. Pertti Koistinen kuvaa poliittista paradigmaa kuitenkin ymmärrettävämmiin yhteiskuntatieteen kannalta seuraavasti (2007, 161–162):

Paradigma-näkökulma tarkoittaa sitä, että politiikan muutosta arvioidaan sen mukaan, miten toimijat mieltävät politiikan mahdollisuudet. Paradigman muutos politiikassa ei tarkoita välttämättä sitä, että politiikan sisältö tai politiikan tulokset olisivat muuttuneet, mutta se tarkoittaa, että politiikan lähtökohdat ja suunnittelun periaatteet ovat muuttuneet. Paradigman muutoksina voidaan pitää esimerkiksi sitä, että tasa-arvopolitiikassa alettiin korostaa hyvinvoinnin sijasta lähtökohtien yhtäläisyyttä, Euroopan unionin työvoimapolitiikassa institutionaalisten ja lainsäädäntöön perustuvien ohjauskeinojen sijasta avoimen koordinaation lähestymistapaa. Paradigman muutos voidaan nähdä myös työvoima- ja sosiaalipolitiikassa, jossa kansalaisuuteen perustuvien

sosiaalisten oikeuksien sijasta korostetaan työhön ja aktiivisuuteen perustuvaa palvelujen ja etuisuuksien jakamista.

Muutos politiikan teon lähtösyissä sekä suunnittelun periaatteissa näkyi kansainvälisellä tasolla, mutta myös erityisesti Yhdysvalloissa Trumpin aikana. Yhdysvallat otti etäisyyttä sekä poikkesi lopulta hyvin kauas eroon siitä ulkosuhteiden ja turvallisuuspolitiikan traditiosta, mitä totuimme ennen häntä näkemään. Erityisesti Obaman aikana Yhdysvaltojen ulkopolitiikka perustui diplomatiaan sekä demokraattisten arvojen edistämiseen koko maailmassa, kun taas Trump siirtyi korostamaan Yhdysvaltojen omien etujen ajamista. Trump pyrki ajamaan Yhdysvaltojen etua maailmassa, samalla taloudellisia etuja ja voiman aspekteja korostaen. Yhteisen länsimaiset arvot, rauha ja ideologiset perustat ovat jääneet Trumpin ulkopolitiikassa vähemmälle, ja yhteisen edun tavoittelua yhteistyössä muiden kanssa, ei juurikaan hänen valtakaudellaan nähty. Voimasuhteet olivat entistä suuremmassa asemassa, ja valta määriteltiin uhkailemalla, milloin Yhdysvaltojen sotavoimilla, milloin taloudellisin keinoin. Voimaa ja menestystä mitattiin myös erityisesti aiempaa nationalistisemmin. Merkittävin lause Trumpin Yhdysvalloilla olikin kuuluisa ”Amerikka ensin.” (Sivonen 2019, 10–11.)

Trumpin kausi oli siis haaste niin yhdysvaltalaiselle poliittiselle kulttuurille, kuin kansainväliselle liberaalille ja sovitteluun tottuneeseen toisen maailmansodan jälkeiselle maailmalle. Trump järkytti länsimaista poliittista työskentelyä, ja hänen vaikuttamisen keinonsa levisivät myös muihin maihin, ja muut politiikan toimijat eri maissa alkoivat ottaa mallia hänen toimistaan. Aikaisempi Yhdysvaltojen johtaminen on keskittynyt laajentamaan omaa liberaalia maailmanjärjestystä, omia arvojaan ja tavoitteitaan, samalla kuitenkin korostaen vakautta ja hyvinvointia. Tämän käsityksen mukaan yhteinen hyvä, yhteiset tavoitteet ja yhteinen kasvu ovat suurempi voitto, kuin yhden valtion saama hyöty. Trumpin aikana tämä koki täyskäännöksen. Erityisesti juuri ulkopoliittiset päätökset olivat pitkälti lihaksilla pullistelua, ja esimerkiksi Pat Paterson luonnehtiikin Trumpin ulkopoliittisia tavoitteita ja toimia termillä *muscular nationalism*. Organisaatioiden, ihmisoikeuksien ja demokraattisten arvojen painoarvoa Yhdysvaltojen ulkopolitiikassa vähennettiin Trumpin aikana merkittävästi (Paterson 2018, 39–52).

Yksi keskeinen palanen Yhdysvaltojen ulkopolitiikassa on aina ollut se, että rauhan ja yhteisen tavoitteen saavuttamisen lisäksi, Yhdysvallat on aina pyrkinyt muuttamaan muuta

maailmaa Yhdysvaltojen arvojen mukaisiksi. Trumpin aikana, ehkä jopa ensimmäistä kertaa, tätä ei tapahtunut. Trump ei yrittänyt levittää yhdysvaltalaisia arvoja ja yhteisiä länsimaisia tavoitteita muille maille, tai muuttaa näitä, sen sijaan hän sulkeutui. Trump historiallisella tavalla sulki Yhdysvallat muiden valtioiden yhteistyöstä. Samalla tämä toki tarkoitti myös sitä, että Trump ei myöskään aloittanut yhtään uutta sotilaallista konfliktia missään päin maailmaa, vaan hän keskittyi turvaamaan Yhdysvaltoja sen ykkösvihollisilta, yleensä siis Kiinalta tai Pohjois-Korealta. Samalla hän turvasi kansalaisiaan muilta uhilta, esimerkiksi meksikolaisilta (rakennuttamalla hieman epäonnistuneen muurin Meksikon ja Yhdysvaltojen välille), sekä rajoittamalla hetkellisesti muslimeiden tuloa maahan. Tällöin hän esimerkiksi halusi *"pitää radikaalit islamistiterroristit poissa Yhdysvalloista"* sekä hän halusi *"myöntää luvan vain niille, jotka tukevat maatamme ja rakastavat syvästi kansaamme"*. Hän myös tällöin korosti, kuinka kristityt ovat etusijalla muslimeihin nähden maahantulossa (Yle 28.1.2017). Trump siis löysi uusia uhkia, jotka uhkaavat yhdysvaltalaisia, ja käytti tätä uhkien aiheuttamaa pelkoa hyväkseen. Erityinen asema Trumpin luomissa uhkakuvissa olikin juuri muslimeilla.

Yhteisten arvojen ja yhteisen hyvän tavoittelun välttely näkyi muun muassa siinä, miten Trump vetäytyi monesta kansainvälisestä sopimuksesta, tai yhteisestä poliittisesta konsensuksesta. Trump vetäytyi Pariisin ilmastopöytäkirjasta, Iranin vuoden 2005 ydinasesopimuksesta, ja toimi Palestiinan ja Israelin konfliktin suhteen muiden länsivaltojen mielipiteen ja tahdon vastaisesti. Nyt Trump myös keskittyi nimenomaan turvaamaan pääasiassa omaa valtiotaan, lukuun ottamatta ehkä muutamaa poikkeusta, joista mielestäni Israel on yksi. Trumpin Yhdysvallat turvasi merkittävästi konfliktinhoidossa nimenomaan Israelin etuja ja turvallisuutta. Tähän uuteen ulkopoliittikan, sekä sisäpolitiikan, hoitamiseen liittyi Trumpin aikana myös vahva totuuden jälkeinen aika. Tuona aikana kaikki häntä ja hänen politiikkaansa kritisoiva oli *fake news*, radikaalin vasemmisto propagandaa tai muuten vaan Yhdysvalloille vaarallista. Ennen Trumpia, Yhdysvaltojen ulkopoliittikka nojasi pitkälti kansainvälisiin instituutioihin ja sopimusvaraisuuteen, kun taas Trump aikaan pyrki korvaamaan nämä Pekka Sivosen mukaan seuraavasti (2019 12):

Trumpin hallinto pyrkii korvaamaan perinteisen yhteistyövaraisen poliittisen johtajuuden "Amerikka ensin" -unilateralismilla, mikä on johtanut Naton roolin kyseenalaistamiseen, EU-skeptisyyteen, Brexitin kannattamiseen, tuontitullien asettamiseen ja uuteen ulkopoliittiseen häilyvyyteen. Se on johtanut

Yhdysvallat kyseenalaistamaan monenkeskisten sopimusjärjestelyjen roolin kansainvälisen talouden vakauttajana, uhkien hillitsijänä ja ennakoitavuuden lisääjänä.

Michael Clarke ja Anthony Ricketts taas omassa teoksessaan *Donald Trump and American Foreign Policy: The Return of the Jacksonian Tradition* (2017) kertovat, kuinka Trumpin retoriikassa korostuu erityisesti *jacksonilainen* populismi ja individualismi, sekä lisäksi kunnian ja rohkeuden korostamisen periaatteet. Jacksonilaisella traditiolla viitataan Yhdysvaltojen seitsemänteen presidenttiin, Andrew Jacksoniin, ja tässä koulukunnassa Yhdysvaltojen ulkopoliittikan lähtökohtana on omien kansallisten hyveiden edistäminen. Tässä jacksonilaisessa koulukunnassa korostuu erityisesti valtion maineen tärkeys, ja Yhdysvaltojen ulkomaailmalle muodostuva kuva on elintärkeää sen ulkopoliittikan menestyksen kannalta. Tämä ulkomaailmalle muodostuva kuva korostaa kansallisen maineenhallinnan tärkeyttä. Jacksonilainen traditio kuvaa siis hyvin juuri Trumpin retoriikkaa, ja ulkopoliittikkaa. Trump jo vaalikampanjassaan korosti pitkälti ”Amerikka ensin”-teemoja, sekä peräänkuulutti amerikkalaista johtajuutta, ja asennoitui vahvasti globalisaatiota vastaan. Trumpin mukaan Yhdysvaltojen tulee ajatella aina ensin omia etujaan, ja sysätä muiden maiden ongelmat ainoastaan heille itselleen. (Clarke & Ricketts 2017, 370–376.) Trump pyrki näyttämään Yhdysvallat vahvana ja voimakkaana valtiona, ja hänen itsensä sen suurena ja taitavana johtajana.

Ennen Trumpia myös Yhdysvaltojen kansainvälisen turvallisuuden poliittinen paradigma nojasi pitkälti siihen, että Yhdysvallat turvasi myös muiden maiden rauhaa ja vakautta, samalla kun he levittivät yhteisiä arvoja. Tällöin Yhdysvallat ei keskittynyt pelkästään oman valtionsa turvaamiseen. Nyt Trump korosti poikkeuksellisesti myös turvallisuuspolitiikassaan samaa ”Amerikka ensin”-ajatteluaan. Samalla kun hän korosti ainoastaan oman maansa turvallisuutta ja sen turvaamista (muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta), korosti hän myös omalla kaudellaan hänen tuomaansa muutosta edellisiin presidentteihin. Trumpin hallinnon julkaisemassa kansallisen turvallisuuden strategiassa Trump halusi painottaa juuri unilateralismia ja nationalistisesti määriteltyjä intressejä, sekä ottaa etäisyyttä edellisten päättäjien luomiin kansainvälisiin sopimuksiin ja sitoumuksiin. (Sivonen 2019, 15–16.) Trumpin uudenlainen ulkopoliittinen paradigma edusti siis lähtökohdiltaan hyvinkin erilaista, kuin häntä edeltäneiden presidenttien, ja hänen kasvualuestanaan on ollut tehokkaasti amerikkalainen oikeistopopulismi. Myös Sivonen

kirjoituksessaan korostaa, kuinka Trump toi merkityksellisellä tavalla Yhdysvaltojen ulkopoliittikkaan sisäpoliittiset motiivit, ja käyttää esimerkkinä tästä juuri Yhdysvaltojen suurlähetystön siirtämistä Tel Avivista Jerusalemiin (2019, 23).

Esimerkiksi YK:n turvallisuusneuvosto on todennut, että tämänhetkiset Israelin palestiinalaisalueiden siirtokunnat ovat kansainvälisen oikeuden mukaan laittomia (YLE 23.12.2016). Yhdysvallat erityisesti Trumpin aikana, kierteli ja taivutteli käsitystään tästä, omien tarkoitusperiensä mukaisesti. Trumpin hallinto pyrki esittämieni analyysilukujenkin mukaan esittämään Israelin uhrina, ja tilanteen suurimpana kärsijänä, ja siirtokuntien olevan täysin laillisia ja oikeutettuja. Israelilaisten henkeä uhataan, ja palestiinalaiset terrorisoivat heidän maataan, joten he eivät jätä israelilaisille muita vaihtoehtoja. Trumpin tekemä ”vuosisadan diili” ei ollut ensimmäinen yritys Yhdysvaltojen presidentin toimesta saada rauhaa Israelin ja Palestiinan välille, vaan se on jatkumoa niin Reaganin suunnitelmalle (Reagan Plan, 1982) kuin Clintonin ohjeistukselle (The Clinton Parameters, 2000). Vaikka jokainen näistä suunnitelmasta on poikennut toisistaan (maiden rajat hieman eri paikoissa, siirtokuntien sijaintien muutoksia siellä täällä ja poikkeuksia miten pakolaisia kohdellaan), yhdistää näitä jokaista suunnitelmaa yksi asia: jokainen näistä epäonnistui. Trumpin suunnitelma ei tule poikkeamaan tästä jatkumosta, sillä se ei Trumpin aikana onnistunut luomaan merkittävää edistystä osapuolien välille, vaan onnistui lähinnä provosoimaan palestiinalaiset vielä syvemmin puolustuskannalle. Israel taas rakasti Trumpia avoimesti. Trumpin ”vuosisadan diili” kuitenkin poikkeaa omalla tavallaan edellisistä rauhanehdotuksista: se oli irrottautuminen yhteistyöhön perustuvasta neuvottelusta, joka oli ollut Trumpiin saakka Yhdysvaltojen ulkopoliittinen asema konfliktissa. Trump yritti luoda Israel-Palestiinan konfliktin ratkaisuehdotuksellaan Israelille mielikuvaa voitosta, sen sijaan, että hän pyrki todellisuudella löytämään tälle molempia miellyttävää ratkaisua.

Yleinen Israel-Palestiinan konfliktin käsittelytapa on ollut sopimiseen perustuvaa neuvottelun paradigmaa, jota käytettiin niin Camp Davidissa, Oslossa, Tabassa kuin Annapolisissa. Tässä neuvotteluun perustuvassa käsittelytavassa kolmas osapuoli johdattaa Israelin ja Palestiinan yhteiseen keskusteluun, ja he ovat keskenään yrittäneet löytää yhteisymmärryksen ja kompromissin, jossa kumpikin saa jotain. Trump vei tämän konfliktin käsittelyn uusille urille, ”selkeän voiton” traditioon (Krause 2020). Tässä konflikti ratkaistaan yhden puolen selviytyen voittajaksi, ja tämä voittaja laajalti sanelee ehdot konfliktin toiselle, eli häviävälle osapuolelle. Trumpin hallinnon rauhansuunnitelma esittelee

Palestiinan konfliktin häviäjänä, jonka täytyy hyväksyä se totuus, että se ei tule selviämään tästä voittajana. Palestiinan täytyisi tyytyä siihen, mitä Trump ja Netanjahu heille antavat. Trumpin luoma rauhansuunnitelma on siis omalla tavallaan hyvin merkittävä. Se on nimittäin oiva esimerkki Trumpin Yhdysvaltojen aikana tapahtuneesta paradigman muutoksesta heidän politiikassaan, yhdestä kriisinratkaisukeinosta siirtymisestä täysin toiseen. Se näkyi toki myös muuallakin kuin Israelin ja Palestiinan kohdalla, esimerkiksi Iranin ydinasesopimuksesta irtautumisessa.

Yhdysvaltojen identiteettipolitiikka koki myös muutoksen Trumpin aikana, tai ainakin Trump hyödynsi identiteettipolitiikkaa mestarillisella tavalla. David Campbell kertoo kirjassaan *Writing Security* (1998) Yhdysvaltojen ulkopolitiikan ja identiteettipolitiikan muodostamisesta. Käsitys ”toisesta” on merkittävä komponentti itsensä määrittelemisessä; on kyse sitten omasta itsestään vai valtiosta. Campbell kertoo kirjassaan Yhdysvaltojen identiteetin merkityksestä kansainvälisten suhteiden luomisessa. Se on oman aikansa tuotos, mutta mielestäni Campbellin ajatuksia Yhdysvaltojen identiteetin käyttämisestä voidaan soveltaa myös Trumpin ajan poliittisiin toimiin. Campbellin teoksessa yhdysvaltalaisen luoman identiteetin keskiössä on nimenomaan pelko, erilaisuus, vaara ja toiseus, joiden avulla Yhdysvallat on noussut kansainvälisten suhteiden kärkeen, ja joita he pääasiallisesti hallitsevat. Campbellin mukaan Yhdysvaltojen sisäisen yhtenäisen identiteetin luominen on riippuvainen siitä, että valtio turvaa keinolla millä hyvänsä maansa rajat ”uhilta”. On luotu illuusio ja ajatus siitä, että Yhdysvallat on jatkuvasti jonkin uhan alla. Tässä tarkastelussa taas tärkeää on tarkkailla itse maan ja valtion suhdetta, jotta voimme todella ymmärtää turvallisuuden lähestymistavan kansainvälisessä politiikassa.

Kansallinen identiteetti, tässä tapauksessa yhdysvaltalainen kansallinen identiteetti, on täysin luotua. Tämä pätee toki jokaiseen valtioon, jonka rajat joudumme itse kuvittelemaan, ja jotka luodaan geopolitiisella puheella. Tämä identiteetti luodaan esimerkiksi uhkakuvia luomalla, ja kertomalla keitä me emme ainakaan ole. Ketkä ovat ”ne toiset”, jotka eivät kuulu meihin. Edellisen luvun mukaisesti uskon, että Israelilla on merkittävä paikka yhdysvaltalaisen sydämissä, ja erityisesti juuri evankelikaalit kristityt ovat ottaneet israelilaiset osaksi ”meitä”. Trump käyttää selkeää uhkakuvilla ja peloilla leikittelevää retoriikkaa puhuessaan palestiinalaisten toimista alueella, kuten analyysiluvuissani selkeästi käy ilmi. Palestiinalaiset ovat siis osa ”toisia”. Tämän kaltainen pelon ja uhan retoriikka on aina ollut osa politiikkaa, niin kansainvälisellä kuin kansallisellakin tasolla.

Kansallisella tasolla toiseuttaminen on ollut Yhdysvaltojen sisällä aikaisemmin käytössä, niin irlantilaisia siirtolaisia kuin Amerikan alkuperäisasukkaita kohtaan. Kansainvälisellä tasolla tämän kaltainen toiseuttaminen on ollut käytössä osana Afrikan maiden kolonialismin aikana (Campbell 1998, 91–133). Trumpin luomat uhkakuvat maailmasta ja sen eri maiden kansalaisista purivat hyvin syvälle yhdysvaltalaisten mieliin, ja se oli tehokas vahvistamaan myös hänen luomaansa yhdysvaltalaista identiteettiä.

Trumpin aikakautta voidaan mielestäni pitää yhtenä demokratian kriisiaikana Yhdysvalloissa, joka poikkeuksellisella tavalla käytti toiseuttamista ja uhkakuvia hyödykseen muodostaessaan myös Yhdysvaltojen kansallista identiteettiä. Trumpin kannattajien systemaattinen demokratian kyseenalaistaminen Trumpin presidenttiyden aikana, ja erityisesti hänen hävittyään vuoden 2020 vaalit, olivat poikkeuksellista länsimaisessa demokraattisessa yhteiskunnassa. Trumpilla oli kulttimaisia kannattajakuntia, ja jopa republikaanien sisällä oli jäseniä, jotka ajattelivat Trumpin olevan irrationaalinen ja epätasapainoinen. Lopulta hän yllytti kannattajiaan rikkomaan lakia, maalailen kamalia uhkakuvia siitä, että Amerikka on tuhoon tuomittu demokraatti Joe Bidenin johtama. Oli Trumpin kannattajien tehtävänä, vaikka väkivalloin, pelastaa Yhdysvallat. Tämä johti alkuvuoden 2021 tapahtumiin, jossa surullisen kuuluisasti Trumpin vannoutuneet kannattajat tunkeutuivat kongressitaloon. Tämä on Trumpin harjoittaman identiteettipolitiikan tulos. Trumpin yhdysvaltalaiset olivat valmiita valtaamaan kongressitalon, ja jopa tappamaan poliitikkoja, jotka heidän mielestään uhkaavat Yhdysvaltoja ja heidän identiteettiään.

Väkivallalla ja voimalla uhkaaminen, tai siihen kannustaminen, ei ollut mitään uutta tai yllättävää Trumpin aikana. Yhdysvaltojen historiassakaan tämän kaltainen voimapolitiikka ei toki ole niinkään uutta, Trump vain teki siitä hyvin näkyvää ja shokeeraavaa. Yhdysvallat on valtiona tottunut saamaan mitä haluaa, viimeistään voimakeinon, ovathan he maailman merkittävien suurvaltojen joukossa. Mitä Yhdysvaltojen presidentit ja valtion edustajat kansainvälisellä kentällä ennen tekivät ehkä salamyhkäisemmin ja kierrellen, teki Trump ja hänen hallintonsa häpeilemättä ja julkisesti. Trumpin kansallinen identiteetin identiteettipolitiikka rakentui samalla tavalla jacksonilaisesta populismista. Jack Holland ja Ben Fermor kuvailevat artikkelissaan Trumpin yhdysvaltalaisten identiteetin rakentamista termillä ”*Trumpian-Jacksonian populism*” (2021, 65). Tämä Trumpin kansallisen identiteetin retoriikka korostaa Yhdysvaltojen sosiaalista, poliittista ja demografista historiaa (Fermor & Holland 2021, 65):

First, we show that Trump's language is embedded in American social, political, and demographic history, conceptualising his style as 'Trumpian Jacksonian populism'. We find that the Trump administration mobilised a specific vision of the national identity as synonymous with the White (male) working class, which served to reify the group, elevating it to become the mythical backbone of US society and, by extension, the US economy and foreign policy. This was done in precise ways: most notably, Trump and associated officials made use of 'Trumpian' emotionality and hyperbole, within a broader, electorally effective Jacksonian rhetoric – that is, 'a distinctively American populism' (Mead, 2017: 3) – which emphasised emotions such as pride, coupled to specific material embodiments, such as male-dominated blue-collar industries, particularly (a romanticised vision of) coal mining.

Trumpin uudessa kansallisen identiteetin keskiössä on siis valkoinen työlaismies, joka on koko Yhdysvaltojen yhteisön selkäranka. Juuri valkoisen työväenluokan nostaminen "oikeaksi yhdysvaltalaiseksi", oli poikkeuksellista, mutta myös tehokasta presidentti Trumpilta. Samalla kun hän puhui oikeiden amerikkalaisten pelastamisesta, puhui hän eliitin tuhoamisesta. Tämä oli taas tehokas vastakkainasettelun keino, joka vain korosti ja nostatti entisestään "oikeiden amerikkalaisten" kansallista identiteettiä. Eri-laisuuk-sien korostaminen, uhkaavalla toisella pelottelu, oikean amerikkalaisuuden korostaminen ja muusta maailmasta eriytyminen olivat Trumpin ajan Yhdysvaltojen uudenlaisesta identiteetti- sekä ulkopoliittista paradigmaa. Israelin osuus oli Trumpin sisä- ja ulkopoliitikassa valtava, ja hän käytti Israelin asemaa hyödykseen saadakseen itse uutta nostetta valtakaudellaan. Tässä uudenslaisessa lähestymistavassa niin kriisiin, ulkopoliitikkaan kuin identiteettipoliitikkaan, suurimpina kärsijöinä olivat Trumpin politiikan alle jääneet. Konfliktin hoitamisen ja rauhansuunnitelman osalta se oli Palestiina.

8. Lähteet

Kirjallisuus

Agnew, John & Ó Tuathail, Gearóid (1992) Geopolitics and discourse: Practical geopolitical reasoning in American foreign policy. *Political Geography* 11:2, 190-204.

Anderson, Benedict (2016) *Imagined Communities*. Lontoo: Verso.

Bos, Daniel & Dittmer, Jason (2019) *Popular Culture, Geopolitics, And Identity*. Lontoo: Rowman & Littlefield.

Campbell David (1998) *Writing Security: United States Foreign Policy and the Politics of Identity*. Minneapolis: University of Minnesota Press.

Clarke, Michael & Ricketts, Anthony (2017) Donald Trump and American foreign policy: The return of the Jacksonian tradition. *Comparative Strategy*. Volume 36, 2017 - Issue 4. p. 366-379.

Dowty, Alan (2008) *Israel/Palestine*. Cambridge: Polity Press.

Erdoğan, A., & Habash, L. (2020). U.S. policy toward the israeli-palestinian conflict under the trump administration: Continuity or change? *Insight Turkey*, 22:1, 125–146.

Eriksson, Jacob (2018) Master of None: Trump, Jerusalem and the Prospects of Israeli-Palestinian Peace. *Middle East Policy*, Vol. XXV, No. 2. s. 51–63.

Fermor, Ben & Holland, Jack (2021) The discursive hegemony of Trump's Jacksonian populism: Race, class, and gender in constructions and contestations of US national identity, 2016–2018. *Politics 2021*, Vol. 41(1). p. 64–79.

Gilboa, Eytan (2009) Obama and Israel: A Preliminary Assessment. *Journal of Foreign Affairs*, 3:3, 51–58.

Hagen, Joshua (2003) Redrawing the imagined map of Europe: the rise and fall of the "centre". *Political geography* 22. S. 489–517.

Hajer, Maarten (2009). *Authoritative Governance: Policy Making in the Age on Mediatization*. New York: Oxford University Press.

Harle, Vilho (2000). Identiteettipolitiikka, kansainvälisten suhteiden tutkimus ja kriittinen geopolitiikka. Teoksessa Vilho Harle (toim.), *Kriittinen geopolitiikka ja kansainvälinen ympäristöpolitiikka: kansainväliset suhteet Lapin yliopistossa*, ss. 35–63. Rovaniemi: P. S. C. Inter.

Harle, Vilho & Moisio, Sami (2003) *Muuttuva geopolitiikka*. Helsinki: Gaudeamus.

Hroub, Khaled (2010) *Hamas : A Beginner's Guide*, London: Pluto Press.

Kiracofe, Clifford. A (2009) *Dark Crusade: Christian Zionism and US Foreign Policy*. London: I.B. Tauris.

Krause, Peter (2020) Trump's peace plan is a paradigm shift for resolving the Israeli-Palestinian conflict. *Political violence at Glance*.

Häkli, Jouni (1998) Discourse in the production on political space: decolonizing the symbolism of provinces in Finland. *Political Geography*. 3. S. 331–363.

Koistinen, Pertti (2007) Eliitin paradigma työ- ja sosiaaliturvapolitiikassa. *Yhteiskuntapolitiikka* 72 (2007):2. S. 158–165.

Kuhn, Thomas (1962) *Tieteellisten vallankumousten rakenne*. Chicago: University of Chicago Press.

Lakoff, G. (1993). The contemporary theory of metaphor. In A. Ortony (Ed.), *Metaphor and Thought*. Cambridge: Cambridge University Press. s. 202-251.

Lehti, Marko (2003) Geopoliittisen mielikuvituksen tutkimus: tilan ja ajan hallinnan politiikka. Teoksessa Harle, Vilho & Moision, Sami (toim.) *Muuttuva geopolitiikka*. S. 110–129. Helsinki: Gaudeamus.

Leppäaho, Iina (2013) *Pohjoinen ulottuvuus geopolitiittisena konstruktiona: Poliittikan tilallistaminen maantiedettä ja politiikkaa luomassa*. Pro gradu -tutkielma: Tampereen yliopisto.

Luoma-aho, Mika 2003. Valtio geopolitiikan ruumiillistumana. Teoksessa Harle, Vilho & Moision, Sami (toim.) *Muuttuva geopolitiikka*. S. 57–73. Helsinki: Gaudeamus.

Mead, Walter Russell (2017) The Jacksonian Revolt. *Foreign Affairs* 96, no. 2 (2017): 4.

Moision, Sami (2003) Geopolitiikka kamppailuna. Teoksessa Harle & Moision: *Muuttuva geopolitiikka*. S.93–109. Helsinki: Gaudeamus.

Moision, Sami (1998) *Kriittinen geopolitiikka ja alueelliset uskomusjärjestelmät*. *Uhkakuvatutkimuksen teoriaa empiirisiin esimerkeihin*. Turku: Turun Yliopisto.

Moision, Sami (2001) Synnystä häpeän kautta uudelleenpolitisoitumiseen – Viisi näkökulmaa geopolitiikkaan. *Tieteessä tapahtuu*. 19 (4).

Ó Tuathail, Gearóid (1996) *Critical Geopolitics*. Lontoo: Routledge.

Popke, J. E. (1994). Recasting Geopolitics: The Discursive Scripting of the International Monetary Fund. *Political Geography* 3. 255–269.

Päivinen Pasi (2004) *Israelin ja Palestiinan konflikti – vuodesta 1948 nykypäivään*. Helsinki: Edita Prima Oy.

Sand, Shlomo (2009) *The Invention of the Jewish People*. London: Verso Book.

Shields, Rob (2003) Geopolitical Spatialisations, Critical geopolitics and Critical Cultural Studies. *Geopolitics* 1/2003. S. 204–211.

Sivonen, Pekka (2019) Yhdysvaltain ulkosuhteiden ja turvallisuuspolitiikan uudet painotukset Donald Trumpin kaudella. *Tiede Ja Ase*, 76. s. 9–26.

Terry, Janice J. (2017) Unrequited Hope: Obama and Palestine. *Arab Studies Quarterly*. Vol. 39, 898–909.

Pressman Jeremy (2016) Obama and the Israeli-Palestinian Conflict. *E-International Relations*.

Wolff, Michael (2018) *Fire and Fury: Inside the Trump White House*. New York: Henry Holt & Company.

Aineisto

ABC News (12.5.2018) *Tensions high as US set to open embassy in Jerusalem*. <https://abcnews.go.com/International/reporters-notebook-tensions-high-us-set-open-embassy/story?id=55096708> (haettu 6.1.2022)

Al Jazeera (15.2.2017) *Trump: Two-state solution not only way to achieve peace*. <https://www.aljazeera.com/news/2017/2/15/trump-two-state-solution-not-only-way-to-achieve-peace-2> (haettu 6.1.2022)

Al Jazeera (23.11.2017) *David Friedman approved as US ambassador to Israel*. <https://www.aljazeera.com/news/2017/3/23/david-friedman-approved-as-us-ambassador-to-israel> (haettu 6.1.2022)

Al Jazeera (26.6.2019) *'Divorced from reality': Palestinians reject US economic plan*. <https://www.aljazeera.com/news/2019/6/26/divorced-from-reality-palestinians-reject-us-economic-plan> (haettu 6.1.2022)

Amnesty (27.5.2015) *Gaza: Palestinians tortured, summarily killed by Hamas forces during 2014 conflict*. <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2015/05/gaza-palestinians-tortured-summarily-killed-by-hamas-forces-during-2014-conflict/> (haettu 12.12.2021)

BBC (22.7.2015) *Gaza conflict 2014: 'War crimes by both sides' – UN.*
<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-33223365> (haettu 12.3.2021)

BBC (7.12.2017) *Trump says US recognises Jerusalem: The speech in full.*
<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-42264868> (haettu 12.3.2021)

BBC (17.1.2018) *UN alarmed as US cuts aid to Palestinian refugee agency.*
<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-42717333> (haettu 6.1.2022)

BBC (10.9.2018) *US to shut Palestinian mission in Washington.*
<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-45471420> (haettu 6.1.2022)

BBC (16.6.2019) *Golan Heights: Israel unveils 'Trump Heights' settlement.*
<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-48656431> (haettu 6.1.2022)

CBS News (21.8.2019) *Trump tweets quote calling him the "second coming of God" to Jews in Israel.*
<https://www.cbsnews.com/news/trump-tweets-quote-calling-him-the-second-coming-of-god-to-jews-in-israel/> (haettu 6.1.2022)

BBC (28.1.2020) *Trump releases long-awaited Middle-East peace plan.*
<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-51288218> (haettu 6.1.2020)

CNBC (25.6.2019) *Amid skepticism, US to launch first part of Middle East peace plan in Bahrain.*
<https://www.cnn.com/2019/06/25/us-to-launch-first-part-of-middle-east-peace-plan-in-bahrain.html> (haettu 6.1.2022)

Iltalehti (24.12.2016) *Obama antoi turhautumisensa Israeliin näkyä juuri ennen Trumpin tuloa.*
<https://www.iltalehti.fi/ulkomaat/a/201612242200045297> (haettu 12.3.2021)

Iltalehti (22.3.2019) *Trump tunnusti kiistellyt Golanin kukkulat Israelille kuuluviksi, USA:n ulkoministeriltä perustelu: Ehkä Jumala lähetti Trumpin pelastamaan juutalaisia.*
<https://www.iltalehti.fi/ulkomaat/a/33b335ec-8e6f-4c8e-bc90-799f9160a4d3> (haettu 6.1.2022)

Independent (18.8.2020) *Trump admits moving US embassy from Tel Aviv to Jerusalem was 'for the evangelicals'*. <https://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-election/trump-us-embassy-evangelicals-wisconsin-rally-a9675466.html> (haettu 6.1.2022)

Reuters (14.9.2016) *U.S., Israel sign \$38 billion military aid package*. <https://www.reuters.com/article/us-usa-israel-statement-idUSKCN11K2CI> (haettu 12.3.2021)

Reuters (10.1.2017) *Obama says Israeli settlements making two-state solution impossible*. <https://www.reuters.com/article/us-israel-palestinians-usa/obama-says-israeli-settlements-making-two-state-solution-impossible-idUSKBN14U2JX> (haettu 12.3.2021)

Reuters (6.12.2017) *Text: Trump recognizes Jerusalem as Israel's capital*. <https://www.reuters.com/article/us-usa-trump-israel-text-idUSKBN1E02SW> (haettu 3.5.2021)

Reuters (24.8.2018) *Trump cuts more than \$200 million in U.S. aid to Palestinians*. <https://www.reuters.com/article/us-usa-palestinians-idUSKCN1L923C> (haettu 6.1.2022)

Reuters (14.5.2018) *Israeli joy, Palestinian fury over U.S. embassy launch in Jerusalem*. <https://www.reuters.com/article/idUSKCN1IF1Q7> (haettu 3.5.2021)

Reuters (24.6.2018) *Trump adviser Kushner criticises Abbas, says U.S. peace plan near*. <https://www.reuters.com/article/uk-israel-palestinians-kushner-idUKKBN1JJ16B> (haettu 22.1.2022)

Reuters (17.10.2018) *U.S. State Department revokes PLO ambassador family visas: envoy*. <https://www.reuters.com/article/us-usa-palestinians-idUSKCN1LW0RE> (haettu 6.1.2022)

Reuters (22.6.2019) *Exclusive: White House's Kushner unveils economic portion of Middle East peace plan*. <https://www.reuters.com/article/us-israel-palestinians-plan-exclusive-idUSKCN1TN0ES> (haettu 4.5.2021)

Reuters (12.12.2019) *Amid criticism, Trump signs order targeting anti-Semitism at universities.* <https://www.reuters.com/article/us-usa-trump-antisemitism-idUSKBN1YG07N>
(haettu 4.5.2021)

The Guardian (9.7.2004) *International court rules against Israel's wall.* <https://www.theguardian.com/world/2004/jul/09/israelandthepalestinians.unitednations>
(haettu 12.3.2021)

The Guardian (2.7.2016) *Trump deletes tweet with image of the star of David, Hillary Clinton and money.* <https://www.theguardian.com/us-news/2016/jul/02/donald-trump-star-of-david-tweet-hillary-clinton>

The Guardian (16.2.2017) *Jared Kushner has Trump's trust but lacks experience for Middle East role.* <https://www.theguardian.com/us-news/2017/jan/16/jared-kushner-has-trumps-trust-but-lacks-experience-for-middle-east-role> (haettu 24.4.2021)

The Guardian (16.2.2017) *Donald Trump says US not committed to two-state Israel-Palestine solution.* <https://www.theguardian.com/world/2017/feb/15/trump-says-us-not-committed-to-two-state-israel-palestine-solution> (haettu 24.4.2021)

The Guardian (6.12.2017) *Donald Trump to recognise Jerusalem as Israel's capital and move US embassy.* <https://www.theguardian.com/world/2017/dec/06/trump-recognise-jerusalem-israel-capital-move-us-embassy-white-house> (haettu 24.4.2021)

The Guardian (4.5.2017) *Donald Trump tells Abbas 'we will get it done' on Israel-Palestinian peace deal* <https://www.theguardian.com/world/2017/may/03/trump-abbas-peace-deal-israel-palestinians> (haettu 24.4.2021)

The Guardian (7.12.2017) *Defiant Donald Trump confirms US will recognise Jerusalem as capital of Israel.* <https://www.theguardian.com/us-news/2017/dec/06/donald-trump-us-jerusalem-israel-capital> (haettu 24.4.2021)

The Guardian (3.1.2018) *Trump threatens to cut US aid to Palestinians.*
<https://www.theguardian.com/world/2018/jan/03/trump-threatens-cut-aid-palestinians-peace-talks> (haettu 6.1.2022)

The Guardian (14.5.2018) *Washington praises Jerusalem embassy opening despite Palestinian death toll.* <https://www.theguardian.com/us-news/2018/may/14/trump-jerusalem-israel-embassy-opening-praise-palestine-protests> (haettu 23.4.2021)

The Guardian (15.5.2018) *Israel faces outcry over Gaza killings during Jerusalem embassy protests.* <https://www.theguardian.com/world/2018/may/14/israel-tells-palestinians-they-are-risking-lives-in-us-embassy-protests> (haettu 23.4.2021)

The Guardian (21.3.2019) *Trump says US will recognize Israel's sovereignty over Golan Heights.* <https://www.theguardian.com/us-news/2019/mar/21/trump-us-golan-heights-israel-sovereignty> (haettu 6.1.2022)

The Guardian (3.6.2019) *Jared Kushner casts doubt on Palestinian ability to self-govern.*
<https://www.theguardian.com/us-news/2019/jun/03/jared-kushner-expresses-doubt-palestinians-self-govern-trump-racism> (haettu 6.1.2022)

The Guardian (25.6.2019) *Phase one of US Middle East plan greeted with scepticism*
<https://www.theguardian.com/world/2019/jun/25/trumps-middle-east-peace-plan-unveiled-to-anger-and-derision> (haettu 6.1.2022)

The Guardian (17.10.2019) *Revealed: rightwing push to suppress criticism of Israel on US campuses.* <https://www.theguardian.com/us-news/2019/oct/16/conservative-activists-want-to-outlaw-antisemitism-in-public-education-why-is-that-a-bad-thing> (haettu 6.1.2022)

The Guardian (18.11.2019) *US says Israeli settlements no longer considered illegal in dramatic shift.*
<https://www.theguardian.com/world/2019/nov/18/us-israeli-settlements-no-longer-considered-illegal-palestinian-land-mike-pompeo> (haettu 23.4.2021)

The Guardian (12.12.2019) *Trump signs antisemitism order amid concerns it targets critics of Israel.* <https://www.theguardian.com/us-news/2019/dec/11/donald-trump-antisemitism-israel-colleges-order> (haettu 6.1.2022)

The Guardian (27.1.2020) *Trump to meet Israeli leaders as doubts over 'peace plan' grow* <https://www.theguardian.com/us-news/2020/jan/27/trump-israeli-leaders-doubts-over-peace-plan-grow-netanyahu-gantz> (haettu 6.1.2022)

The Guardian (19.11.2020) *Mike Pompeo makes unprecedented visit to Israeli settlements.* <https://www.theguardian.com/us-news/2020/nov/19/mike-pompeo-makes-provocative-visit-to-israeli-settlement> (haettu 23.4.2021)

The Middle East Eye (7.11.2020) *Donald Trump in the Middle East: A story of big winners and bigger losers.* <https://www.middleeasteye.net/big-story/us-election-trump-middle-east-policy> (haettu 12.3.2021)

The New York Times (11.2.2017) *For Kushner, Israel Policy May Be Shaped by the Personal.* <https://www.nytimes.com/2017/02/11/us/politics/jared-kushner-israel.html>

The New York Times (6.12.2017) *Trump Recognizes Jerusalem as Israel's Capital and Orders U.S. Embassy to Move.* <https://www.nytimes.com/2017/12/06/world/middleeast/trump-jerusalem-israel-capital.html> (haettu 6.1.2022)

The New York Times (31.8.2018) *U.S. to End Funding to U.N. Agency That Helps Palestinian Refugees.* <https://www.nytimes.com/2018/08/31/us/politics/trump-unrwa-palestinians.html> (haettu 6.1.2022)

The New York Times (18.11.2019) *In Shift, U.S. Says Israeli Settlements in West Bank Do Not Violate International Law.* <https://www.nytimes.com/2019/11/18/world/middleeast/trump-israel-west-bank-settlements.html> (haettu 6.1.2022)

Yle (23.12.2016) *YK:n turvaneuvosto vaatii Israelia lopettamaan siirtokuntien rakentamisen – Yhdysvallat ei käyttänyt vetoa.* <https://yle.fi/uutiset/3-9372412> (haettu 3.1.2022)

Yle (28.1.2017) *Trump rajoittaa muslimien maahantuloa.* <https://yle.fi/uutiset/3-9429353> (haettu 7.1.2022)

Yle (10.7.2018) *Trumpin vankkumattomat tukijat löytyvät Yhdysvaltain raamattuvyön soljesta – "Kannatan häntä, vaikka en hyväksy hänen puheitaan"* <https://yle.fi/uutiset/3-10296063> (haettu 6.1.2022)

Yle (19.11.2020) *USA aikoo luokitella siirtokunnissa tehdyt tuotteet Israelissa valmistetuiksi – Pompeo kävi siirtokunnassa ja Golanilla.* <https://yle.fi/uutiset/3-11656918> (haettu 6.1.2020)

+927Magazine: The occupation will last forever, Netanyahu clarifies: <https://www.972mag.com/netanyahu-clarifies-the-occupation-will-last-forever/93372/> (haettu 12.3.2021)